

WHT Pulse 2025

Kompendium wiedzy o podatku u źródła

© 2026 TPA Poland

TPA Poland, Baker Tilly TPA, Baker Tilly Legal Poland, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone Grupy TPA oraz Baker Tilly International nie świadczą tym samym ani nie przedstawiają w tej publikacji porad podatkowych, księgowych, inwestycyjnych, finansowych, konsultingowych, prawnych czy innych. Nie należy także wyłącznie na podstawie zawartych tu informacji podejmować jakichkolwiek decyzji dotyczących Państwa działalności. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań dotyczących kwestii finansowych czy biznesowych powinni Państwo skorzystać z porady profesjonalnego doradcy.

TPA Poland, Baker Tilly TPA, Baker Tilly Legal Poland, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone Grupy TPA oraz Baker Tilly International nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody wynikające z wykorzystania informacji zawartych w publikacji ani za Państwa decyzje podjęte w związku z tymi informacjami. Osoby korzystające z publikacji robią to na własne ryzyko i ponoszą pełną odpowiedzialność z tym związaną.

Słowo wstępu

Podatek u źródła (WHT) od lat pozostaje jednym z najbardziej wymagających obszarów podatkowych dla firm dokonujących transgranicznych płatności. Z jednej strony wynika to z przepisów, które w założeniu mają koncentrować się na „technicznym” mechanizmie poboru podatku, z drugiej – w praktyce oznaczają dla płatników realną odpowiedzialność, konieczność dochowania należytej staranności, ocenę statusu rzeczywistego właściciela należności, weryfikację dokumentów, a także wymagają śledzenia dynamicznie zmieniającej się praktyki interpretacyjnej i orzeczniczej. To właśnie dlatego na blogu TPA Poland prowadzimy cykl **WHT Pulse** – krótkie, praktyczne komentarze poświęcone kluczowym zagadnieniom, wątpliwościom i trendom w obszarze podatku u źródła.

Oddajemy w Państwa ręce publikację, która stanowi **zestawienie artykułów WHT Pulse opublikowanych w 2025 r.**, uporządkowanych tematycznie w rozdziały. Znalazły się tu zarówno materiały „porządkujące” ogólną wiedzę o tym podatku (m.in. seria „Podatek u źródła w pigułce”), jak i teksty odnoszące się do konkretnych problemów praktycznych – takich jak WHT od dywidend, odsetek i należności licencyjnych, kwalifikacji wybranych płatności na gruncie tego podatku (np. za usługi niematerialne), sporów wokół pojęcia „urządzeń przemysłowych”, a także zagadnień związanych z oprogramowaniem i usługami cyfrowymi. Osobne miejsce poświęciliśmy również obszarom, które najczęściej determinują możliwość zastosowania zwolnienia lub preferencyjnej stawki WHT: **certyfikatom rezydencji i należytej staranności, statusowi rzeczywistego właściciela (beneficial owner), koncepcji look-through approach oraz praktycznym aspektom funkcjonowania mechanizmu „pay and refund”.**

Mamy nadzieję, że to kompendium będzie dla Państwa **praktycznym narzędziem** – pomocnym zarówno przy bieżących rozliczeniach i budowaniu procedur WHT, jak i przy identyfikowaniu obszarów ryzyka oraz planowaniu działań „z wyprzedzeniem” (np. w zakresie dokumentacji, modeli rozliczeń czy przygotowania do potencjalnych czynności sprawdzających lub kontroli). Jednocześnie przypominamy, że publikacja ma charakter informacyjny i odzwierciedla stan przepisów oraz praktyki na moment publikacji poszczególnych artykułów. W przypadku konkretnych transakcji, nietypowych modeli rozliczeń lub sporów z władzami skarbowymi zachęcamy do kontaktu – chętnie pomożemy w analizie Państwa sytuacji oraz wypracowaniu rozwiązań optymalnych w Państwa sytuacji biznesowej.

Damian Kubiś

Partner
Doradca podatkowy
TPA Poland

Spis treści

Wstęp	3
-------------	---

1. Dywidendy

1.1 Podatek u źródła w pigułce. Część I - Dywidendy	8
1.2 Dywidenda bez podatku u źródła także, gdy odbiorca korzysta ze zwolnienia przedmiotowego	14
1.3 Okres posiadania udziałów w przypadku sukcesji podatkowej a zwolnienie z podatku u źródła	16

2. Odsetki

2.1 Podatek u źródła w pigułce. Część II – Odsetki	19
2.2 Podatek u źródła od opłat bankowych i prowizji kredytowych	26
2.3 Sekurytyzacja w kontekście podatku u źródła	28
2.4 Wypłata odsetek na rzecz banku może nie podlegać wyłączeniu z podatku u źródła	30

3. Należności licencyjne

3.1 Podatek u źródła w pigułce. Część III – Należności licencyjne	33
3.2 Rozbieżności w definiowaniu urządzeń przemysłowych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania	41
3.3 Podatek u źródła przy nabyciu dzieł sztuki przez muzeum	43
3.4 Kontenery socjalno-biurowe stanowią urządzenia przemysłowe	46
3.5 Podatek u źródła a oprogramowanie ofertowane w modelu chmurowym (usługi typu Software-as-a-Service) – nowe stanowisko Dyrektora KIS.....	48
3.6 Światłowód nie jest urządzeniem przemysłowym, ale wciąż podlega opodatkowaniu WHT	50
3.7 NSA: Wynagrodzenie ze usługi hostingu nie podlega podatkowi u źródła.....	52
3.8 Zakup oprogramowania z pełnym przeniesieniem praw autorskich bez WHT	54
3.9 Czy pojemnik to urządzenie przemysłowe? Skutki podatkowe najmu w świetle interpretacji KIS.....	56

4. Usługi niematerialne

4.1 Podatek u źródła w pigułce. Część IV – Usługi niematerialne	59
4.2 Umowa ubezpieczenia nie jest „świadčeniem o podobnym charakterze” do gwarancji na gruncie podatku u źródła	64
4.3 Skutki podatkowe wypłaty wynagrodzenia dla zagranicznego kontrahenta z tytułu usług związanych z modyfikacją materiałów reklamowych	66
4.4 Usługi pośrednictwa i agencyjne a podatek u źródła – czy to już zmiana linii interpretacyjnej?	68
4.5 Usługi pośrednictwa handlowego objęte podatkiem u źródła	70

5. Rezydencja podatkowa

5.1 Podatek u źródła w pigułce. Część V – Certyfikaty rezydencji podatkowej oraz dochowanie należytej staranności	73
5.2 Certyfikaty rezydencji podatkowej dla zagranicznych spółek transparentnych – szczególny przypadek Niemiec	76
5.3 Ustalenie rezydencji podatkowej osób fizycznych po zawieszeniu UPO przez Rosję	78
5.4 Uproszczenia w obowiązku pozyskiwania certyfikatów rezydencji podatkowej – odpowiedź na interpelację poselską w zakresie podatku u źródła	81

6. Rzeczywisty właściciel

6.1 Podatek u źródła w pigułce. Część VI – Rzeczywisty właściciel	84
6.2 Weryfikacja statusu beneficjenta rzeczywistego przy wypłatach do holdingów: kluczowe wytyczne z objaśnień podatkowych	88
6.3 Substrat majątkowo-osobowy jako element rzeczywistej działalności gospodarczej	91

7. Look-through approach

7.1 Look-through approach zyskuje na znaczeniu – rzeczywisty beneficjent ważniejszy niż formalny odbiorca płatności. Ważny wyrok WSA	95
7.2 Koncepcja look-through approach zakwestionowana przez WSA w Poznaniu	97
7.3 Koncepcja look-through approach przy wypłacie dywidendy w świetle objaśnień MF	99

7.4 Look-through approach nie może zastępować bezpośredniego posiadania udziałów.....	101
---	-----

8. Pay and refund

8.1 Podatek u źródła w pigułce. Część VII – Mechanizm „pay and refund”	104
8.2 Zwolnienie z podatku u źródła dla wypłaty wynagrodzenia z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów w spółce z o.o.	107
8.3 Czy odsetki zapłacone w związku z niezastosowaniem „pay and refund” są faktycznie należne?	109

9. Inne wątpliwości związane z rozliczeniem WHT

9.1 Opłaty za czarter statków a obowiązki w zakresie podatku u źródła.....	112
9.2 Usługi kompleksowe a podatek u źródła – wyzwania interpretacyjne i praktyczne podejście	114
9.3 Wypłata należności na rzecz zagranicznego przedsiębiorcy prowadzącego zakład podatkowy w Polsce a WHT	116

1. Dywidendy

1.1 Podatek u źródła w pigułce. Część I - Dywidendy

Podatek u źródła (ang. withholding tax, WHT), mówiąc w największym uproszczeniu, to mechanizm opodatkowania określonych kategorii dochodów/przychodów w kraju ich powstania. W Polsce podatek ten dotyczy między innymi takich przychodów, realizowanych przez zagraniczne podmioty, jak: dywidendy, odsetki, opłaty licencyjne czy wynagrodzenie za określone rodzaje usług niematerialnych.

W niniejszym cyklu publikacji przedstawiamy kluczowe informacje dotyczące podatku u źródła (WHT), w tym m.in. kto jest zobowiązany do jego pobrania i zapłaty, jakie są stawki podatku, zasady płatności, poszczególne zwolnienia i inne preferencje, jak kształtuje się najnowsze podejście organów podatkowych i sądów administracyjnych, a także inne praktyczne wskazówki i wyjaśnienia pomocne dla polskich przedsiębiorców - płatników podatku u źródła.

Regulacje dotyczące podatku u źródła dotyczą zarówno zagranicznych osób fizycznych (PIT), jak i osób prawnych (CIT), przy czym dalsza część opracowania opiera się oraz przytacza przepisy określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Ustawa o CIT). Regulacje w zakresie podatku u źródła w zdecydowanej większości są jednak analogiczne na gruncie obu kategorii podatku dochodowego.

Opodatkowanie dywidend

Wypłata dywidend przez polskie spółki na rzecz podmiotów (udziałowców) zagranicznych podlega regulacjom podatku u źródła. Zagraniczny podmiot otrzymujący dywidendę występuje w roli podatnika podatku u źródła, przy czym sam podatek u źródła jest pobierany i wpłacany do polskiego organu podatkowego przez podmiot polski – spółkę, która wypłaca dywidendę. Polskie podmioty pełnią zatem funkcję płatnika podatku u źródła.

Należy mieć na uwadze, że płatnik ponosi odpowiedzialność za każde niepobranie podatku u źródła bądź pobranie go i niewpłacenie na rachunek urzędu skarbowego. W praktyce oznacza to, że podmiotem, u którego organy podatkowe mogą dochodzić zapłaty zaległego podatku WHT jest płatnik (polska spółka).

Obowiązki płatnika podatku u źródła

Pobór podatku u źródła i jego wpłata do urzędu skarbowego (na indywidualny rachunek podatkowy płatnika WHT).	W terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym płatnik pobrał podatek od wypłacanej należności (np. dywidendy).
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie rocznej deklaracji o wysokości pobranego przez płatnika podatku WHT (deklaracji tej nie składa się, jeśli podatek WHT nie był pobierany, z uwagi na zastosowanie zwolnienia).	Deklaracja CIT-10Z – termin na złożenie do końca pierwszego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku WHT.
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie oraz przesłanie do zagranicznego podatnika informacji o wysokości przychodu (dochodu).	Informacja IFT-2R – termin na złożenie do końca trzeciego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłaty należności (dywidendy).

Stawka podatku u źródła dla dywidend

Ustawa o CIT przewiduje **19%** stawkę podatku u źródła dla opodatkowania dywidend.

Jednak przepisy o podatku u źródła stosuje się z uwzględnieniem przepisów szczególnych implementujących unijne dyrektywy (m. in. art. 22 ust. 4 ustawy o CIT) oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, które to przewidują możliwe preferencje w podatku u źródła, jak zwolnienie czy obniżona stawka podatku u źródła.

Należy mieć jednak na uwadze, że od 1 stycznia 2022 r., w zakresie opodatkowania podatkiem u źródła płatności pasywnych, dokonywanych przez polskie podmioty na rzecz zagranicznych podmiotów powiązanych, obowiązuje tzw. mechanizm „pay and refund”.

Mechanizm ten zakłada, że jeżeli łączna kwota dywidend, odsetek, należności licencyjnych wypłacanych na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego (np. spółki z grupy) przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u polskiego płatnika (tj. polskiej spółki wypłacającej te należności) limit 2 mln zł, to polski podmiot jako płatnik podatku u źródła zobowiązany jest pobrać podatek u źródła według stawki wynikającej z Ustawy o CIT (19% w przypadku dywidend, 20% w przypadku odsetek i należności licencyjnych). Podatek według stawki z Ustawy o CIT pobierany jest od **nadwyżki ponad kwotę 2 mln zł**.

Innymi słowy, mechanizm „pay and refund” zakłada, że polscy płatnicy dokonujący w danym roku podatkowym na rzecz tego samego zagranicznego, podmiotu powiązanego wypłat określonych należności, tzw. dochodów pasywnych (odsetki, należności licencyjne, dywidendy), w wysokości przekraczającej 2 mln zł są zobowiązani do poboru i uiszczenia podatku u źródła od nadwyżki ponad wspomnianą kwotę, według podstawowej krajowej stawki podatku u źródła tj. 19% dla dywidend oraz 20% dla odsetek i należności licencyjnych – etap „pay”.

Następnie istnieje możliwość ubiegania się o zwrot podatku u źródła potrąconego w wyniku zastosowania mechanizmu „pay and refund” (jeżeli w danej sytuacji ostatecznie zastosowanie może mieć zwolnienie z podatku u źródła lub niższa stawka) – etap „refund”.

Dodatkowo Ustawa o CIT przewiduje także instrumenty pozwalające na niestosowanie mechanizmu „pay and refund” i zastosowanie danej, możliwej preferencji już w momencie wypłaty należności. Te instrumenty to:

- uzyskanie tzw. „opinii o stosowaniu preferencji” w podatku u źródła wydanej przez organ podatkowy lub,
- złożenie do organu podatkowego przez zarząd polskiej spółki (płatnika) specjalnego oświadczenia na formularzu WH-OSC.

Jednak warto tutaj podkreślić, że przy weryfikacji warunków zastosowania stawki podatku innej niż podstawowa, zwolnienia lub warunków niepobrania podatku u źródła, wynikających z przepisów szczególnych lub umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, płatnik (polska spółka) jest zobowiązany do dochowania tzw. należytej staranności.

Jak widać, prawidłowe rozliczenie podatku u źródła jest procesem skomplikowanym i związanym z potencjalnym istotnym ryzykiem podatkowym dla polskiego przedsiębiorcy.

Do tego należy mieć na uwadze, że stosowanie zwolnień z podatku u źródła dla wypłacanych dywidend staje się coraz trudniejsze i może wiązać się z dotkliwymi konsekwencjami dla polskich spółek oraz osób nimi zarządzających. Najnowsze podejście fiskusa i sądów administracyjnych nie jest optymistyczne w szczególności dla międzynarodowych grup kapitałowych, posiadających w swoich strukturach spółki holdingowe ani dla międzynarodowych inwestorów (w tym funduszy) działających w Polsce za pośrednictwem spółek celowych.

Aby uprościć dla Państwa te zawite regulacje, poniżej przedstawiamy poszczególne, najistotniejsze kroki w procesie rozliczenia podatku u źródła od wypłacanej dywidendy.

Rozliczenie podatku u źródła od dywidendy

Krok 1: Ustalenie kwoty i daty wypłaty dywidendy na podstawie uchwały o podziale zysku

Krok 2: Ustalenie, ile wynoszą łącznie wszystkie Należności pasywne (dywidendy, odsetki, licencje) wypłacone przez Spółkę na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego w danym roku podatkowym

Krok 3: Wybór Scenariusza działania w zależności od kwoty wypłaconych Należności pasywnych

Scenariusz I: Należności pasywne (w tym dywidenda), wypłacone na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego (udziałowca), nie przekroczyły w roku podatkowym kwoty 2 mln zł.

<p>Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu stawki 19%</p>	<p>Opcja 2 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu preferencyjnej stawki wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej przez Polskę z krajem udziałowca</p>	<p>Opcja 3 Spółka nie pobiera WHT stosując zwolnienie z Ustawy o CIT</p>
<p>Warunek:</p>	<p>Warunek:</p>	<p>Warunek:</p>
<p>Brak</p>	<p>Spółka posiada co najmniej certyfikat rezydencji podatkowej zagranicznego udziałowca ważny na dzień dokonania wypłaty dywidendy (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności) oraz oświadczenie zagranicznego udziałowca, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanej dywidendy.</p>	<p>Warunki zastosowania zwolnienia, o których mowa w art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT, są spełnione.</p>
<p>Pobrany podatek Spółka przekazuje na swój mikrorachunek do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po dokonaniu wypłaty dywidendy.</p> <p>Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania danej preferencji w podatku u źródła (na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania) lub zwolnienia wynikającego z Ustawy o CIT.</p>		<p>Spółka posiada co najmniej certyfikat rezydencji podatkowej zagranicznego udziałowca ważny na dzień dokonania wypłaty dywidendy (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności) oraz oświadczenie zagranicznego udziałowca, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanej dywidendy oraz że spełnia warunki wskazane w art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT.</p>

Scenariusz II: Należności pasywne (w tym dywidenda), wypłacone na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego (udziałowca), przekroczyły w roku podatkowym kwotę 2 mln zł.

Konieczność pobrania podatku u źródła według stawki 19% i następnie zwrot podatku na wniosek składany w ramach mechanizmu „pay and refund”, chyba że:

Spółka posiada co najmniej certyfikat rezydencji podatkowej i oświadczenie zagranicznego udziałowca, iż jest rzeczywistym właścicielem wypłacanej dywidendy, a warunki dla zastosowania preferencji z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (Opcja 2 z tabeli powyżej) lub warunki dla zastosowania zwolnienia z Ustawy o CIT (Opcja 3 z tabeli powyżej) są spełnione i **zarząd Spółki złoży elektronicznie do organu podatkowego oświadczenie WH-OSC**

Spółka posiada **opinię o stosowaniu preferencji** wydaną przez organ podatkowy i posiada co najmniej certyfikat rezydencji podatkowej oraz oświadczenie zagranicznego udziałowca, iż jest rzeczywistym właścicielem wypłacanej dywidendy, a warunki dla zastosowania preferencji z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (Opcja 2 z tabeli powyżej) lub warunki dla zastosowania zwolnienia z Ustawy o CIT (Opcja 3 z tabeli powyżej) są spełnione.

Opodatkowanie dywidend na podstawie typowej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) – preferencje z UPO

Zgodnie z typową UPO, określenie „dywidendy” oznacza w szczególności dochód z udziałów (akcji) lub innych praw do udziału w zyskach, a także inne dochody, które według prawa państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendę ma siedzibę, są traktowane jak dochody z udziałów (akcji).

Dywidendy wypłacane przez rezydenta jednego umawiającego się państwa (polską spółkę) na rzecz rezydenta drugiego umawiającego się państwa (np. na rzecz niemieckiego udziałowca tej spółki) mogą być opodatkowane w państwie podmiotu wypłacającego dywidendę (państwie źródła – w tym przykładzie, w Polsce). Przy czym, po spełnieniu odpowiednich przesłanek mogą one korzystać ze stawek obniżonych lub zwolnienia z podatku u źródła:

- w przypadku, gdy odbiorca dywidend jest ich rzeczywistym właścicielem typowe UPO przewidują stawkę obniżoną, która nie może przekroczyć 15% dywidendy brutto;
- jeżeli poza statusem rzeczywistego właściciela, odbiorca dywidend posiada określony udział kapitałowy w spółce wypłacającej dywidendę, typowe UPO przewidują wówczas opodatkowanie stawką nie wyższą niż 5% dywidendy brutto lub całkowite zwolnienie z opodatkowania podatkiem u źródła.

Zwolnienie dywidendowe z Ustawy o CIT

Zgodnie z art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT, zwalnia się od podatku u źródła przychody z tytułu dywidend, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- wypłacającym dywidendę jest spółka będąca podatnikiem podatku dochodowego, mająca siedzibę lub zarząd na terytorium Polski;
- uzyskującym dochody (przychody) z dywidend jest spółka podlegająca w Polsce lub w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (dalej: EOG) opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- spółka otrzymująca dywidendę posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów w spółce wypłacającej dywidendę (zwolnienie ma zastosowanie w przypadku, w którym spółka otrzymująca dywidendę

posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów w spółce wypłacającej dywidendę nieprzerwanie przez okres dwóch lat, przy czym upływ tego dwuletniego okresu może nastąpić po otrzymaniu dywidendy)¹;

- **spółka otrzymująca dywidendę nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia.**

Dla celów zastosowania zwolnienia z podatku u źródła dla wypłacanej dywidendy, płatnik (polska spółka) jest zobowiązany do zgromadzenia i weryfikacji z rzeczywistością – zachowując przy tym należyta staranność – przede wszystkim następujących dokumentów:

- certyfikatu rezydencji podatkowej podatnika (spółki otrzymującej dywidendę);
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej dywidendę), iż podlega on w kraju siedziby opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia i nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia;
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej dywidendę), iż jest rzeczywistym właścicielem (beneficial owner) otrzymywanej należności (dywidendy).

Podkreślić tutaj należy, że przepisy Ustawy o CIT nie zawierają warunku, aby odbiorca dywidendy był jej rzeczywistym właścicielem. Organy podatkowe (w tym w Objasnieniach z lipca 2025 r.) i część sądów administracyjnych prezentuje jednak stanowisko, zgodnie z którym dla zastosowania zwolnienia dywidendowego konieczne jest posiadanie przez odbiorcę dywidendy statusu jej rzeczywistego właściciela (co w wielu przypadkach bardzo komplikuje sprawę i zwiększa ryzyko związane z podatkiem u źródła).

Interpretacja ogólna dotycząca dywidend (DD9.8202.1.2024)

W tej interpretacji ogólnej Minister Finansów rozwiął wątpliwości dotyczące tzw. „efektywnego opodatkowania dywidend”, tj. zwolnienia przedmiotowego dla dywidend w kraju odbiorcy (występującego w większości krajów UE) i jego potencjalnego wpływu na prawo do zwolnienia wypłacanych dywidend z podatku u źródła. Zgodnie z wydaną interpretacją:

- warunek „podlegania opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia” w państwie członkowskim UE lub w innym państwie należącym do EOG (tj. warunek wskazany w art. 22 ust. 4 pkt 2 Ustawy o CIT) wymaga, aby podmiot uzyskujący w Polsce dochody z dywidendy był rezydentem podatkowym w jednym z państw UE lub EOG;
- nie narusza warunku „niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia” (art. 22 ust. 4 pkt 4 Ustawy o CIT) fakt, iż odbiorca dywidendy z innego państwa członkowskiego UE lub EOG korzysta ze zwolnienia podatkowego o charakterze przedmiotowym w stosunku do otrzymywanej dywidendy, na podstawie przepisów podatkowych będących implementacją do ustawodawstwa krajowego postanowień Dyrektywy unijnej Parent-Subsidiary.

Warunek ten nie będzie spełniony jedynie w sytuacji, w której odbiorca dywidendy korzysta ze zwolnienia przedmiotowego dla całości swoich dochodów lub też efektywna stawka opodatkowania całości jego dochodów wynosi 0%.

Należy również zauważyć, że brak spełnienia warunku „niekorzystania ze zwolnienia od całości dochodów” nie obejmuje sytuacji, gdy brak opodatkowania zagranicznego udziałowca wynika z rozliczania przez niego strat z lat ubiegłych lub osiągnięcia wyłącznie dochodów zwolnionych przedmiotowo (np. dywidend). Niemniej jednak, powyższa sytuacja, tak jak sytuacja braku statusu rzeczywistego właściciela dywidendy w UE / EOG, może być oceniana z perspektywy przepisów art. 22c Ustawy o CIT (ocena pod kątem sztuczności transakcji).

W przypadku wypłaty dywidendy na rzecz zagranicznego udziałowca - tryb działania polskiej Spółki wypłacającej dywidendę powinien być następujący:

- Spółka powinna ustalić, czy Należności pasywne wypłacone w danym roku podatkowym na rzecz danego zagranicznego udziałowca przekraczają kwotę 2 mln zł;
- jeśli Należności pasywne wraz z obecnie wypłacaną Należnością (dywidendą) łącznie nie przekraczają progu 2 mln zł, Spółka zastosuje jeden z następujących scenariuszy:
 - pobierze podatek WHT według stawki 19% (np. w przypadku nieposiadania certyfikatu rezydencji podatkowej udziałowca) albo;
 - zastosuje preferencyjną stawkę wynikającą z UPO, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej udziałowca i jego odpowiednie oświadczenie albo;
 - **zastosuje zwolnienie podatkowe z Ustawy o CIT, przy spełnieniu warunków z art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT, pod warunkiem, że będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej udziałowca i jego odpowiednie oświadczenia;**
- jeśli Należności pasywne przekraczają próg 2 mln zł albo nie przekraczają, ale łącznie z obecnie wypłacaną Należnością (dywidendą) przekroczą ten próg, to Spółka zastosuje jeden z następujących scenariuszy:
 - pobierze podatek według stawki 19% - na podstawie mechanizmu „pay and refund” albo;
 - zastosuje preferencyjną stawkę z UPO (jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej udziałowca i jego odpowiednie oświadczenie) lub zwolnienie podatkowe z Ustawy o CIT (przy spełnieniu warunków z art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej udziałowca i jego odpowiednie oświadczenia), **pod warunkiem oświadczenia WHT-OSC lub posiadania ważnej opinii organu podatkowego o stosowaniu preferencji.**

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

1.2 Dywidenda bez podatku u źródła także, gdy odbiorca korzysta ze zwolnienia przedmiotowego

Naczelny Sąd Administracyjny w orzeczeniu z dnia 30 maja 2025 r. (sygn. akt II FSK 1489/24) zaprezentował korzystne dla podatników stanowisko, zgodnie z którym warunek „niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia”, wyrażony w art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT, nie dotyczy zwolnienia przedmiotowego.

Warunki zwolnienia dywidendowego

Przypominamy, że zgodnie z art. 22 ust. 4 Ustawy o CIT, zwalnia się od podatku u źródła przychody z tytułu dywidend, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- wypłacającym dywidendę jest spółka będąca podatnikiem podatku dochodowego, mająca siedzibę lub zarząd na terytorium Polski;
- uzyskującym dochody (przychody) z dywidend jest spółka podlegająca w Polsce lub w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (dalej: EOG) opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- spółka otrzymująca dywidendę posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów w spółce wypłacającej dywidendę (zwolnienie ma zastosowanie w przypadku, w którym spółka otrzymująca dywidendę posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów w spółce wypłacającej dywidendę nieprzerwanie przez okres dwóch lat, przy czym upływ tego dwuletniego okresu może nastąpić po otrzymaniu dywidendy);
- **spółka otrzymująca dywidendę nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia.**

Ostatni warunek budził liczne wątpliwości podatników i płatników, ponieważ organy podatkowe i sądy administracyjne interpretowały go w sposób rozszerzający, utożsamiając go z wymogiem efektywnego opodatkowania dywidendy w kraju rezydencji odbiorcy.

Tło wyroku

Sprawa dotyczyła polskiej spółki, która w 2022 r. wypłaciła dywidendę na rzecz swojego udziałowca z siedzibą w Holandii, pobierając przy tym podatek u źródła zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o CIT.

Spółka otrzymująca dywidendę była rezydentem podatkowym Holandii, podlegającym tam opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, niezależnie od miejsca ich osiągnięcia. Prowadziła również rzeczywistą działalność gospodarczą w Holandii, która nie ograniczała się wyłącznie do otrzymywania i dalszego transferowania dywidend.

Organ podatkowy uznał holenderską spółkę za rzeczywistego właściciela dywidendy, jednak odmówił prawa do skorzystania ze zwolnienia dywidendowego, a w konsekwencji zwrotu pobranego podatku u źródła, wskazując, że wypłacone dywidendy nie były efektywnie opodatkowane w Holandii. Tego rodzaju dochody (przychody) uzyskiwane przez niderlandzkich rezydentów podatkowych korzystają bowiem z ustawowego zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych (tzw. zwolnienie z uwagi na udział). Dodatkowo, organ wskazał, że niemal pełna kwota otrzymanej od polskiej spółki dywidendy została przekazana w krótkim czasie spółce z siedzibą w Wielkiej Brytanii, co miało świadczyć o braku faktycznego opodatkowania dochodu w Holandii.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie wyrokiem z 7 sierpnia 2024 r., sygn. akt I SA/Lu 242/24, podtrzymał decyzję organu podatkowego, odmawiającą stwierdzenia nadpłaty podatku u źródła.

NSA po stronie podatników

Naczelny Sąd Administracyjny uchylił wyrok WSA, wskazując, że art. 22 ust. 4 pkt 4 ustaw o CIT odnosi się wyłącznie do kwestii niekorzystania przez podmiot uzyskujący dochód (przychód) ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia (zwolnienie podmiotowe), a nie do zwolnień przedmiotowych. Warunek niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania całości dochodów nie może być interpretowany w sposób rozszerzający.

Stanowisko to jest zgodne z poglądem zaprezentowanym przez Ministerstwa Finansów w interpretacji ogólnej z dnia 15 listopada 2024 r., nr DD9.8202.1.2024, z której wynika, że „niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia” nie powinien być rozumiany jako wymóg „efektywnego opodatkowania”.

W konsekwencji, zwolnienie z podatku u źródła przysługuje również wtedy, gdy odbiorca dywidendy korzysta ze zwolnienia przedmiotowego w odniesieniu do tego przychodu.

Omawiany wyrok NSA należy ocenić pozytywnie z perspektywy podatników i płatników WHT, gdyż rozwiewa wątpliwości, jakie pojawiały się w ostatnich latach w zakresie stosowania zwolnienia dywidendowego z podatku u źródła. Wyrok ten daje jasny sygnał, że korzystanie przez odbiorcę dywidendy ze zwolnień przedmiotowych w państwie rezydencji nie wyklucza prawa do zastosowania zwolnienia na gruncie podatku u źródła.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

1.3 Okres posiadania udziałów w przypadku sukcesji podatkowej a zwolnienie z podatku u źródła

W przypadku połączenia odwrotnego okres nieprzerwanego dwuletniego posiadania udziałów w kontekście zwolnienia dywidendowego należy interpretować z uwzględnieniem przepisów o sukcesji praw i obowiązków. Tym samym, akcjonariusz zachowuje prawo do zwolnienia z podatku u źródła otrzymywanej dywidendy od spółki przejmującej, również w sytuacji, gdy warunek dotyczący dwuletniego okresu został spełniony z uwzględnieniem czasu posiadania przez akcjonariusza udziałów w spółce przejmowanej - tak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 lipca 2025 r. (sygn. II FSK 1303/22).

Stan faktyczny sprawy

W omawianej sprawie wnioskodawcą była spółka akcyjna z siedzibą w Polsce, należąca do międzynarodowej grupy kapitałowej, która dokonała wypłaty dywidendy na rzecz swojego jedyne go akcjonariusza – spółki z siedzibą w Holandii. W pierwotnej strukturze właścicielskiej akcjonariuszem wnioskodawcy była inna polska spółka akcyjna, przejęta następnie przez wnioskodawcę w ramach fuzji polegającej na tzw. połączeniu odwrotnym, czego skutkiem było objęcie akcji w spółce przejmującej (wnioskodawcy) przez spółkę holenderską (wspólnika spółki przejmowanej). W konsekwencji, wnioskodawca w dniu realizacji fuzji spółek wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej, będącej dotąd właścicielem wnioskodawcy. Do dnia połączenia to spółka holenderska była w posiadaniu 100% akcji spółki przejmowanej w okresie dłuższym niż dwa lata.

Spółka zwróciła się do Dyrektora KIS z zapytaniem czy do dwuletniego okresu, o którym mowa w art. 22 ust. 4a ustawy o CIT uprawniającego do zastosowania wobec akcjonariusza zwolnienia z opodatkowania podatkiem u źródła (WHT) dywidendy wypłacanej przez spółkę, wlicza się czas, w jakim akcjonariusz posiadał 100% akcji w kapitale spółki przejmowanej. Zdaniem spółki odpowiedź na to pytanie powinna być twierdząca, ze względu na zasadę sukcesji podatkowej, wyrażonej w art. 93 § 2. Ordynacji podatkowej. W ocenie wnioskodawcy okres posiadania akcji w spółce przejmowanej przez akcjonariusza powinien być zatem wliczany do dwuletniego okresu wymaganego do zastosowania przedmiotowego zwolnienia na podstawie przywołanego przepisu.

Organ podatkowy nie zgodził się z tym stanowiskiem, uznając je za nieprawidłowe. W interpretacji z dnia 7 grudnia 2021 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.416.2021.2.BS) Dyrektor KIS wskazał, że sukcesja podatkowa dotyczy praw i obowiązków samej spółki, a nie jej wspólników. W związku z tym nie można łączyć okresu posiadania akcji w spółce przejmowanej z okresem posiadania akcji w spółce przejmującej. Organ podkreślił, że warunek posiadania co najmniej 10% udziałów przez okres dwóch lat, o którym mówi art. 22 ust. 4 pkt. 3 ustawy o CIT, musi być spełniony bezpośrednio w odniesieniu do spółki wypłacającej dywidendę. W konsekwencji, czas posiadania akcji w spółce przejmowanej przez ówczesnego akcjonariusza wnioskodawcy nie może być uwzględniony przy ustalaniu prawa do zwolnienia z CIT wypłaty dywidendy do tego akcjonariusza.

Niekorzystne stanowisko WSA

Spółka zaskarżyła powyższą interpretację do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, zarzucając organowi podatkowemu błędną wykładnię przepisów prawa materialnego oraz naruszenie przepisów postępowania. Sąd wyrokiem z dnia 21 czerwca 2022 r. (sygn. akt I SA/Gd 246/22) oddalił skargę uznając, że organ prawidłowo wskazał, że sukcesja nie obejmuje praw akcjonariusza w zakresie posiadania akcji. Podkreślił, że „dotyczy ona (tj. sukcesja podatkowa) spółek biorących udział w procesie przekształcenia. Nie stanowi natomiast przedmiotu normowanego sukcesją podatkową kwestia praw i obowiązków podatkowych związanych z uczestnictwem wspólnika w tychże spółkach. Przejmowane przywileje w ramach sukcesji należy odnosić do samej spółki przekształconej, a nie jej udziałowca (akcjonariusza)”. WSA wskazał również, że warunek posiadania akcji przez dwa lata musi być spełniony bezpośrednio

przez podmiot uzyskujący dochód z dywidendy w spółce wypłacającej, a nie w spółce przejętej. Podzielił tym samym stanowisko KIS stwierdzając, że „nie można łączyć okresu nieprzerwanego posiadania minimum 10% udziałów (akcji) w spółce kapitałowej wypłacającej przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, z okresem posiadania minimum 10% udziałów (akcji) w spółce przejmowanej” na potrzeby przedmiotowego zwolnienia.

Pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego

Sprawa trafiła ostatecznie do NSA, który w wyroku z dnia 1 lipca 2025 r. (sygn. akt II FSK 1303/22) opowiedział się za szeroką interpretacją przepisów dotyczących sukcesji podatkowej w kontekście zwolnienia z opodatkowania dywidend, o którym mowa w art. 22 ust. 4a ustawy o CIT. Podkreślił, że sukcesja podatkowa oznacza wstąpienie przez spółkę przejmującą we wszystkie prawa i obowiązki podatkowe spółki przejętej, co oznacza także kontynuowanie przez płatnika biegu terminu dotyczącego okresu posiadania udziałów.

NSA wskazał, że brak jest w przepisach prawa podatkowego jakiegokolwiek normy wyłączającej możliwość kontynuowania przez spółkę przejmującą biegu terminu dwuletniego posiadania udziałów przez spółkę przejętą. W związku z tym, okres posiadania akcji przez akcjonariusza w spółce przejętej powinien być wliczany do wymaganego okresu nieprzerwanego posiadania udziałów w spółce wypłacającej dywidendę. Sąd zastosował wykładnię systemową, uwzględniającą spójność przepisów prawa podatkowego oraz ich cel, jakim jest zapewnienie neutralności podatkowej restrukturyzacji podmiotów gospodarczych. W ocenie sądu, sukcesja podatkowa powinna być interpretowana w sposób umożliwiający kontynuację sytuacji prawnej spółki przejętej przez spółkę przejmującą, również w zakresie spełniania warunków do zastosowania zwolnień podatkowych.

Orzeczenie NSA wnosi istotny wkład w dyskusję nad zakresem sukcesji podatkowej w kontekście zwolnienia z podatku u źródła, wskazując, że przy połączeniu odwrotnym dopuszczalne jest zaliczenie okresu posiadania udziałów w spółce przejętej do wymaganego terminu z art. 22 ust. 4a ustawy o CIT. Sąd podkreślił, że sukcesja generalna obejmuje całość sytuacji prawnej spółki przejętej, co oznacza jej kontynuację przez spółkę przejmującą, zarówno w odniesieniu do płatnika, jak i akcjonariusza.

Dla praktyki obrotu gospodarczego oznacza to istotne ułatwienie w korzystaniu ze zwolnień WHT po reorganizacjach grup kapitałowych. Orzeczenie zwiększa pewność podatkową inwestorów i sprzyja planowaniu transakcji w sposób neutralny podatkowo. Należy jednak pamiętać, że rozstrzygnięcie NSA nie prowadzi automatycznie do zmiany całkiem jednolitego podejścia organów podatkowych.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

2. Odsetki

2.1 Podatek u źródła w pigułce. Część II – Odsetki

Opodatkowanie odsetek

Wypłata odsetek przez polskie spółki na rzecz podmiotów zagranicznych podlega regulacjom podatku u źródła. Przez wypłaty z tytułu odsetek należy rozumieć:

- odsetki od pożyczek, kredytów;
- odsetki od papierów wartościowych;
- odsetki należne kontrahentowi (nierezydentowi) za zaległe płatności (jeśli przepisy danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania nie wyłączają takich odsetek karnych z zakresu opodatkowania podatkiem u źródła, przy czym większość umów zawiera takie wyłączenie).

Zagraniczny podmiot otrzymujący odsetki występuje w roli podatnika podatku u źródła, przy czym sam podatek u źródła jest pobierany i wpłacany do polskiego organu podatkowego przez podmiot polski – spółkę, która wypłaca odsetki. Polskie podmioty pełnią zatem funkcję płatnika podatku u źródła.

Należy mieć na uwadze, że płatnik ponosi odpowiedzialność za każde niepobranie podatku u źródła bądź pobranie go i niewpłacenie na rachunek urzędu skarbowego. W praktyce oznacza to, że podmiotem, u którego organy podatkowe mogą dochodzić zapłaty zaległego podatku WHT jest płatnik (polska spółka).

Obowiązki płatnika podatku u źródła

Pobór podatku u źródła i jego wpłata do urzędu skarbowego (na indywidualny rachunek podatkowy płatnika WHT).	W terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym płatnik pobrał podatek od wypłacanej należności (np. od odsetek).
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie rocznej deklaracji o wysokości pobranego przez płatnika podatku WHT (deklaracji tej nie składa się, jeśli podatek WHT nie był pobierany, z uwagi na zastosowanie zwolnienia).	Deklaracja CIT-10Z – termin na złożenie do końca pierwszego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku WHT.
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie oraz przesłanie do zagranicznego podatnika informacji o wysokości przychodu (dochodu).	Informacja IFT-2R – termin na złożenie do końca trzeciego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłaty należności (np. odsetek).

Stawka podatku u źródła dla odsetek

Ustawa o CIT przewiduje stawkę podatku u źródła dla odsetek w wysokości 20%.

Jednak przepisy w zakresie podatku u źródła stosuje się z uwzględnieniem przepisów szczególnych implementujących unijne dyrektywy (m.in. art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT) oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO), które to przewidują preferencje w podatku u źródła, takie jak zwolnienie czy obniżona stawka tego podatku.

Ustawa o CIT różnicuje zasady opodatkowania odsetek podatkiem u źródła w zależności od tego czy odsetki są wypłacane na rzecz podmiotu powiązanego czy niepowiązanego ze spółką wypłacającą te odsetki.

Odsetki na rzecz zagranicznych podmiotów powiązanych

Od 1 stycznia 2022 r., w zakresie opodatkowania podatkiem u źródła płatności pasywnych (w tym odsetek) dokonywanych przez polskie podmioty na rzecz zagranicznych podmiotów powiązanych, obowiązuje tzw. mechanizm „pay and refund”.

Mechanizm ten zakłada, że jeżeli łączna kwota dywidend, odsetek, należności licencyjnych wypłaconych na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego (np. spółki z grupy) przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u polskiego płatnika (tj. polskiej spółki wypłacającej te należności) limit 2 mln zł, to polski podmiot jako płatnik podatku u źródła zobowiązany jest pobrać podatek u źródła według stawki wynikającej z Ustawy o CIT (w przypadku odsetek – 20%). **Podatek u źródła według stawki z Ustawy o CIT pobierany jest od nadwyżki ponad kwotę 2 mln zł.**

Innymi słowy, mechanizm „pay and refund” zakłada, że polscy płatnicy dokonujący w danym roku podatkowym na rzecz tego samego zagranicznego podmiotu powiązanego wypłat określonych należności, tzw. dochodów pasywnych (odsetki, należności licencyjne, dywidendy), w wysokości przekraczającej 2 mln zł są zobowiązani do poboru i uiszczenia podatku u źródła od nadwyżki ponad wspomnianą kwotę, według podstawowej krajowej stawki podatku u źródła – etap „pay”.

Następnie istnieje możliwość ubiegania się o zwrot podatku u źródła potrąconego w wyniku zastosowania mechanizmu „pay and refund” (jeżeli w danej sytuacji ostatecznie zastosowanie może mieć zwolnienie z podatku u źródła lub niższa stawka podatku u źródła) – etap „refund”.

Dodatkowo, Ustawa o CIT przewiduje także instrumenty pozwalające na niestosowanie mechanizmu „pay and refund” i zastosowanie danej, możliwej preferencji już w momencie wypłaty należności:

- uzyskanie tzw. „opinii o stosowaniu preferencji” w podatku u źródła wydanej przez organ podatkowy lub;
- złożenie do organu podatkowego przez zarząd polskiej spółki (płatnika) specjalnego oświadczenia na formularzu WH-OSC.

Odsetki na rzecz zagranicznych podmiotów niepowiązanych

Mechanizm „pay and refund” nie znajduje tutaj zastosowania. W związku z tym, przy wypłacie odsetek na rzecz podmiotów niepowiązanych, polskie spółki (płatnicy podatku u źródła) są zobowiązane do poboru podatku u źródła według stawki krajowej lub według regulacji wynikających z właściwej UPO (tj. przy zastosowaniu preferencji, w szczególności w postaci niższej stawki podatku u źródła). Przy czym zastosowanie regulacji z właściwej UPO jest uwarunkowane posiadaniem certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego podmiotu (odbiorcy odsetek) oraz oświadczenia zagranicznego podmiotu (odbiorcy odsetek), iż jest on rzeczywistym właścicielem (ang. beneficial owner) tych odsetek.

Odsetki na rzecz zagranicznego banku

W większości UPO zawartych przez Polskę znajduje się przepis, zgodnie z którym odsetki z tytułu pożyczek (kredytów) udzielonych przez bank (przedsiębiorstwo bankowe) są zwolnione z opodatkowania podatkiem u źródła. Podobnie jest w przypadku odsetek na rzecz rządu Umawiającego się Państwa, jego jednostek terytorialnych, organów lokalnych, banku centralnego. Oczywiście, zastosowanie zwolnienia z UPO wymaga posiadania co najmniej certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego banku.

Warto również podkreślić, że przy weryfikacji warunków zastosowania zwolnienia, niższej stawki podatku u źródła lub warunków niepobrania podatku u źródła, wynikających z przepisów szczególnych lub z UPO, płatnik (polska spółka) jest zobowiązany do dochowania tzw. należytej staranności.

Jak widać, prawidłowe rozliczenie podatku u źródła jest procesem skomplikowanym i związanym z potencjalnym istotnym ryzykiem podatkowym dla polskiego przedsiębiorcy. Aby uprościć dla Państwa te zawiłe regulacje, poniżej przedstawiamy poszczególne, najistotniejsze kroki w procesie rozliczenia podatku u źródła od wypłacanych odsetek.

Rozliczenie podatku u źródła od odsetek

Krok 1: Ustalenie kwoty i daty wypłaty odsetek.

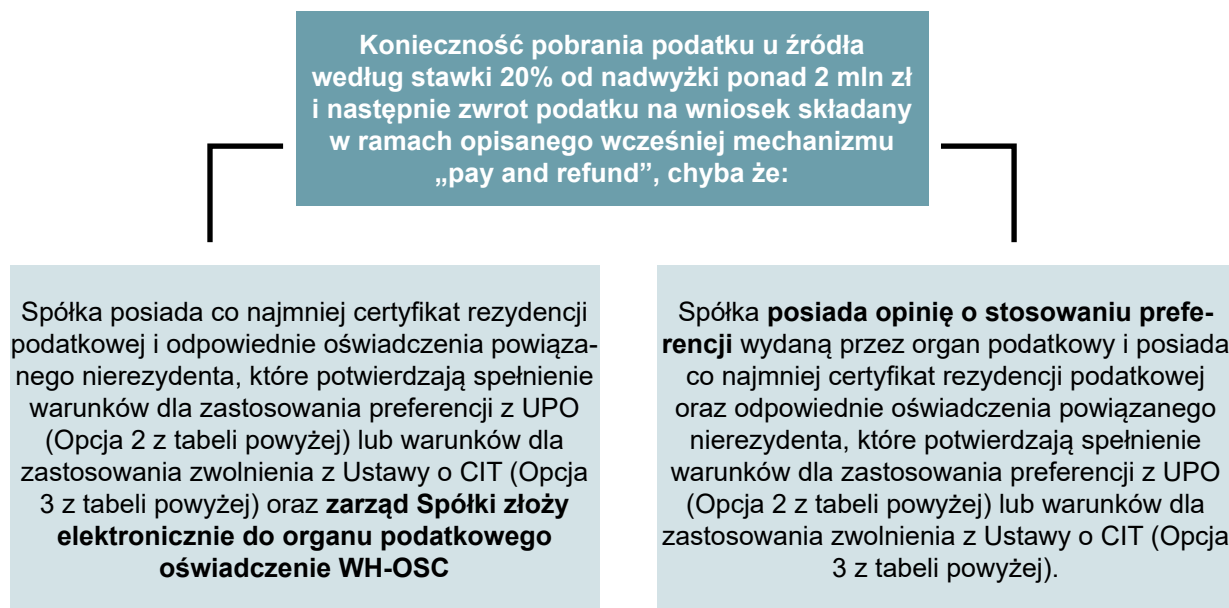
Krok 2: Ustalenie czy nierezydent (podmiot zagraniczny) jest podmiotem powiązany z polską spółką wypłacającą odsetki, a jeśli tak - ile wynoszą łącznie wszystkie należności pasywne (odsetki, dywidendy, należności licencyjne) wypłacone przez tę spółkę na rzecz tego nierezydenta w danym roku podatkowym.

Krok 3: Wybór scenariusza działania w zależności od powiązań nierezydenta z polską spółką oraz – w przypadku, gdy nierezydent jest podmiotem powiązany ze Spółką – w zależności od kwoty wypłaconych należności pasywnych.

Scenariusz I: Wypłata odsetek na rzecz zagranicznego podmiotu powiązanego, w sytuacji, w której należności pasywne wypłacone w danym roku na rzecz tego podmiotu nie przekraczają łącznie kwoty 2 mln zł. W ramach Scenariusza I polska spółka ma następujące możliwości:

Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu podstawowej stawki 20%	Opcja 2 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu preferencji wynikających z UPO	Opcja 3 Spółka nie pobiera WHT stosując zwolnienie przewidziane w Ustawie o CIT
Warunek:	Warunek:	Warunek:
-		Wymogi dla zastosowania zwolnienia, o których mowa w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, są spełnione
Pobrany podatek polska spółka przekazuje na swój mikrorachunek podatkowy do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty odsetek.	Spółka posiada co najmniej <ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty odsetek (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności); • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych odsetek. <p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. preferencji.</p>	Spółka posiada co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty odsetek (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności); • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych odsetek oraz; • oświadczenie nierezydenta, że spełnia warunki wskazane w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT. <p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. zwolnienia</p>
Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania preferencji w podatku u źródła (na podstawie UPO) lub zwolnienia wynikającego z Ustawy o CIT.		

Scenariusz II: Wypłata odsetek na rzecz zagranicznego podmiotu powiązanego, w sytuacji, w której należności pasywne wypłacone w danym roku na rzecz tego podmiotu przekraczają 2 mln zł.

Scenariusz III: Wypłata odsetek na rzecz zagranicznego podmiotu niepowiązanego (niezależnie od kwoty wypłat). W ramach Scenariusza III polska spółka ma następujące możliwości:

Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu podstawowej stawki 20%	Opcja 2 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu preferencji wynikających z UPO (niższa stawka lub zwolnienie dla odsetek bankowych)
Warunek:	Warunek:
-	Spółka posiada co najmniej:
<p>Pobraną podatek polska spółka przekazuje na swój mikrorachunek podatkowy do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty odsetek.</p> <p>Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania preferencji w podatku u źródła (na podstawie UPO) lub zwolnienia wynikającego z Ustawy o CIT.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty odsetek (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności) oraz; • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych odsetek. <p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. preferencji.</p>

Opodatkowanie odsetek na podstawie typowej UPO – definicja i preferencje

Na gruncie typowych UPO przez „odsetki” należy rozumieć dochód z **wszelkiego rodzaju wierzytelności** zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych hipoteką i zarówno zawierających bądź nie, prawo do udziału w zyskach osiągniętych przez dłużnika, a w szczególności dochody z państwowych papierów wartościowych oraz dochody z obligacji lub skryptów dłużnych, włącznie z premiami i nagrodami związanymi z takimi papierami wartościowymi, obligacjami lub skryptami dłużnymi. Opłat karnych nie uważa się zasadniczo za odsetki w rozumieniu UPO (tj. odsetki karne, np. za opóźnione płatności, na podstawie UPO, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła).

Odsetki wypłacane przez rezydenta jednego umawiającego się państwa (np. przez polską spółkę) na rzecz rezydenta drugiego umawiającego się państwa (np. na rzecz spółki z Niemiec) mogą być opodatkowane w państwie podmiotu wypłacającego odsetki (państwie źródła, tj. w Polsce). Jeżeli odbiorca odsetek jest ich rzeczywistym właścicielem, typowe UPO przewidują stawkę obniżoną, która nie może przekroczyć od **5% do 15%** (w zależności od danej UPO). UPO przewidują również możliwość zwolnienia z opodatkowania podatkiem u źródła odsetek od pożyczek bankowych, a także dla odsetek otrzymywanych przez rząd jednego z umawiających się państw (tj. zwolnienie np. dla odsetek od państwowych obligacji skarbowych).

Zwolnienie odsetkowe z Ustawy o CIT

Uregulowane zostało w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, zgodnie z którym przychody m.in. z tytułu odsetek zwalnia się od podatku WHT, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- wypłacającym należności **jest spółka** będąca podatnikiem podatku dochodowego, mająca siedzibę lub zarząd w Polsce albo - w ściśle określonych przypadkach - położony w Polsce zagraniczny zakład spółki podlegającej w państwie członkowskim Unii Europejskiej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia,
- uzyskującym przychody jest spółka podlegająca w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- pomiędzy spółkami występują odpowiednie powiązania kapitałowe tj. spółka otrzymująca należność posiada **bezpośrednio** nie mniej niż 25% udziałów w kapitale spółki wypłacającej należność lub spółka wypłacająca należność posiada **bezpośrednio** nie mniej niż 25% udziałów w kapitale spółki otrzymującej należność lub spółka wypłacająca i otrzymująca odsetki mają tego samego bezpośredniego udziałowca posiadającego bezpośrednio co najmniej 25% udziałów w ich kapitałach (tzw. spółki siostry), warunek bezpośredniego posiadania odpowiedniej ilości udziałów należy spełniać nieprzerwanie **przez okres dwóch lat**, przy czym upływ tego dwuletniego okresu może nastąpić już po dniu wypłaty odsetek – art. 21 ust. 4 i 5 Ustawy o CIT;
- spółka uzyskująca przychody z tytułu odsetek jest **rzeczywistym właścicielem tych należności**.

Zwolnienie stosuje się, jeżeli ww. posiadanie udziałów (akcji) wynika z tytułu własności (art. 21 ust. 3b Ustawy o CIT) oraz jeżeli spółka uzyskująca przychody nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia w państwie swojej rezydencji (art. 21 ust. 3c Ustawy o CIT).

Poza powyższym, zwolnienie odsetkowe, o którym mowa powyżej, stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej wynikającej z UPO (lub innej ratyfikowanej umowy międzynarodowej, której stroną jest Polska), która potwierdza prawo do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego innego niż Polska państwa, w którym podatnik (odbiorca odsetek) ma swoją siedzibę (art. 22a, art. 22b Ustawy o CIT). Dla celów zastosowania zwolnienia z podatku u źródła dla wypłacanych odsetek, płatnik jest zobowiązany do zgromadzenia i weryfikacji z rzeczywistością – zachowując przy tym należyłą staranność – przede wszystkim następujących dokumentów (art. 26 ust. 1, ust. 1c, ust. 1f Ustawy o CIT):

- certyfikatu rezydencji podatkowej podatnika (spółki otrzymującej odsetki);
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej odsetki), iż podlega on w kraju siedziby opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia i nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia;
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej odsetki), iż jest rzeczywistym właścicielem (beneficial owner) otrzymywanej należności (odsetek);
- oświadczeniem o spełnieniu wymaganych powiązań kapitałowych.

Interpretacja ogólna dotycząca odsetek i należności licencyjnych (DD9.8202.2.2024)

Aktualnie wykształcił się dodatkowy warunek zastosowania omawianego zwolnienia – efektywne, rzeczywiste opodatkowanie odsetek w kraju siedziby ich odbiorcy.

Zgodnie z interpretacją ogólną, określony w art. 21 ust. 3c Ustawy o CIT warunek niekorzystania przez odbiorcę odsetek ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia należy rozumieć w ten sposób, że odbiorca takich odsetek nie korzysta w państwie swojej rezydencji podatkowej:

- ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym ani od całości uzyskiwanych dochodów, ani ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym określonych kategorii dochodów;
- ani nie korzysta ze szczególnych zasad opodatkowania podatkiem dochodowym dochodów uzyskiwanych z tytułu otrzymanych odsetek.

W ocenie Ministra Finansów, w przypadku spółki uzyskującej przychody z tytułu odsetek, będącej rzeczywistym właścicielem tych należności (art. 21 ust. 3 pkt 4 Ustawy o CIT), spełnienie ww. warunku należy oceniać przez pryzmat obowiązujących w kraju jej rezydencji podatkowej przepisów prawa podatkowego lub przez pryzmat przyznanych (np. na podstawie decyzji administracyjnej) przez administrację podatkową tego kraju takiemu podmiotowi szczególnych preferencji podatkowych.

Jednocześnie, jeżeli ze względu na indywidualną sytuację danego podatnika, podatnik ten od uzyskanego dochodu faktycznie nie płaci w danym okresie (roku) w kraju swojej rezydencji podatku dochodowego (gdyż np. rozlicza poniesioną w latach poprzednich stratę podatkową), to sytuacja taka – sama przez się – nie oznacza, że tak rozumiane kryterium niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania nie jest spełnione.

W przypadku wypłaty odsetek na rzecz nierezydenta – tryb działania polskiej spółki powinien być następujący:

- spółka powinna ustalić, czy należności pasywne są wypłacane na rzecz nierezydenta będącego podmiotem z nią powiązanym, a w sytuacji, w której należności są wypłacane na rzecz nierezydenta będącego podmiotem powiązanym, spółka powinna dodatkowo ustalić, czy suma wypłat w danym roku podatkowym na rzecz tego powiązanego nierezydenta przekracza kwotę 2 mln zł;
- w sytuacji, w której należności są wypłacane na rzecz nierezydenta niepowiązanego z polską spółką lub gdy należności są wypłacane na rzecz nierezydenta powiązanego ze spółką, ale łączna suma wypłat tych należności nie przekracza progu 2 mln zł, polska spółka ma do wyboru następujące opcje: pobierze podatek u źródła według stawki 20% (brak certyfikatu rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenia, ww. Opcja 1) albo;
 - zastosuje preferencję wynikającą z odpowiedniej UPO, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i jego oświadczenie (ww. Opcja 2) albo;
 - zastosuje opisane powyżej zwolnienie odsetkowe, przy spełnieniu warunków z art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenia (ww. Opcja 3 – mająca zastosowanie tylko do podmiotów powiązanych)

- w sytuacji, w której należności są wypłacane do nierezydenta powiązanego z polską spółką i przekraczają próg 2 mln zł albo nie przekraczają, ale łącznie z obecnie wypłacaną należnością (odsetkami) przekroczą ten próg, polska spółka ma do wyboru następujące opcje:
 - pobierze podatek u źródła według stawki 20% (zasadniczo od nadwyżki powyżej 2 mln zł) albo;
 - zastosuje preferencję z UPO (jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenie) lub zwolnienie odsetkowe z Ustawy o CIT (przy spełnieniu warunków z art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenia), pod warunkiem złożenia do organu podatkowego przez zarząd polskiej spółki elektronicznego oświadczenia WH-OSC lub posiadania ważnej opinii organu podatkowego o stosowaniu preferencji

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

2.2 Podatek u źródła od opłat bankowych i prowizji kredytowych

28 kwietnia 2025 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wydał interpretację nr 0111-KDIB-1-1.4010.114.2025.2.AW określając skutki na gruncie podatku u źródła (WHT) w odniesieniu do opłat bankowych i prowizji związanych z kredytem.

Stan faktyczny

Z pytaniem do fiskusa zwróciła się polska spółka zajmująca się wytwarzaniem energii odnawialnej, posiadająca dwa rachunki bankowe w duńskim banku – Rachunek 1 (rachunek operacyjny) oraz Rachunek 2 (rachunek kredytowy). Spółka ponosiła opłaty bankowe związane z prowadzeniem obu rachunków oraz prowizje kredytowe wynikające z umowy kredytowej zawartej z bankiem.

Opłaty bankowe obejmowały m.in. opłaty za otwarcie rachunku, opłaty administracyjne oraz opłaty za transfery pieniężne. Prowizje kredytowe dotyczyły m.in. uruchomienia kredytu, jego wcześniejszej spłaty, przedłużenia terminu spłaty oraz zwiększenia kwoty kredytu. Prowizje kredytowe były kalkulowane w zależności od wysokości udzielonego kapitału oraz okresu, na jaki został on udostępniony lub przez jaki spółka dysponowała środkami pochodzącymi z kredytu.

Spółka wskazała, że obecnie pobiera i odprowadza do organu podatkowego podatek u źródła od wartości prowizji kredytowych ponoszonych na rzecz banku. W odniesieniu natomiast do opłat bankowych związanych zarówno z Rachunkiem 1, jak i z Rachunkiem 2, taki podatek nie jest pobierany i odprowadzany, bowiem zdaniem Spółki opłaty te nie stanowią odsetek w rozumieniu przepisów podatkowych.

Spółka celem potwierdzenia ciężących na niej obowiązków w zakresie podatku u źródła zwróciła się do Dyrektora KIS m.in. z następującymi pytaniami:

- Czy powinna pobierać WHT od opłat bankowych związanych z Rachunkiem 1 i Rachunkiem 2?
- Czy powinna pobierać WHT od prowizji kredytowych wypłacanych na rzecz banku?

Stanowisko spółki

W ocenie spółki, zarówno opłaty bankowe związane z prowadzeniem Rachunku 1 i Rachunku 2, jak i prowizje kredytowe, nie spełniają definicji odsetek określonej w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT oraz art. 11 ust. 4 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, a zatem nie powinny podlegać opodatkowaniu podatkiem u źródła.

Spółka argumentując swoje stanowisko wskazała na następujące okoliczności:

- opłaty bankowe mają charakter stały, odrębny od udzielonego finansowania i stanowią wynagrodzenie banku niezależne od okresu korzystania z kapitału, a kwota wynagrodzenia z tytułu opłat bankowych nie stanowi świadczenia określonego w wysokości obliczonej proporcjonalnie do stopy procentowej i czasu korzystania;
- prowizje kredytowe pozostają w związku z przygotowaniem, udzieleniem i spłatą kredytu, mają charakter jednorazowej opłaty, a do ich obliczania nie jest stosowana stopa procentowa względem czasu korzystania z tych środków.

Stanowisko organu podatkowego

Organ uznał stanowisko spółki za częściowo nieprawidłowe. W uzasadnieniu wskazał, że opłaty bankowe za Rachunek 1 (rachunek operacyjny) nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła, ponieważ nie są związane z pozyskaniem obcego kapitału. Natomiast opłaty bankowe za Rachunek 2 (rachunek kredytowy) oraz prowizje kredytowe – jako związane z pozyskaniem kredytem i kalkulowane w zależności od wysokości kapitału oraz czasu jego wykorzystania – spełniają definicję odsetek i podlegają opodatkowaniu WHT. Organ powołał się na szeroką definicję odsetek zawartą w art. 11 ust. 4 umowy o unikaniu podwójnego

opodatkowania z Danii oraz treść Komentarza do Modelowej Konwencji OECD, wskazując, że termin „odsetki” należy rozumieć jako wszelkiego rodzaju wynagrodzenie za korzystanie z kapitału. Z tego też względu opłaty za prowadzenie Rachunku 2, który został uruchomiony w związku z udzieleniem przez bank kredytu, oraz prowizje kredytowe są ściśle związane z udzieleniem finansowania i stanowią element kosztu pozyskania kapitału (finansowania zewnętrznego).

Omawiana interpretacja wpisuje się w aktualną, niekorzystną dla podatników linię interpretacyjną i orzecznictwem, zgodnie z którą organy podatkowe szeroko interpretują pojęcie odsetek na potrzeby podatku u źródła. Podobne stanowisko dotyczące prowizji i opłat okołokredytowych związanych z pozyskaniem finansowania zaprezentowano już bowiem m.in. w interpretacjach indywidualnych:

- nr 0111-KDIB2-1.4010.211.2018.1.BJ z dnia 23 lipca 2018 r.;
- nr 0114-KDIP2-1.4010.207.2019.2.JC z dnia 26 lipca 2019 r.

Taką wykładnię potwierdza także orzecznictwo sądów administracyjnych, w tym wyrok NSA z 15 lutego 2023 r., sygn. II FSK 1642/20.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Paulina Komajda

Senior Consultant, TPA Poland

2.3 Sekurytyzacja w kontekście podatku u źródła

Istota sekurytyzacji

Sekurytyzacja stanowi instrument finansowy umożliwiający podmiotom gospodarczym pozyskanie środków pieniężnych w drodze sprzedaży wierzytelności, najczęściej do podmiotu specjalnego przeznaczenia (ang. SPV – Special Purpose Vehicle). Mechanizm ten pozwala na efektywne zarządzanie strukturą bilansową, dywersyfikację źródeł finansowania oraz poprawę płynności finansowej.

Zgodnie z ujęciem ekonomiczno-prawnym, sekurytyzacja to proces, w ramach którego inicjator dokonuje sprzedaży pakietu aktywów generujących przewidywalne przepływy pieniężne – w szczególności wierzytelności z tytułu pożyczek, leasingu lub sprzedaży towarów – do SPV. SPV emituje papiery wartościowe (np. obligacje), których wykup zabezpieczony jest przepływami z sekurytyzowanych aktywów. W ten sposób pierwotny właściciel aktywów uzyskuje natychmiastowe finansowanie, zachowując jednocześnie możliwość dalszego administrowania wierzytelnościami.

Sekurytyzacja a obowiązki w podatku u źródła

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), podmioty niemające siedziby ani zarządu na terytorium Polski podlegają obowiązkowi podatkowemu jedynie od dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kluczowe znaczenie ma więc ustalenie czy przychody uzyskiwane przez SPV (zazwyczaj podmiot zagraniczny) z tytułu sekurytyzacji stanowią dochód osiągany w Polsce oraz czy mieszczą się w katalogu przychodów z art. 21 i 22 ustawy o CIT.

W transakcjach sekurytyzacyjnych SPV nabywa wierzytelności od polskiego inicjatora w zamian za określoną cenę. Następnie, w toku obsługi transakcji, środki z tytułu spłat wierzytelności są przekazywane przez serwisera (tj. samego inicjatora lub wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny) do SPV.

Zgodnie z utrwaloną linią interpretacyjną (np. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 24 września 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.355.2025.3.AK oraz interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej 6 sierpnia 2024 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.455.2024.3.ANK), płatności z tytułu spłaty wierzytelności przekazywane przez serwisera na rzecz SPV nie mieszczą się w katalogu przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o CIT. Nie stanowią one więc podstawy do poboru WHT. Płatności te nie stanowią w szczególności:

- odsetek w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT;
- dywidend lub innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych w rozumieniu art. 22 ust. 1 CIT.

Nie są to bowiem świadczenia o charakterze wynagrodzenia za udostępnienie kapitału. SPV nie udziela inicjatorowi pożyczki ani innego finansowania zwrotnego – dochodzi do definitywnego przeniesienia wierzytelności, a nie do powstania stosunku dłużnego.

Z uwagi na brak cech wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, przekazywane do SPV płatności nie stanowią „odsetek” w rozumieniu ustawy o CIT ani umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Nie są to również usługi niematerialne, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT. Tym samym, polski podmiot dokonujący płatności (np. serwisier) nie jest zobowiązany do poboru podatku u źródła.

Wnioski praktyczne

Sekurytyzacja jako złożony instrument finansowy, wymaga zintegrowanej analizy podatkowej, w szczególności w kontekście przepisów o ograniczonym obowiązku podatkowym i WHT. Praktyka organów podatkowych potwierdza, że w przypadku klasycznej sekurytyzacji wierzytelności, gdy dochodzi do rzeczywistego przeniesienia praw do wierzytelności, płatności z tytułu ich spłaty nie stanowią przychodów wymienionych w art. 21 i 22 ustawy o CIT. Tym samym, brak jest podstaw do poboru podatku u źródła. Dla celów podatkowych kluczowe znaczenie ma właściwe ustrukturyzowanie transakcji sekurytyzacyjnej oraz wykazanie, że:

- SPV nabywa wierzytelności w sposób definitywny, a nie jako zabezpieczenie pożyczki;
- relacja pomiędzy inicjatorem a SPV nie ma charakteru dłużnego;
- płatności na rzecz SPV nie stanowią wynagrodzenia za finansowanie.

Spełnienie powyższych warunków umożliwia potwierdzenie braku obowiązku poboru podatku u źródła w Polsce.

Sandra Telman

Tax advisor
Supervisor, TPA Poland

Olga Vila

Consultant, TPA Poland

2.4 Wyplata odsetek na rzecz banku może nie podlegać wyłączeniu z podatku u źródła

Z perspektywy podatku u źródła (WHT) decydujące znaczenie ma to, jaki podmiot pierwotnie udzielił pożyczki, a sam fakt, że doszło do późniejszej zmiany wierzyciela, przez którą to odsetki zaczęto spłacać bezpośrednio na rzecz banku, nie spełnia przesłanek pozwalających na niepobieranie podatku WHT na tej podstawie – orzekł Naczelny Sąd Administracyjny.

Kontekst sporu

Sprawą dotyczyła polskiej Spółki, która zaciągnęła pożyczkę od swojego duńskiego udziałowca (dalej: Udziałowiec), który to z kolei środki na udzielenie tej pożyczki pozyskał w ramach kredytu otrzymanego od banku z siedzibą w Finlandii (dalej: Bank). Po pewnym czasie, na mocy zawartego porozumienia, Spółka, Udziałowiec i Bank uzgodnili, że w rolę wierzyciela wspomnianej pożyczki w miejsce Udziałowca wstąpi Bank. Sprawilo to, że Spółka zaczęła spłacać odsetki z jej tytułu bezpośrednio na rzecz Banku.

Samą czynność przejęcia pożyczki, Bank i Udziałowiec rozliczyli między sobą odrębnie. Z kolei Bank i Spółka, w związku z tym przejęciem, sformułowali na nowo umowę tej pożyczki, w której ustalili warunki i terminy spłat (w tym oprocentowanie), natomiast kwota udzielonej pożyczki pozostała bez zmian. Warto podkreślić, że Spółka uzyskała od Banku finlandzki certyfikat rezydencji podatkowej, a ponadto posiadała udokumentowany fakt, że Bank prowadzi faktyczną działalność gospodarczą i jest rzeczywistym właścicielem spłacanych odsetek. Ponadto, w żadnym roku podatkowym suma tych spłat odsetkowych nie przekraczała łącznie 2 mln zł.

Zdaniem Spółki odsetki od pożyczki spłacane na rzecz Banku podlegały wyłączeniu z podatku u źródła w Polsce na podstawie art. 11 ust. 3 lit. d polsko-fińskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (dalej: UPO PL-FI). Mówiąc w skrócie, zgodnie z tym przepisem, jeżeli odsetki są wypłacane z tytułu jakiegokolwiek pożyczki udzielonej przez bank, to podlegają one opodatkowaniu wyłącznie w państwie właściwym dla podmiotu, który te odsetki otrzymuje.

W celu potwierdzenia swojego stanowiska, Spółka wystąpiła z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej. Spółka argumentowała m.in., że skoro w jej przypadku odbiorcą odsetek został Bank, to niezależnie od tego kto pierwotnie pożyczki udzielił, od momentu zmiany wierzyciela zobowiązanie istnieje już tylko pomiędzy nią a Bankiem. Z tego względu, w ocenie Spółki, spełniona została przesłanka do zastosowania ww. przepisu, przez co wypłata odsetek przez Spółkę do Banku z tytułu rzeczony pożyczki nie podlega w Polsce pod podatek u źródła.

Stanowisko fiskusa

W interpretacji indywidualnej z 30 marca 2022 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.15.2022.2.BD), Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się ze stanowiskiem Spółki, podkreślając przy tym, że wyłączenie z art. 11 ust. 3 lit. d UPO PL-FI, wyraźnie dotyczy jedynie pożyczek udzielonych przez bank, a w stanie faktycznym Spółki taka sytuacja ewidentnie nie miała miejsca.

W uzasadnieniu do ww. interpretacji wskazano, że zmiana wierzyciela wynikająca z zawartego porozumienia, nie miała wpływu na okoliczność, że pożyczka ta została udzielona najpierw przez Udziałowca. Zatem, pomimo zmiany wierzyciela, odsetki płacone przez Spółkę nie mają charakteru odsetek od pożyczki udzielonej przez podmiot będący bankiem, bowiem jak wynika ze stanu faktycznego, pożyczka została pierwotnie udzielona przez Udziałowca Spółki.

Tym samym, zdaniem Dyrektora KIS, w rozpatrywanej sprawie wypłata odsetek z tytułu pożyczki udzielonej najpierw Spółce przez Udziałowca i następnie przejętej przez Bank podlega w Polsce opodatkowaniu podatkiem u źródła. Oznacza to, że na Spółce, jako płatniku WHT, spoczywa obowiązek poboru i uiszczenia podatku u źródła z tytułu wypłacanych na rzecz Banku odsetek.

Korzystne podejście w I instancji

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie, wyrokiem z 21 września 2022 r. (sygn. akt I SA/Sz 346/22), nie zgodził się ze stanowiskiem fiskusa i uchylił zaskarżoną przez Spółkę interpretację.

W ocenie sądu I instancji, względem art. 11 ust. 3 lit. d UPO PL-FI należy bazować w głównej mierze na wykładni celowościowej, uwzględniającej gospodarczy kontekst, który uzasadnia stwierdzenie, że celem tego przepisu jest wyłączenie z opodatkowania odsetek wypłacanych instytucjom bankowym, tak aby zapewnić tym podmiotom realną rentowność prowadzonej przez nich działalności. **Zatem, zdaniem sądu, o zakresie wyłączenia z podatku WHT nie przesądza sama geneza stosunku zobowiązaniowego (pożyczki), ale jego aktualny kształt podmiotowy, czyli samo to, że odbiorcą odsetek jest bank.**

Reasumując, powyższe rozumienie spornego art. 11 ust. 3 lit. d UPO PL-FI prowadzi do krótkiego wniosku, że wyłączeniem tym obejmuje się po prostu odsetki, których odbiorcą jest bank. Zatem, w myśl podejścia prezentowanego przez WSA w Szczecinie, wypłata odsetek przez Spółkę na rzecz Banku nie powinna na mocy postanowień UPO PL-FI podlegać w Polsce pod podatek u źródła.

Finalne rozstrzygnięcie sprawy

Na niekorzyść Spółki, Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 12 sierpnia 2025 r. (sygn. akt II FSK 1512/22), uchylił wydany w I instancji wyrok i przychylił się do stanowiska Dyrektora KIS.

W ocenie NSA treść art. 11 ust. 3 lit. d UPO PL-FI **należy interpretować literalnie, a wyłączenie to może mieć zastosowanie jedynie do pożyczki, która zarówno została udzielona przez bank, jak i równocześnie jest spłacana na rzecz banku.** W analizowanej sprawie Spółki decydujące znaczenie miała okoliczność, że pierwotnie pożyczki udzielał Udziałowiec, a fakt, że w późniejszym czasie to Bank stał się wierzycielem z tego tytułu nie zmienia kwestii, który podmiot jej de facto udzielił.

Biorąc pod uwagę powyższe, NSA nie podzielił wykładni celowościowej, której dokonał WSA w Szczecinie oraz uznał, że skarga kasacyjna Dyrektora KIS zasługuje na uwzględnienie, gdyż w I instancji dokonano błędnej interpretacji ww. przepisu UPO PL-FI.

Wnioski wynikające z przedmiotowej sprawy

Podsumowując, opisana w tym artykule sprawa jest kolejnym przykładem profiskalnego podejścia na gruncie podatku WHT, którego wykładnia nadaje pierwszeństwo ściśle literalnemu brzmieniu przepisów nad ich gospodarczo uzasadnionym celem, czyli tym który nierzadko jest bardziej korzystny z perspektywy przedsiębiorców.

Przyjęcie wąskiej wykładni w stosunku do art. 11 ust. 3 lit. d UPO PL-FI (ale i do pozostałych analogicznych przepisów zawartych w innych UPO) prowadzi w praktyce do ograniczenia możliwości stosowania tego wyłączenia z podatku u źródła nawet w sytuacjach, gdy faktycznie ekonomicznym beneficjentem odsetek pozostaje instytucja bankowa – co zasadniczo wydaje się być głównym celem danej regulacji.

Choć wyrok WSA w Szczecinie dawał jeszcze nadzieję na umocnienie się bardziej liberalnego, celowościowego podejścia, to ostatecznie NSA, podobnie jak Dyrektor KIS, podtrzymują stanowisko wąsko interpretujące zakres omawianego wyłączenia z podatku WHT, sprowadzając je tylko do pożyczek, które po pierwsze, zostały pierwotnie udzielone przez bank, a po drugie są spłacane na rzecz banku. Dla płatników WHT (polskich podmiotów) oznacza to konieczność jeszcze większej ostrożności przy transakcjach finansowych z udziałem zagranicznych instytucji bankowych, a w szczególności pilnowania, który podmiot pierwotnie pełnił rolę wierzyciela pożyczki czy kredytu.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

3. Należności licencyjne

3.1 Podatek u źródła w pigułce. Część III – Należności licencyjne

Opodatkowanie należności licencyjnych

Wyplata należności licencyjnych przez polskie spółki na rzecz podmiotów zagranicznych podlega regulacjom podatku u źródła. Przez należności licencyjne należy rozumieć wypłaty z tytułu:

- praw autorskich lub pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, patentów, znaków towarowych i wzorów zdobniczych (w tym ze sprzedaży tych praw);
- użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego (w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego);
- udostępnienia tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego;
- informacji związanych ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (tzw. know-how).

Powyższy katalog (określony Ustawą o CIT) zasadniczo pokrywa się z zakresem definicji należności licencyjnych wynikających z kluczowych pod kątem podatku u źródła umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, jednak należy podkreślić, że w zależności od danej umowy mogą tutaj występować pewne rozbieżności definicyjne – więcej szczegółów w tym zakresie w punkcie IV naszego opracowania. Zagraniczny kontrahent otrzymujący należności licencyjne występuje w roli podatnika podatku u źródła, przy czym sam podatek u źródła jest pobierany i wpłacany do polskiego organu podatkowego przez podmiot polski – spółkę, która wypłaca należności licencyjne. Polskie podmioty pełnią zatem funkcję płatnika podatku u źródła.

Należy mieć na uwadze, że płatnik ponosi odpowiedzialność za każde niepobranie podatku u źródła bądź pobranie go i niewpłacenie na rachunek urzędu skarbowego. W praktyce oznacza to, że podmiotem, u którego organy podatkowe mogą dochodzić zapłaty zaległego podatku WHT jest płatnik (polska spółka).

Obowiązki płatnika podatku u źródła

Pobór podatku u źródła i jego wpłata do urzędu skarbowego (na indywidualny rachunek podatkowy płatnika WHT).	W terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym płatnik pobrał podatek od wypłacanej należności (np. od należności licencyjnych).
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie rocznej deklaracji o wysokości pobranego przez płatnika podatku WHT (deklaracji tej nie składa się, jeśli podatek WHT nie był pobierany, z uwagi na zastosowanie zwolnienia).	Deklaracja CIT-10Z – termin na złożenie do końca pierwszego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku WHT.
Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie oraz przesłanie do zagranicznego podatnika informacji o wysokości przychodu (dochodu).	Informacja IFT-2R – termin na złożenie do końca trzeciego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłaty należności (np. należności licencyjnych).

Stawka podatku u źródła dla należności licencyjnych

Ustawa o CIT przewiduje stawkę podatku u źródła dla należności licencyjnych w wysokości 20%.

Jednak przepisy w zakresie podatku u źródła stosuje się z uwzględnieniem przepisów szczególnych implementujących unijne dyrektywy (m.in. art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT) oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO), które to przewidują preferencje w podatku u źródła, takie jak zwolnienie czy obniżona stawka tego podatku.

Ustawa o CIT różnicuje zasady opodatkowania należności licencyjnych podatkiem u źródła w zależności od tego czy są one wypłacane na rzecz podmiotu powiązanego czy niepowiązanego ze spółką wypłacającą te należności licencyjne.

Należności licencyjne na rzecz zagranicznych podmiotów powiązanych

Od 1 stycznia 2022 r., w zakresie opodatkowania podatkiem u źródła płatności pasywnych (w tym należności licencyjnych) dokonywanych przez polskie podmioty na rzecz zagranicznych podmiotów powiązanych, obowiązuje tzw. mechanizm „pay and refund”.

Mechanizm ten zakłada, że jeżeli łączna kwota dywidend, odsetek, należności licencyjnych wypłaconych na rzecz danego zagranicznego podmiotu powiązanego (np. spółki z grupy) przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u polskiego płatnika (tj. polskiej spółki wypłacającej te należności) limit 2 mln zł, to polski podmiot jako płatnik podatku u źródła zobowiązany jest pobrać podatek u źródła według stawki wynikającej z Ustawy o CIT (w przypadku należności licencyjnych – 20%). Podatek u źródła według stawki z Ustawy o CIT pobierany jest od nadwyżki ponad kwotę 2 mln zł.

Innymi słowy, mechanizm „pay and refund” zakłada, że polscy płatnicy dokonujący w danym roku podatkowym na rzecz tego samego zagranicznego podmiotu powiązanego wypłat określonych należności, tzw. dochodów pasywnych (odsetki, należności licencyjne, dywidendy), w wysokości przekraczającej 2 mln zł są zobowiązani do poboru i uiszczenia podatku u źródła od nadwyżki ponad wspomnianą kwotę, według podstawowej krajowej stawki podatku u źródła – etap „pay”.

Następnie istnieje możliwość ubiegania się o zwrot podatku u źródła potrąconego w wyniku zastosowania mechanizmu „pay and refund” (jeżeli w danej sytuacji ostatecznie zastosowanie może mieć zwolnienie z podatku u źródła lub niższa stawka podatku u źródła) – etap „refund”.

Dodatkowo, Ustawa o CIT przewiduje także instrumenty pozwalające na niestosowanie mechanizmu „pay and refund” i zastosowanie danej, możliwej preferencji już w momencie wypłaty należności:

- uzyskanie tzw. „opinii o stosowaniu preferencji” w podatku u źródła wydanej przez organ podatkowy lub;
- złożenie do organu podatkowego przez zarząd polskiej spółki (płatnika) specjalnego oświadczenia na formularzu WH-OSC.

Należności licencyjne na rzecz zagranicznych podmiotów niepowiązanych

Mechanizm “pay and refund” nie znajduje tutaj zastosowania. W związku z tym, przy wypłacie należności na rzecz podmiotów niepowiązanych, polskie spółki (płatnicy podatku u źródła) są zobowiązane do poboru podatku u źródła według stawki krajowej lub według regulacji wynikających z właściwej UPO (tj. przy zastosowaniu preferencji, w szczególności w postaci niższej stawki podatku u źródła). Przy czym, zastosowanie regulacji z właściwej UPO jest uwarunkowane posiadaniem certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego podmiotu (odbiorcy należności licencyjnych) oraz oświadczenia zagranicznego podmiotu (odbiorcy należności licencyjnych), iż jest on rzeczywistym właścicielem (ang. beneficial owner) tych należności.

Warto również podkreślić, że przy weryfikacji warunków zastosowania zwolnienia, niższej stawki podatku u źródła lub warunków niepobrania podatku u źródła, wynikających z przepisów szczególnych lub z UPO, płatnik (polska spółka) jest zobowiązany do dochowania tzw. należytej staranności.

Jak widać, prawidłowe rozliczenie podatku u źródła jest procesem skomplikowanym i związanym z potencjalnym istotnym ryzykiem podatkowym dla polskiego przedsiębiorcy. Aby uprościć dla Państwa te zawiłe regulacje, poniżej przedstawiamy poszczególne, najistotniejsze kroki w procesie rozliczenia podatku u źródła od wypłacanych należności licencyjnych.

Rozliczenie podatku u źródła od należności licencyjnych

Krok 1: Ustalenie kwoty i daty wypłaty należności licencyjnych.

Krok 2: Ustalenie czy nierezydent (podmiot zagraniczny) jest podmiotem powiązany z polską spółką wypłacającą należności licencyjne, a jeśli tak – ile wynoszą łącznie wszystkie należności pasywne (odsetki, dywidendy, należności licencyjne) wypłacone przez tę spółkę na rzecz tego nierezydenta w danym roku podatkowym.

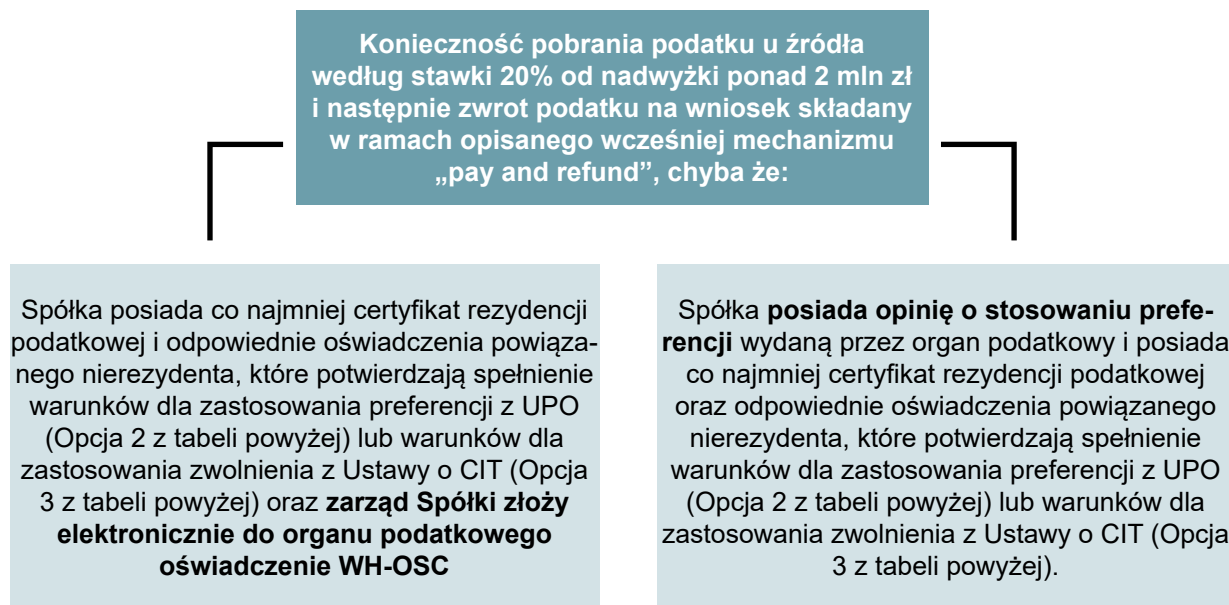
Krok 3: Wybór scenariusza działania w zależności od powiązań nierezydenta z polską spółką oraz – w przypadku, gdy nierezydent jest podmiotem powiązany ze Spółką – w zależności od kwoty wypłaconych należności pasywnych.

Scenariusz I: Wypłata należności licencyjnych na rzecz zagranicznego podmiotu powiązanego, w sytuacji, w której należności pasywne wypłacone w danym roku na rzecz tego podmiotu nie przekraczają łącznie kwoty 2 mln zł.

W ramach Scenariusza I polska spółka ma następujące możliwości:

<p>Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu podstawowej stawki 20%</p>	<p>Opcja 2 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu preferencji wynikających z UPO</p>	<p>Opcja 3 Spółka nie pobiera WHT stosując zwolnienie przewidziane w Ustawie o CIT</p>
<p>Warunek:</p>	<p>Warunek:</p>	<p>Warunek:</p>
<p>-</p>		<p>Wymogi dla zastosowania zwolnienia, o których mowa w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, są spełnione</p>
<p>Pobrany podatek polska spółka przekazuje na swój mikrorachunek podatkowy do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty należności licencyjnych.</p>	<p>Spółka posiada co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty należności licencyjnych (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności); • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych należności licencyjnych. 	<p>Spółka posiada co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty należności licencyjnych (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności); • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych należności licencyjnych oraz; • oświadczenie nierezydenta, że spełnia warunki wskazane w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT.
<p>Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania preferencji w podatku u źródła (na podstawie UPO) lub zwolnienia wynikającego z Ustawy o CIT.</p>	<p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. preferencji.</p>	<p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. zwolnienia</p>

Scenariusz II: Wypłata należności licencyjnych na rzecz zagranicznego podmiotu powiązanego, w sytuacji, w której należności pasywne wypłacone w danym roku na rzecz tego podmiotu przekraczają 2 mln zł.

Scenariusz III: Wypłata należności licencyjnych na rzecz zagranicznego podmiotu niepowiązanego (niezależnie od kwoty wypłat)

W ramach Scenariusza III polska spółka ma następujące możliwości:

Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu podstawowej stawki 20%	Opcja 2 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu preferencji wynikających z UPO
Warunek:	Warunek:
-	Spółka posiada co najmniej:
<p>Pobraný podatek polska spółka przekazuje na swój mikrorachunek podatkowy do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty należności licencyjnych.</p> <p>Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania preferencji w podatku u źródła (na podstawie UPO) lub zwolnienia wynikającego z Ustawy o CIT.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty należności licencyjnych (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności) oraz; • oświadczenie nierezydenta, że jest rzeczywistym właścicielem wypłacanych należności licencyjnych. <p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. preferencji.</p>

Opodatkowanie należności licencyjnych na podstawie typowej UPO – definicja, rozbieżności definicyjne i preferencje

Na gruncie typowych UPO przez „należności licencyjne” należy rozumieć **dochód z wszelkiego rodzaju należności** za użytkowanie lub prawo do użytkowania wszelkich praw autorskich do dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, włącznie z filmami dla kin, wszelkiego patentu, znaku towarowego, wzoru lub modelu, planu, tajemnicy technologii lub procesu produkcyjnego lub za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego lub za informacje dotyczące doświadczenia w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej.

Należności licencyjne wypłacane przez rezydenta jednego umawiającego się państwa (np. przez polską spółkę) na rzecz rezydenta drugiego umawiającego się państwa (np. na rzecz spółki z Niemiec) mogą być opodatkowane w państwie podmiotu wypłacającego należności licencyjne (państwie źródła, tj. w Polsce). Jeżeli odbiorca należności licencyjnych jest ich rzeczywistym właścicielem, typowe UPO przewidują stawkę obniżoną, która przeważnie nie może przekroczyć od 5% do 15% (w zależności od danej UPO).

Rozbieżności definicyjne dotyczące urządzeń przemysłowych

Na gruncie podatku u źródła wyjątkowo ważnym zagadnieniem w ostatnich latach jest sposób rozumienia i traktowania jednego z elementów powyższej definicji należności licencyjnych, którymi są tzw. urządzenia przemysłowe. Z zagadnieniem tym wiążą się w praktyce liczne wątpliwości.

Pierwszą kwestią na jaką polscy przedsiębiorcy powinni zwracać szczególną uwagę jest fakt, że urządzenia przemysłowe bywają niejednolicie uregulowane na gruncie przepisów niektórych UPO zawartych przez Polskę. Polega to na tym, że należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego mogą zostać – w zależności od danej UPO – zakwalifikowane do kategorii należności licencyjnych opodatkowanych podatkiem u źródła, bądź jako tzw. zyski przedsiębiorstw, które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła. Zależy jest to od brzmienia określonej najczęściej w art. 12 UPO definicji należności licencyjnych, która w większości przypadków swoim zakresem obejmuje także urządzenia przemysłowe. Wówczas należy zakwalifikować należności m.in. za wynajem tych urządzeń jako należności licencyjne. Dla przykładu taki sposób definiowania określono w UPO z Niemcami czy z Holandią. W takim przypadku opodatkowanie na gruncie UPO może przebiegać na zasadach jak w opisanej w powyższych scenariuszach Opcji 2.

Należy mieć jednak na uwadze, że na gruncie niektórych UPO, definicja należności licencyjnych nie uwzględnia w swojej treści urządzeń przemysłowych – dla przykładu jest tak w UPO z Francją oraz z USA. W takich przypadkach, skoro wypłaconego wynagrodzenia związanego z urządzeniami przemysłowymi nie uznaje się za należność licencyjną, to co do zasady powinno się je traktować jako zyski przedsiębiorstwa zagranicznego kontrahenta (które reguluje najczęściej w art. 7 UPO). W takiej sytuacji polski płatnik ma prawo do całkowitego odstąpienia od obowiązku poboru i zapłaty podatku u źródła (należność traktowana jako niepodlegająca opodatkowaniu podatkiem u źródła).

Powyższe oznacza, że w praktyce może dojść do sytuacji, w której o tym czy korzystający z urządzenia przemysłowego (polski podmiot) będzie zobowiązany jako płatnik do poboru i uiszczenia podatku u źródła od wynagrodzenia przekazywanemu zagranicznemu kontrahentowi, decydować będzie to jaką definicję należności licencyjnych zawiera UPO zawarta przez Polskę z krajem rezydencji podatkowej zagranicznego kontrahenta. Dlatego też warto zwrócić szczególną uwagę na definicję w UPO przy dokonywaniu wypłat za granicę z tytułu należności licencyjnych.

Rozszerzona wykładnia zakresu znaczeniowego urządzeń przemysłowych

Kolejną sporną kwestią dotyczącą urządzeń przemysłowych jest szerokie podejście do ich definiowania, które obecnie prezentują organy podatkowe, a także coraz częściej sądy administracyjne. Stosowana niezwykle szeroka interpretacja powoduje, że jako urządzenie przemysłowe (a tym samym wynagrodzenie za jego najem / leasing - jako podlegające pod opodatkowanie podatkiem u źródła należności licencyjne)

kwalifikowane jest wiele kategorii urządzeń / wyposażenia / maszyn, wykorzystywanych na co dzień w różnych branżach działalności gospodarczej.

W myśl powyższej niekorzystnej wykładni pojęcie urządzenia przemysłowe należy rozumieć możliwie szeroko, jako wszelkie urządzenia / obiekty wykorzystywane w profesjonalnym obrocie, które są związane z działalnością prowadzoną przez dany podmiot bez względu na branżę, co oznacza, że ich wykorzystywanie / przeznaczenie nie musi być bezpośrednio związane z dziedzina przemysłu czy procesem produkcji.

Najświeższym przykładem takiego podejścia jest wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 4 marca 2025 r., sygn. akt II FSK 742/22, w którym za urządzenia przemysłowe zostały uznane kontenery socjalno-biurowe wykorzystywane przez pracowników budowlanych do tymczasowego zamieszkania (przez co ich wynajem od zagranicznego podmiotu podlega w ocenie sądu pod podatek u źródła).

Innymi przykładami wykładni rozszerzającej jest uznanie za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego m.in.:

- leasingu laptopów wykorzystywanych w pracy biurowej (nieprawomocne wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 4 czerwca 2024 r., sygn. I SA/Po 202/24 oraz 14 maja 2024 r. sygn. akt I SA/Po 193/24);
- użytkowanie włókien światłowodowych (nieprawomocny wyrok WSA w Warszawie z 7 sierpnia 2024 r., sygn. akt III SA/Wa 1129/24);
- korzystanie z ram załadunkowych na statek, narzędzi służących do instalacji, serwisowania i rozruchu turbin wiatrowych (wyrok NSA z 27 lutego 2024 r., sygn. akt II FSK 718/21);
- wynajem wirtualnych serwerów internetowych tzw. chmury (wyrok NSA z 16 maja 2024 r., sygn. akt II FSK 1078/21 oraz 22 lutego 2024 r., sygn. II FSK 714/21).

Chociaż aktualna linia orzecznicza sądów administracyjnych nie jest jednolicie niekorzystna (wciąż pojawiają się także pozytywne dla płatników WHT wyroki) to jednak biorąc pod uwagę powyższe przykłady szerokiego definiowania urządzeń przemysłowych i profiskalne podejście organów podatkowych, polskie podmioty przy wykorzystywaniu (np. wynajmowaniu) w swojej działalności urządzeń od zagranicznych kontrahentów, powinny każdorazowo dokonywać szczegółowej analizy pod kątem ryzyka zakwalifikowania takich urządzeń jako urządzeń przemysłowych, a co za tym idzie wystąpienia obowiązku pobrania i uiszczenia podatku u źródła.

Zwolnienie dla należności licencyjnych z Ustawy o CIT

Uregulowane zostało w art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, zgodnie z którym przychody m.in. z tytułu należności licencyjnych zwalnia się od podatku WHT, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- wypłacającym należności jest spółka będąca podatnikiem podatku dochodowego, mająca siedzibę lub zarząd w Polsce albo – w ściśle określonych przypadkach – położony w Polsce zagraniczny zakład spółki podlegającej w państwie członkowskim Unii Europejskiej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- uzyskującym przychody jest spółka podlegająca w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- pomiędzy spółkami występują odpowiednie powiązania kapitałowe tj. spółka otrzymująca należność posiada bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów w kapitale spółki wypłacającej należność lub spółka wypłacająca należność posiada bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów w kapitale spółki otrzymującej należność lub spółka wypłacająca i otrzymująca należności licencyjne mają tego samego bezpośredniego udziałowca posiadającego bezpośrednio co najmniej 25% udziałów w ich kapitałach (tzw. spółki siostry), warunek bezpośredniego posiadania odpowiedniej ilości udziałów należy spełniać

nieprzerwanie przez okres dwóch lat, przy czym upływ tego dwuletniego okresu może nastąpić już po dniu wypłaty należności licencyjnych – art. 21 ust. 4 i 5 Ustawy o CIT;

- spółka uzyskująca przychody z tytułu należności licencyjnych jest rzeczywistym właścicielem tych należności.

Zwolnienie stosuje się, jeżeli ww. posiadanie udziałów (akcji) wynika z tytułu własności (art. 21 ust. 3b Ustawy o CIT) oraz jeżeli spółka uzyskująca przychody nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia w państwie swojej rezydencji (art. 21 ust. 3c Ustawy o CIT).

Poza powyższym, zwolnienie, o którym mowa powyżej, stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej wynikającej z UPO (lub innej ratyfikowanej umowy międzynarodowej, której stroną jest Polska), która potwierdza prawo do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego innego niż Polska państwa, w którym podatnik (odbiorca należności licencyjnych) ma swoją siedzibę (art. 22a, art. 22b Ustawy o CIT).

Dla celów zastosowania zwolnienia z podatku u źródła dla wypłacanych należności licencyjnych, płatnik jest zobowiązany do zgromadzenia i weryfikacji z rzeczywistością – zachowując przy tym należyta staranność – przede wszystkim następujących dokumentów (art. 26 ust. 1, ust. 1c, ust. 1f Ustawy o CIT):

- certyfikatu rezydencji podatkowej podatnika (spółki otrzymującej należności licencyjne);
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej należności licencyjne), iż podlega on w kraju siedziby opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia i nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia;
- oświadczenia podatnika (spółki otrzymującej należności licencyjne), iż jest rzeczywistym właścicielem (beneficial owner) otrzymywanej należności (licencyjnych);
- oświadczeniem o spełnieniu wymaganych powiązań kapitałowych.

Interpretacja ogólna dotycząca odsetek i należności licencyjnych (DD9.8202.2.2024)

Aktualnie wykształcił się dodatkowy warunek zastosowania omawianego zwolnienia – efektywne, rzeczywiste opodatkowanie należności licencyjnych w kraju siedziby ich odbiorcy.

Zgodnie z interpretacją ogólną, określony w art. 21 ust. 3c Ustawy o CIT warunek niekorzystania przez odbiorcę należności licencyjnych ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia należy rozumieć w ten sposób, że odbiorca takich należności licencyjnych nie korzysta w państwie swojej rezydencji podatkowej:

- ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym ani od całości uzyskiwanych dochodów, ani ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym określonych kategorii dochodów;
- ani nie korzysta ze szczególnych zasad opodatkowania podatkiem dochodowym dochodów uzyskiwanych z tytułu otrzymanych należności licencyjnych.

W ocenie Ministra Finansów, w przypadku spółki uzyskującej przychody z tytułu należności licencyjnych, będącej rzeczywistym właścicielem tych należności (art. 21 ust. 3 pkt 4 Ustawy o CIT), spełnienie ww. warunku należy oceniać przez pryzmat obowiązujących w kraju jej rezydencji podatkowej przepisów prawa podatkowego oraz przez pryzmat przyznanych (np. na podstawie decyzji administracyjnej) przez administrację podatkową tego kraju takiemu podmiotowi szczególnych preferencji podatkowych

Jednocześnie, jeżeli ze względu na indywidualną sytuację danego podatnika, podatnik ten od uzyskanego dochodu faktycznie nie płaci w danym okresie (roku) w kraju swojej rezydencji podatku dochodowego (gdyż

np. rozlicza poniesioną w latach poprzednich stratę podatkową), to sytuacja taka – sama przez się – nie oznacza, że tak rozumiane kryterium niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania nie jest spełnione.

W przypadku wypłaty należności licencyjnych na rzecz nierezydenta – tryb działania polskiej spółki powinien być następujący:

- spółka powinna ustalić, czy należności pasywne są wypłacane na rzecz nierezydenta będącego podmiotem z nią powiązanym, a w sytuacji, w której należności są wypłacane na rzecz nierezydenta będącego podmiotem powiązanym, spółka powinna dodatkowo ustalić, czy suma wypłat w danym roku podatkowym na rzecz tego powiązanego nierezydenta przekracza kwotę **2 mln zł**;
- w sytuacji, w której należności są wypłacane na rzecz nierezydenta niepowiązanego z polską spółką lub gdy należności są wypłacane na rzecz nierezydenta powiązanego ze spółką, ale łączna suma wypłat tych należności **nie przekracza progu 2 mln zł**, polska spółka ma do wyboru następujące opcje:
 - pobierze podatek u źródła według stawki 20% (brak certyfikatu rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiedniego oświadczenia, ww. Opcja 1) **albo**;
 - zastosuje preferencję wynikającą z odpowiedniej UPO, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i jego oświadczenie (ww. Opcja 2) **albo**;
 - zastosuje opisane powyżej w punkcie VI zwolnienie, przy spełnieniu warunków z art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenia (ww. Opcja 3 – mająca zastosowanie tylko do podmiotów powiązanych);
- w sytuacji, w której należności są wypłacane do nierezydenta powiązanego z polską spółką i **przekraczają próg 2 mln zł** albo nie przekraczają, ale łącznie z obecnie wypłacaną należnością (licencyjną) przekroczą ten próg, polska spółka ma do wyboru następujące opcje:
 - pobierze podatek u źródła według stawki 20% (zasadniczo od nadwyżki powyżej 2 mln zł) albo;
 - zastosuje preferencję z UPO (jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenie) lub zwolnienie z Ustawy o CIT (przy spełnieniu warunków z art. 21 ust. 3 Ustawy o CIT, jeśli będzie posiadać certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta i odpowiednie oświadczenia), **pod warunkiem złożenia do organu podatkowego przez zarząd polskiej spółki elektronicznego oświadczenia WH-OSC lub posiadania ważnej opinii organu podatkowego o stosowaniu preferencji.**

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

3.2 Rozbieżności w definiowaniu urządzeń przemysłowych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania

Na gruncie podatku u źródła wyjątkowo ważnym zagadnieniem w ostatnich latach jest sposób rozumienia i traktowania tzw. urządzeń przemysłowych. Poza licznymi i szeroko omawianymi wątpliwościami interpretacyjnymi co do zakresu znaczeniowego tego zagadnienia, przedsiębiorcy powinni również zwrócić szczególną uwagę na fakt, że urządzenia przemysłowe bywają niejednolicie uregulowane na gruncie przepisów niektórych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Polskę.

Przypomnijmy, że umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (dalej: UPO) określają m.in. preferencje pozwalające płatnikowi, czyli polskiemu przedsiębiorcy – po spełnieniu dodatkowych warunków – „uniknąć” standardowej (krajowej) stawki podatku u źródła (w wysokości 20% należności wypłacanych zagranicznym kontrahentom). Dodatkowym warunkiem, o którym tu mowa jest przede wszystkim posiadanie właściwego i ważnego certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego kontrahenta, na rzecz którego wypłacane są należności podlegające pod podatek u źródła (w tym przypadku – należności za użytkowanie urządzenia przemysłowego).

W zależności od tego, do jakiej kategorii zaliczymy wypłacane zagranicznemu kontrahentowi należności, preferencje te mogą przybrać jedną z trzech form, tj. prawa do:

- zwolnienia z opodatkowania podatkiem u źródła (konieczność spełnienia dodatkowych warunków z polskiej ustawy o CIT, w tym istnienia odpowiednich powiązań kapitałowych między polskim a zagranicznym przedsiębiorcą) albo;
- zastosowania obniżonej stawki podatku u źródła na podstawie danej UPO albo;
- niepobierania podatku u źródła na podstawie danej UPO.

Powyższe wynika z tego, że należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego mogą zostać – w zależności od danej UPO – zakwalifikowane do kategorii należności licencyjnych opodatkowanych podatkiem u źródła, bądź jako tzw. zyski przedsiębiorstw, niepodlegające opodatkowaniu podatkiem u źródła. Zależy to od brzmienia określonej najczęściej w art. 12 UPO definicji należności licencyjnych, która w większości przypadków swoim zakresem obejmuje także urządzenia przemysłowe. **Wówczas należy zakwalifikować należności m.in. za wynajem tych urządzeń jako należności licencyjne. Dla przykładu taki sposób definiowania określono w UPO z Niemcami, czy z Holandią.** Preferencja w podatku u źródła w odniesieniu do należności licencyjnych **polega zasadniczo na uprawnieniu do zastosowania przez płatnika obniżonej stawki podatku** (zwykle mieszczącej się w przedziale od 5 do 15 procent). Możliwe jest również zastosowanie zwolnienia z polskiej ustawy o CIT, przy czym tutaj konieczne jest spełnienie dodatkowych warunków, w tym istnienia odpowiednich powiązań kapitałowych między polskim płatnikiem a jego zagranicznym kontrahentem.

Jednakże należy również zwrócić uwagę na fakt, że na gruncie niektórych UPO, definicja należności licencyjnych nie uwzględnia w swojej treści urządzeń przemysłowych – dla przykładu jest tak w UPO z Francją oraz z USA. W takich przypadkach, skoro wypłaconego wynagrodzenia związanego z urządzeniami przemysłowymi nie uznaje się za należność licencyjną, to co do zasady powinno się je traktować jako zyski przedsiębiorstwa zagranicznego kontrahenta (które reguluje najczęściej w art. 7 UPO). W takiej sytuacji polski płatnik ma prawo do całkowitego odstąpienia od obowiązku poboru i zapłaty podatku u źródła (należność traktowana jako niepodlegająca opodatkowaniu podatkiem u źródła).

Biorąc pod uwagę powyższe nasuwają się wnioski, że w praktyce może dojść do sytuacji, w której o tym, czy korzystający z urządzenia przemysłowego będzie zobowiązany jako płatnik do poboru i uiszczenia podatku u źródła od wynagrodzenia przekazywanemu zagranicznemu kontrahentowi, decydować będzie to w jakim kraju kontrahent ten posiada swoją rezydencję podatkową oraz jaką definicję należności licencyjnych zawiera UPO zawarta przez Polskę z tym krajem.

Omawiany w tym artykule problem rozbieżności w sposobie definiowania urządzeń przemysłowych na gruncie przepisów UPO jest kolejną kwestią powiększającą i tak już wyjątkowo obszerną listę aktualnych wątpliwości / problemów związanych z podatkiem u źródła, z którymi muszą mierzyć się polscy przedsiębiorcy dokonujący wypłat należności za granicę. Jest to kolejny przykład potwierdzający jak szczególną uwagę i ostrożne podejście należy każdorazowo zachować podczas analizy regulacji czy weryfikacji obowiązków związanych z podatkiem u źródła.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

3.3 Podatek u źródła przy nabyciu dzieł sztuki przez muzeum

Dyrektor KIS wydał niedawno interpretację w sprawie obowiązków podatkowych muzeum, które planuje zakup dzieła sztuki od brytyjskiej galerii. W związku z planowanym nabyciem autorskich praw majątkowych towarzyszących nabyciu dzieła, muzeum wystąpiło z pytaniem, czy właściwym w tej sytuacji zachowaniem jest zapłacenie krajowego podatku u źródła. Interpretacja fiskusa wskazuje, jak dokładnie powinien zachować się podmiot w takiej sytuacji. Opinia organu będzie istotna dla innych instytucji kultury dokonujących podobnych transakcji.

Charakterystyka transakcji

Muzeum będące samorządową instytucją kultury planuje zakup dzieła sztuki od brytyjskiej galerii, wraz z nabyciem autorskich praw majątkowych.

W celu ustalenia, czy finansowana ze środków ministerialnych transakcja będzie wiązała się z koniecznością pobrania podatku u źródła, muzeum zwróciło się z zapytaniem do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej. Wnioskodawca w interpretacji przedstawił szczegóły planowanego zakupu dzieła sztuki. Istotnym jest, że zakup obejmuje nie tylko samo dzieło – przedmiot materialny – ale również autorskie prawa majątkowe do niego. Zaznaczył, że sprzedawca – galeria z Wielkiej Brytanii – nie prowadzi działalności gospodarczej w Polsce. Wartość zakupu nie przekroczy 2 mln zł. Samo dzieło zostanie wydane na terenie Wielkiej Brytanii, a jego transport do Polski będzie realizowany przez zewnętrzną firmę transportową na koszt muzeum. Muzeum wskazało we wniosku, że:

- jest czynnym podatnikiem VAT;
- galeria sprzedająca dzieło nie prowadzi działalności w Polsce;
- zakupione dzieło nie będzie podlegało oczeniu;
- zakup ma charakter kulturalny i edukacyjny, dzieło nie będzie przeznaczone do odsprzedaży;
- całość transakcji finansowana jest z dotacji ministerialnej, co potwierdza kulturalny charakter zakupu.

Wnioskodawca podkreślił, że jego zdaniem nabycie nie ma celów komercyjnych, a więc nie powinno być objęte obowiązkiem poboru podatku u źródła.

Czy muzeum musi pobrać podatek u źródła?

Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych, pobierany u źródła podatek od osiągniętych przez podmioty zagraniczne przychodów z praw autorskich wynosi 20% tego przychodu. Nadrzędna względem ustawy jest jednak umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarta pomiędzy Polską a Wielką Brytanią, która wprowadza pewne preferencje w opodatkowaniu transakcji transgranicznych.

Z jednej strony wskazuje ona, że należności licencyjne mogą być opodatkowane zarówno w kraju odbiorcy, jak i w kraju, w którym powstają (kraju źródła), niemniej jednocześnie ogranicza ona pobierany w kraju źródła podatek do stawki 5% należności brutto (art. 12 ust. 2 umowy).

Poza tym, umowa z Wielką Brytanią przewiduje, że należnościami licencyjnymi są przede wszystkim wynagrodzenia za użytkowanie lub prawo do użytkowania praw autorskich. Zatem, jeżeli dochodzi do całkowitego przeniesienia praw autorskich (a nie jedynie do udzielenia licencji na ich użytkowanie), to taka transakcja nie powinna być traktowana jako „należność licencyjna” i obowiązek poboru podatku u źródła nie wystąpi.

Muzeum przyjęło jednak, że wypłacane wynagrodzenie mogłoby stanowić „należność licencyjną” w rozumieniu przepisów i we wniosku argumentowało, że obowiązek podatkowy nie wystąpi, gdyż nabyte dzieło oraz powiązane z nim prawa autorskie powinny być traktowane jako licencja tzw. użytkownika końcowego (end user license). Zdaniem Muzeum mowa jest o takiej licencji, ponieważ nabywa ono prawo do korzystania

z dobra na własny użytek, ale nie planuje sprzedaży tego prawa ani jego komercyjnej eksploatacji. Skoro zatem dzieło nie zostanie nabyte w celach komercyjnych, lecz wystawienniczych, to nie ma obowiązku poboru podatku u źródła.

Stanowisko organów podatkowych

W odpowiedzi na argumentację Wnioskodawcy, organ podatkowy nie zgodził się z przedstawionym podejściem, uznając je za częściowo błędne.

Przede wszystkim zakwestionowano stanowisko, że Muzeum mogło w tym przypadku nabyć licencję użytkownika końcowego. Według fiskusa, „nabycie praw autorskich”, o którym mowa we wniosku należy odróżnić od „licencji” na korzystanie z prawa, o której mowa w przepisach (czyli uprawnieniu do korzystania z utworu należącego do innego podmiotu), jak również od licencji użytkownika końcowego, o której mowa we wniosku (obejmującej jedynie ograniczone prawo do używania określonego egzemplarza utworu).

Zdaniem organów, Muzeum nabyło pełne prawa do korzystania z dzieła, a taka transakcja nie może być traktowana jak typowa (czasowa) licencja na korzystanie z utworu. Co za tym idzie, sprzedawca praw nie osiąga przychodów z praw autorskich, lecz przychody ze sprzedaży praw autorskich. Zgodnie z ustawą PDOP obie kategorie przychodów mogą podlegać opodatkowaniu u źródła w Polsce na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy PDOP, natomiast przepis ten stosować należy z uwzględnieniem międzynarodowych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, które w większości przypadków nie pozwalają na opodatkowanie w Polsce przychodów ze sprzedaży praw. Możliwość zastosowania korzystnych uregulowań umów o unikaniu podwójnego opodatkowania wymaga jednak niekiedy spełnienia dodatkowych warunków, przede wszystkim w zakresie posiadania certyfikatu rezydencji odbiorcy należności (certyfikat potwierdzi która umowa może znaleźć zastosowanie w sprawie).

W efekcie, pomimo uznania podejścia Wnioskodawcy za niewłaściwe, ostateczna decyzja organu była dla Muzeum korzystna. DKIS wskazał, że na gruncie umowy pomiędzy Polską a Wielką Brytanią opisywana transakcja nie będzie podlegać obowiązkowi poboru podatku u źródła, jako że wynagrodzenie za sprzedaż praw autorskich nie stanowi „należności licencyjnej” w rozumieniu tej umowy. W związku z powyższym, dochód z przeniesienia własności takiego prawa powinien być opodatkowany wyłącznie w kraju siedziby sprzedającego – w tym przypadku – w Wielkiej Brytanii.

Znaczenie interpretacji dla instytucji kultury

Decyzja organu ma duże znaczenie zarówno dla innych muzeów, jak i podobnych instytucji kultury, nabywających dzieła sztuki poza granicami kraju.

Ze stanowiska organów podatkowych można wywnioskować, że:

- z punktu widzenia krajowego opodatkowania miejsce dokonania sprzedaży dzieła sztuki i związanych z nim praw może nie mieć znaczenia, jeśli tylko wynagrodzenie wypłacane jest z Polski;
- obowiązek poboru podatku u źródła w Polsce zależy od charakteru transakcji – instytucja nabywająca licencję na użytkowanie dzieła musi liczyć się z wystąpieniem obowiązku pobrania podatku u źródła. Pełne przeniesienie praw autorskich może nieść za sobą inne konsekwencje, w zależności od uregulowań umowy, która może znaleźć zastosowanie w sprawie. W każdym przypadku należy zadbać o właściwe określenie przedmiotu transakcji w zgodzie z prawem właściwym dla danej umowy i z uwzględnieniem regulacji podatkowych w każdym z zaangażowanych krajów;
- umowy międzynarodowe mogą niekiedy zmniejszyć całkowite obciążenie podatkowe odbiorcy należności, natomiast niewątpliwie mogą one ograniczyć wysokość podatku pobieranego u źródła i związane z jego poborem niedogodności po stronie sprzedawcy i odbiorcy;
- certyfikat rezydencji odbiorcy należności jest kluczowy dla zastosowania preferencji wynikających z odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – jego brak skutkuje koniecznością pobrania podatku u źródła według standardowej stawki 20%.

Na przykładzie Muzeum można zauważyć, jak bardzo skomplikowane względem przepisów podatkowych mogą być międzynarodowe transakcje na rynku dzieł sztuki. Pomimo ostatecznie korzystnego dla powyższej instytucji rozstrzygnięcia, należy podkreślić, że pierwotna argumentacja Wnioskodawcy nie została uznana za prawidłową.

Ostatecznie, dzięki zachowaniu dbałości w zakresie certyfikatu rezydencji kontrahenta i zastosowaniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, Muzeum nie zostało zobowiązane do poboru podatku u źródła, a galeria mogła otrzymać całą uzgodnioną należność za dzieło i prawa do niego.

Konkludując, celem uniknięcia sporów z organami podatkowymi, instytucje kultury powinny szczególnie dbać o prowadzenie poprawnej dokumentacji podatkowej, w tym o zawierane umowy oraz certyfikaty rezydencji zagranicznych kontrahentów, oraz zachować szczególną staranność w stosowaniu przepisów.

Marta Ignasiak

Emilia Bartczak

3.4 Kontenery socjalno-biurove stanowią urządzenia przemysłowe

Wypłata wynagrodzenia do podmiotów zagranicznych z tytułu najmu kontenerów socjalno-biurowych, w których chwilowo przebywają pracownicy budowlani, podlega opodatkowaniu podatkiem u źródła (WHT). Takie stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 4 marca br. (sygn. akt II FSK 742/22), uchylając jednocześnie korzystny dla wnioskodawcy wyrok wydany przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim.

Czego dotyczyła sprawa

Z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej wystąpiła polska spółka deweloperska wynajmująca kontenery socjalne od austriackiego kontrahenta. Poza samymi kontenerami, spółka wynajmowała również schody i podesty, składające się na tzw. zestawy kontenerowe. Spółka zadała pytanie czy wynagrodzenie za najem kontenerów podlega opodatkowaniu u źródła jako należność za użytkowanie „urządzenia przemysłowego” w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT. Na podstawie przywołanego przez spółkę orzecznictwa, zdefiniowała ona „urządzenie przemysłowe” jako urządzenie wykorzystywane w procesie produkcji, bądź związane z tym procesem poprzez powiązanie z urządzeniem ściśle przemysłowym. Spółka argumentowała, że kontenery nie są urządzeniami przemysłowymi, ponieważ nie służą produkcji, a jedynie zapewniają zaplecze socjalne na placach budowy. Spółka podkreślała, że kontenery nie są związane z procesem produkcyjnym ani przemysłowym, a jedynie służą do zapewnienia odpowiednich warunków socjalnych dla pracowników. Oprócz funkcji socjalnych, kontenery mają zastosowanie jako przestrzeń umożliwiająca pracę nad dokumentacją budowlaną, a ponadto umożliwiają tymczasowe bądź stałe zamieszkanie. Tym samym, zdaniem spółki, opłata za usługi najmu zestawów kontenerowych przekazywana przez nią na rzecz austriackiego podmiotu nie jest objęta zakresem stosowania art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT, bowiem nie dotyczy ona „użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego”.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z 4 października 2021 roku (sygn. 0111-KDIB-2-1.4010.282.2021.2.BKD) ocenił stanowisko spółki jako nieprawidłowe. W opinii organu podatkowego pojęcie „urządzenia przemysłowego” należy rozumieć szeroko, tj. jako każde urządzenie wykorzystywane w działalności komercyjnej, niekoniecznie produkcyjnej. Zdaniem organu nie powinno budzić wątpliwości, że pojęcie to obejmuje nie tylko urządzenia przemysłowe (w tym energetyczne), ale także m.in. urządzenia transportowe, budowlane, biurowe, komputerowe czy telekomunikacyjne. W wydanej interpretacji organ wskazał, że „[...] wykładnia językowa jak i wykładnia celowościowa prowadzą do wniosku, że pojęcie urządzenia „przemysłowego, handlowego lub naukowego” obejmuje wszelkie urządzenia wykorzystywane w profesjonalnym obrocie, przy czym muszą one być związane z działalnością danego podmiotu. Nie muszą one jednak być wykorzystywane bezpośrednio w procesie produkcji, wąsko rozumianego handlu (hurtowego i detalicznego), czy nauki”.

W ocenie organu uznanie, że kontenery socjalno-biurove spełniają definicję urządzeń przemysłowych wynika z przepisów krajowych, umów międzynarodowych (z uwzględnieniem polsko-austriackiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania) oraz komentarzy OECD. W konsekwencji, wynagrodzenie za ich najem stanowi należność licencyjną i podlega opodatkowaniu na gruncie WHT (z możliwością zastosowania obniżonej stawki wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania). Oznacza to, że wnioskodawca zobowiązany jest do pobrania i odprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego od wypłacanych na rzecz austriackiego podmiotu należności.

Stanowisko WSA

Spółka wniosła skargę na wydaną interpretację pozostając przy swoim stanowisku i argumentach, a WSA w Gorzowie Wielkopolskim po przeanalizowaniu sprawy przyznał rację spółce, a nie fiskusowi. W wyroku z 24 marca 2022 roku (sygn. akt I SA/Go 436/21) sąd wskazał, że kontenery opisane w stanie faktycznym, będące przedmiotem najmu i mające formę zamkniętych konstrukcji z przegrodami, dachem i podłogą oraz przeznaczone do celów socjalnych, nie kwalifikują się jako urządzenia przemysłowe w rozumieniu art. 21

ust. 1 ustawy o CIT. Wynika to z faktu, że pełnią one jedynie funkcje pomocnicze i nie są wykorzystywane bezpośrednio w procesie produkcyjnym. Dodatkowo WSA podkreślił, że wykładnia zaprezentowana przez KIS prowadziłaby do przyjęcia, że definicja "urządzenia przemysłowego" obejmuje wszystkie dostępne na rynku urządzenia, bez względu na ich charakter i przeznaczenie. W ramach obecnej rozwiniętej gospodarki urządzenia są bowiem produkowane jedynie w procesie produkcji przemysłowej. W efekcie WSA uchylił zaskarżoną interpretację.

Rozstrzygnięcie sądu II instancji

Sprawa trafiła finalnie do NSA, który podzielił stanowisko KIS i orzekł, że wynagrodzenie za najem kontenerów socjalnych stanowi należność licencyjną i podlega opodatkowaniu WHT. NSA podkreślił, że definicja „urządzenia przemysłowego” obejmuje szeroki zakres urządzeń wykorzystywanych w działalności komercyjnej, w tym kontenery socjalne. Uznał, że kontenery spełniają definicję urządzeń przemysłowych, gdyż są wykorzystywane w działalności komercyjnej, mimo że nie służą bezpośrednio produkcji. W orzeczeniu wskazano, że „[...] konstrukcja i brzmienie powołanych przepisów włączające jednoznacznie do urządzeń przemysłowych środki transportu wskazuje, że wykładnia zawężająca rozumienia urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego jedynie do urządzenia związanego z wąsko rozumianym przemysłem lub handlem nie znajduje logicznego uzasadnienia, ponieważ w przeciwnym wypadku urządzenie transportowe nie mogłoby być w ogóle uznane za przemysłowe. Takie pojęcie jak „urządzenie przemysłowe, handlowe lub naukowe” należy rozumieć szeroko, tj. w ten sposób, że obejmuje ono desygnaty wskazujące nie tylko urządzenia przemysłowe, służące energetyce, lecz także m.in. urządzenia transportowe, budowlane, biurowe, komputerowe czy telekomunikacyjne w sposób racjonalny powiązane z osiągnięciem celów gospodarczych w sposób przemysłowy”.

Podsumowując, NSA uznał, że pojęcie „urządzenie przemysłowe” należy interpretować w sposób szeroki, ponieważ jest ono ogólne i obejmuje różnorodne urządzenia. Z kolei stanowisko zaprezentowane przez WSA nie ma odzwierciedlenia w przepisach prawa podatkowego, prawa międzynarodowego oraz orzecznictwie administracyjnym, a także w praktyce gospodarczej obejmującej współczesne procesy produkcji przemysłowej.

Jedno pojęcie, dwie wykładnie

Przepisy prawa podatkowego nie zawierają jednoznacznej definicji pojęcia „urządzenia przemysłowego”, w związku z czym konieczne jest odwołanie się do definicji słownikowych oraz wykładni funkcjonalnych, co może prowadzić do rozbieżnych wniosków.

Z jednej strony prezentowane jest podejście korzystne z perspektywy polskich przedsiębiorców, czyli potencjalnych płatników podatku u źródła, które zakłada, że „urządzenie przemysłowe” to urządzenie bezpośrednio wykorzystywane w procesie produkcyjnym, a więc biorące udział w wytwarzaniu dóbr w ramach zorganizowanego procesu technologicznego. Taka interpretacja ogranicza zakres pojęcia do urządzeń ściśle związanych z produkcją przemysłową.

Z drugiej strony, coraz częściej przyjmowana przez organy podatkowe wykładnia mniej korzystna dla przedsiębiorców, opiera się na szerokim rozumieniu tego terminu. Zgodnie z nią, za „urządzenie przemysłowe” może zostać uznane każde urządzenie wykorzystywane w działalności gospodarczej, niezależnie od tego, czy uczestniczy ono bezpośrednio w procesie produkcji. Taka interpretacja znacząco rozszerza zakres obowiązku podatkowego, obejmując również urządzenia o charakterze pomocniczym.

W związku z niekorzystną linią interpretacyjną zalecamy zatem weryfikację płatności przekazywanych podmiotom zagranicznym za korzystanie ze wszelkiego rodzaju urządzeń użytkowanych w ramach prowadzonej działalności pod kątem obowiązków na gruncie podatku u źródła, ponieważ może okazać się, że w związku z przyjęciem szerokiego rozumienia tego pojęcia, powstaje obowiązek poboru i odprowadzenia podatku u źródła z tytułu wykonywanych płatności.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

3.5 Podatek u źródła a oprogramowanie ofertowane w modelu chmurowym (usługi typu Software-as-a-Service) – nowe stanowisko Dyrektora KIS

W dobie postępującej cyfryzacji coraz więcej przedsiębiorstw decyduje się na korzystanie z nowoczesnych rozwiązań informatycznych oferowanych w modelu chmurowym. Szczególną popularnością cieszy się model Software-as-a-Service (SaaS), który umożliwia użytkownikom dostęp do aplikacji przez internet, bez konieczności ich lokalnej instalacji oraz inwestowania we własną infrastrukturę serwerową. Niezależnie od licznych zalet technologicznych, model ten budzi poważne wątpliwości na gruncie podatkowym – w szczególności w zakresie obowiązku poboru podatku u źródła (WHT) od wynagrodzenia wypłacanego zagranicznym dostawcom tego typu usług.

Szerokie rozumienie pojęcia „urządzenia przemysłowego” w kontekście usług SaaS

Na tle tych wątpliwości, 20 maja 2025 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wydał interpretację indywidualną (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.139.2025.2.MF), w której odniósł się do skutków podatkowych wypłaty wynagrodzenia za usługę SaaS na rzecz amerykańskiego kontrahenta. Z wnioskiem wystąpiła polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – rezydent podatkowy w Polsce – która, rozwijając działalność gospodarczą, planowała zawarcie umowy z niepowiązaniem podmiotem z USA w celu uzyskania dostępu do oprogramowania działającego w modelu chmurowym.

Jak wskazano we wniosku, model SaaS umożliwi Spółce korzystanie – w zamian za wynagrodzenie – z pełnoprawnej aplikacji dostępnej online, bez potrzeby instalowania jej na własnym sprzęcie. Spółka nie będzie nabywać żadnych autorskich praw majątkowych ani nie uzyska prawa do udostępniania oprogramowania innym podmiotom. Co więcej, dane będą przechowywane na serwerach dostawcy, które nie będą wykorzystywane w procesie przemysłowym, ani powiązane z urządzeniami produkcyjnymi – Spółka prowadzi bowiem wyłącznie działalność usługową.

W wydanej interpretacji indywidualnej organ podatkowy wskazał, że w zakresie art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT mieszczą się m.in. przychody z tytułu należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego. Zatem kluczowym dla rozstrzygnięcia sprawy jest rozumienie zwrotu „użytkowanie lub prawo użytkowania urządzenia przemysłowego”.

Biorąc pod uwagę przedstawioną specyfikę usługi SaaS oraz wykorzystywaną w jej ramach infrastrukturę, organ uznał, że wykorzystywane urządzenia spełniają definicję urządzenia przemysłowego – ponieważ są przeznaczone do działalności gospodarczej i wykorzystywane w profesjonalnym obrocie. Co istotne, ich przemysłowy charakter nie musi wynikać z udziału w fizycznym procesie produkcji – wystarczy związek z działalnością biznesową spółki. Z uwagi na brak definicji legalnej „urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego” organ posłużył się w tym zakresie definicją wypracowaną w orzecznictwie (m.in. w wyrokach NSA z 6 czerwca 2018 r., sygn. II FSK 1773/16 oraz z 5 czerwca 2018 r., sygn. II FSK 1540/16). W szczególności organ uznał, że serwery, routery, switchy i inne elementy infrastruktury IT, udostępniane w ramach modelu SaaS, stanowią „urządzenia przemysłowe” w rozumieniu przepisów podatkowych. Okoliczność, że spółka korzysta z nich jedynie zdalnie – bez posiadania fizycznego dostępu – nie ma znaczenia z punktu widzenia ich kwalifikacji. Współcześnie, jak zauważył Dyrektor KIS, nie należy zawężać przymiotnika „przemysłowy” wyłącznie do klasycznych urządzeń produkcyjnych czy fabrycznych.

Preferencje wynikające z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania

Choć Dyrektor KIS uznał, iż infrastruktura wykorzystywana w modelu SaaS spełnia cechy „urządzenia przemysłowego”, to jednocześnie wskazał, że spółka jako płatnik może zastosować preferencję przewidzianą w odpowiedniej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) – pod warunkiem spełnienia ustawowych przesłanek.

W analizowanej w interpretacji podatkowej sprawie zastosowanie znalazła UPO między Polską a Stanami Zjednoczonymi. Istotne jest, że umowa ta nie zalicza należności z tytułu użytkowania urządzenia przemysłowego do kategorii należności licencyjnych (co jest dominującym rozwiązaniem w większości UPO) – ma to kluczowe znaczenie praktyczne. Oznacza to bowiem, że wynagrodzenie wypłacane przez polską spółkę za korzystanie z oprogramowania SaaS nie jest opodatkowane jako należność licencyjna, lecz jako zysk przedsiębiorstwa – zgodnie z art. 8 UPO.

Zgodnie z tym przepisem, zyski przedsiębiorstwa mają być opodatkowane wyłącznie w państwie rezydencji, chyba, że dostawca posiada na terytorium Polski zakład. W analizowanej w interpretacji sytuacji taki zakład nie występuje, co oznacza, że jeżeli polska spółka:

- uzyska ważny certyfikat rezydencji podatkowej od dostawcy z USA oraz;
- spełni pozostałe warunki z art. 26 ust. 1 ustawy o CIT (w tym dochowa należytej staranności),

to nie będzie zobowiązana do poboru podatku u źródła od wynagrodzenia wypłacanego dostawcy.

Skutki praktyczne wynikające z omawianej interpretacji dla podatników

Przedmiotowa interpretacja potwierdza, że **organy podatkowe kontynuują szerokie rozumienie pojęcia „urządzenia przemysłowego”**, obejmujące także infrastrukturę IT wykorzystywaną w modelach chmurowych. Takie podejście może skutkować obowiązkiem poboru podatku u źródła od należności wypłacanych za świadczenia mające pozornie charakter usług „niematerialnych”.

Dla polskich podatników nabywających od podmiotów zagranicznych rozwiązania informatyczne oferowane w modelu chmurowym oznacza to konieczność:

- każdorazowej analizy treści umowy zawieranej z zagranicznym dostawcą takich usług – pod kątem zakresu praw, z których korzysta polski podmiot;
- analizy treści odpowiedniej UPO i weryfikacji możliwości skorzystania z potencjalnych preferencji;
- weryfikacji rezydencji podatkowej kontrahenta i uzyskania certyfikatu rezydencji – w celu zastosowania postanowień UPO;
- dokładnego udokumentowania warunków transakcji oraz dopełnienia wymaganych formalności (w szczególności przewidzianych w art. 26 ust. 1 ustawy o CIT).

Choć finalnie omawiana interpretacja może wydawać się korzystna dla podatnika – umożliwia bowiem zastosowanie zwolnienia na podstawie UPO – to jej treść unaocznia, jak skomplikowane i wielowarstwowe są obecnie zagadnienia związane z kwalifikacją usług cyfrowych w kontekście podatku u źródła. W praktyce oznacza to, że każda transakcja powinna być oceniana indywidualnie, z uwzględnieniem zarówno ustawy o CIT, jak i umów międzynarodowych.

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

Olga Vila

Consultant, TPA Poland

3.6 Światłowod nie jest urządzeniem przemysłowym, ale wciąż podlega opodatkowaniu WHT

Światłowod, będący prostą konstrukcją, składającą się ze szklanej rurki z wiązką przewodów światłowodowych w środku, w istocie odpowiada nie urządzeniu przemysłowemu, ale urządzeniu handlowemu – tak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 7 maja 2025 roku (sygn. II FSK 67/25), co wpisuje się w nieprzychylną linię interpretacyjną sądów administracyjnych.

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła skutków podatkowych związanych z użytkowaniem włókien światłowodowych oraz przestrzeni kolokacyjnej. Wnioskodawcą była polska spółka akcyjna, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa. Podmiot zawierał umowy z zagranicznymi kontrahentami z różnych krajów europejskich, w ramach których uzyskiwał prawo do użytkowania tzw. ciemnych włókien światłowodowych oraz przestrzeni kolokacyjnej w szafach telekomunikacyjnych. Umowy przewidywały trzy rodzaje opłat: jednorazową opłatę za użytkowanie włókien i lokalizacji TE, roczną opłatę za utrzymanie włókien oraz roczną opłatę za usługę kolokacyjną. Spółka zwróciła się do Dyrektora KIS z pytaniem, czy wspomniane należności stanowią przychody wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o CIT podlegające opodatkowaniu podatkiem u źródła (WHT) w Polsce, jako należności za użytkowanie urządzenia przemysłowego. Wnioskodawca przyjął stanowisko, zgodnie z którym opłaty te nie powinny być traktowane jako wynagrodzenie za użytkowanie urządzenia przemysłowego, ponieważ w jego ocenie włókna światłowodowe są pasywnymi elementami bez mechanizmów, a przestrzeń kolokacyjna to jedynie udostępnienie powierzchni.

Stanowisko spółki zostało ocenione negatywnie przez Dyrektora KIS, który w interpretacji z 20 marca 2024 roku (sygn. 0114-KDIP2-1.4010.77.2024.1.PP) uznał, że zarówno włókna światłowodowe, jak i przestrzeń kolokacyjna stanowią urządzenia przemysłowe na gruncie ustawy o CIT. Organ podkreślił, że nie jest konieczne, aby urządzenie miało skomplikowaną konstrukcję – wystarczy, że pełni funkcję techniczną i jest wykorzystywane w przemyśle lub nauce. Włókna światłowodowe służą do przesyłu danych i są elementem infrastruktury telekomunikacyjnej, a przestrzeń kolokacyjna umożliwia ich efektywne wykorzystanie. W konsekwencji fiskus uznał, że wszystkie trzy rodzaje opłat stanowią przychody zagranicznych kontrahentów z tytułu użytkowania urządzenia przemysłowego i podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła w Polsce, a wnioskodawca jako płatnik ma obowiązek poboru 20% podatku WHT przy wypłacaniu tych należności, chyba że zastosowanie znajdzie umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Stanowisko sądu I instancji

Spółka zaskarżyła wydaną interpretację, ale Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę wyrokiem z 7 sierpnia 2024 roku, sygn. akt III SA/Wa 1129/24. Sąd uznał, że organ interpretacyjny prawidłowo zakwalifikował włókna światłowodowe oraz przestrzeń kolokacyjną jako urządzenia przemysłowe. W szczególności podkreślił, że pojęcie urządzenia przemysłowego należy interpretować szeroko, zgodnie z wykładnią językową i celowościową. Odwołując się do słownikowych definicji, organ wskazał, że urządzenie to przedmiot o złożonej konstrukcji, służący do wykonywania określonych czynności lub ułatwiający pracę. Z kolei przymiotnik "przemysłowy" odnosi się do zastosowania w działalności gospodarczej, niekoniecznie w procesie produkcji sensu stricto. W ocenie sądu, włókna światłowodowe wraz z przestrzenią kolokacyjną spełniają te kryteria, ponieważ umożliwiają przesył danych i są wykorzystywane w profesjonalnej działalności gospodarczej spółki. Argumentacja wnioskodawcy oparta na stwierdzeniu, że włókna światłowodowe są pasywnym elementem infrastruktury telekomunikacyjnej i nie zawierają mechanizmów ani układów zasilających, została odrzucona. WSA wskazał, że nie jest konieczne, aby urządzenie przemysłowe miało skomplikowaną konstrukcję lub zawierało elementy mechaniczne. Wystarczające jest, że pełni funkcję techniczną i jest wykorzystywane w działalności gospodarczej. W wyroku czytamy, że „Zastosowanie takich urządzeń, jak światłowody wraz z przestrzenią kolokacyjną, jest bardzo szerokie i nie ogranicza się do przemysłu. Urządzenia te mogą

spełniać zadania stricte przemysłowe, o ile są powiązane z urządzeniem ściśle przemysłowym, biorącym udział w procesie produkcji. Jednak, jak już wskazano, przy kwalifikowaniu danego urządzenia istotne jest, aby dokonywać tego w oparciu o aspekt funkcjonalny. Z przedstawionego we wniosku opisu stanu faktycznego/zdarzenia przyszłego nie wynika, aby opisane włókna światłowodowe wraz z przestrzenią kolokacyjną wykorzystywane były/miały być ściśle w procesie produkcji, to jednak - wobec szerokiego znaczenia terminu urządzenie przemysłowe - należy przyjąć, że w zakresie funkcjonalnym jest to urządzenie przemysłowe". Sąd zaakcentował również pogląd, że współczesna gospodarka nie opiera się już na sztywnym podziale na przemysł i usługi, a infrastruktura telekomunikacyjna może być uznana za urządzenie przemysłowe.

Wyrok NSA

Sprawa trafiła do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który nie uwzględnił skargi kasacyjnej spółki, lecz zmodyfikował dokonaną przez organ podatkowy i sąd kwalifikację włókien światłowodowych jako urządzenia przemysłowego. Zaznaczył, że światłowód, będący instalacją wykorzystywaną do przesyłu danych, stanowi narzędzie niezbędne do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Spółka, posiadając urządzenia do emisji sygnału, nie mogłaby prowadzić działalności bez dostępu do światłowodu. Tym samym, światłowód jako instalacja komercyjna spełnia definicję urządzenia handlowego, a należności za jego użytkowanie podlegają opodatkowaniu podatkiem WHT.

Sąd II instancji podkreślił również, że ustawodawca, wymieniając w art. 21 ust. 1 ustawy o CIT różne rodzaje urządzeń, dążył do objęcia opodatkowaniem wszelkich należności związanych z działalnością gospodarczą. W konsekwencji, mimo że światłowód nie jest urządzeniem przemysłowym, to jako urządzenie handlowe mieści się w zakresie przepisów o podatku u źródła.

Podtrzymane "szerokie" podejście interpretacyjne

Wyrok NSA wpisuje się w coraz bardziej jednolitą, niekorzystną dla podatników, linię orzeczniczą sądów administracyjnych, która zakłada szeroką interpretację pojęcia „urządzenia przemysłowego” i „urządzenia handlowego” na gruncie przepisów podatku u źródła. Analogiczne podejście NSA, w kontekście opodatkowania należności wypłacanych zagranicznym rezydentom, opisywaliśmy niedawno w odniesieniu do klasyfikacji kontenerów socjalno-biurowych jako urządzeń przemysłowych.

Mając na uwadze takie podejście organów podatkowych oraz sądów administracyjnych płatnicy powinni zachować szczególną ostrożność przy wypłacaniu należności będących opłatami licencyjnymi i użytkowymi, ponieważ nawet pozornie pasywne elementy infrastruktury, jak włókna światłowodowe, mogą generować obowiązki podatkowe w zakresie WHT, jeżeli tylko są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

3.7 NSA: Wynagrodzenie ze usługi hostingu nie podlega podatkowi u źródła

W wyroku z dnia 15 lipca 2025 r. (sygn. akt II FSK 1361/22) Naczelny Sąd Administracyjny po raz kolejny odniósł się do kwestii opodatkowania usług hostingu świadczonych przez zagranicznych dostawców. NSA uznał, że wynagrodzenie za tego rodzaju usługę nie mieści się w katalogu należności objętych art. 21 ust. 1 ustawy o CIT, a więc nie podlega podatkowi u źródła.

Tło sprawy

Sprawa dotyczyła spółki, która w ramach swojej działalności nabywa liczne usługi IT, w tym usługę hostingu od podmiotów zagranicznych niemających siedziby ani zarządu na terytorium Polski. Usługa ta polega na udostępnieniu powierzchni dyskowej oraz zapewnieniu odpowiedniej ochrony plików zamieszczonych na serwerze. Jej celem jest zapewnienie funkcjonowania oprogramowania wykorzystywanego przez Spółkę oraz umożliwienie przechowywania i pobierania danych. Spółka nie ma fizycznego dostępu do urządzeń, na których są umieszczane dane, a także nie posiada informacji o lokalizacji serwerów, które służą do realizacji usługi hostingu. Dostawca usługi nie przetwarza także danych spółki, a jedynie je przechowuje. Zdaniem spółki, w przedstawionym stanie faktycznym nie można uznać, że dochodzi do użytkowania urządzenia przemysłowego, a tym samym nie jest ona zobowiązana do poboru podatku u źródła.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał jednak, że udostępnienie powierzchni dyskowej oraz zapewnienie odpowiedniej ochrony plików zamieszczonych na serwerze w celu gwarancji funkcjonowania oprogramowania należy zaliczyć do kategorii urządzeń przemysłowych, handlowych lub naukowych w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT. W konsekwencji wynagrodzenie wypłacane do zagranicznego dostawcy z tytułu usługi hostingu podlega opodatkowaniu podatkiem u źródła. Zdaniem Dyrektora KIS pojęcie urządzenia „przemysłowego, handlowego lub naukowego” obejmuje wszelkie urządzenia wykorzystywane w profesjonalnym obrocie, jeśli są one związane z działalnością danego podmiotu. Nie muszą one jednak być wykorzystywane bezpośrednio w procesie produkcji, wąsko rozumianego handlu (hurtowego i detalicznego), czy nauki.

Spółka nie zgodziła się ze stanowiskiem organu i złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

WSA w Warszawie uchylił zaskarżoną interpretację wyrokiem z dnia 29 lipca 2022 r. (sygn. akt III SA/Wa 151/22), wskazując, że pojęcie „urządzenia przemysłowego” należy rozumieć jako „składnik majątku pełniący pomocniczą funkcję w ramach procesu przemysłowego rozumianego jako ciąg działań mechanicznych lub chemicznych służących do masowej produkcji towarów”. W ocenie WSA serwer, który nie jest bezpośrednio wykorzystywany do wytwarzania produktów w sposób materialny, nie może zostać uznany za urządzenie przemysłowe.

WSA podkreślił jednak, że serwer może być częścią składową urządzenia przemysłowego, gdy steruje urządzeniami wykorzystywanymi w przemyśle, niemniej w analizowanym przypadku taki związek nie zachodził.

Rozstrzygnięcie NSA

Interpretację spółki potwierdził również Naczelny Sąd Administracyjny. W ocenie NSA serwery wykorzystywane do świadczenia usług hostingu nie spełniają definicji urządzeń przemysłowych. Kluczowe znaczenie dla NSA miał fakt, że serwery te nie są wykorzystywane w procesie produkcyjnym. Sąd zwrócił uwagę, że spółka nie ma żadnego wpływu na lokalizację serwerów, sposób ich działania czy serwisowania. W praktyce korzysta jedynie z udostępnionej przestrzeni dyskowej, służącej do przechowywania danych. Co więcej, spółka nie ma wiedzy, w jakim kraju znajdują się te urządzenia, wiadomo jedynie, że są rozproszone w różnych lokalizacjach na terenie Europy. Sama usługa hostingu ogranicza się więc do zapewnienia miejsca na dane, bez ich przetwarzania przez dostawcę. NSA zaznaczył przy tym, że rozstrzygnięcie odnosi się do konkretnego stanu faktycznego i tym samym nie przesądza o kwalifikacji

innych, odmiennych przypadków. Gdyby serwer był powiązany z urządzeniem uczestniczącym w procesie produkcji, należałoby być może rozważyć odmienną kwalifikację urządzenia.

Hosting a podatek u źródła – rozbieżności w orzecznictwie

Choć omawiany wyrok wpisuje się w korzystną dla podatników linię interpretacyjną sądów administracyjnych, w praktyce orzeczniczej pojawiają się również odmiennie podejścia. W niektórych sprawach sądy przyjmują szerszą interpretację pojęcia „urządzenia przemysłowego”. Przykładowo, w wyroku z 16 maja 2024 r. (sygn. akt II FSK 1078/21), NSA wskazał, że urządzenie nie musi być wykorzystywane bezpośrednio w przemyśle, aby mogło zostać uznane za przemysłowe. W świetle tego szerszego podejścia zarówno wykładnia językowa, jak i celowościowa prowadzą do wniosku, że pojęcie „urządzenia przemysłowego” może obejmować każde urządzenie wykorzystywane w profesjonalnym obrocie, o ile jest ono powiązane z działalnością gospodarczą danego podmiotu. Nie jest przy tym konieczne, aby urządzenie to było wykorzystywane bezpośrednio w procesie produkcji.

Wobec braku spójnej i utrwalonej praktyki interpretacyjnej zalecamy każdorazową, wnikliwą analizę świadczeń wypłacanych zagranicznym kontrahentom, w szczególności tych, które mogą pozostawać – nawet pośrednio – w związku z urządzeniami.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Paulina Komajda

Senior Consultant, TPA Poland

3.8 Zakup oprogramowania z pełnym przeniesieniem praw autorskich bez WHT

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził w interpretacji indywidualnej z dnia 7 lipca 2025 r. brak konieczności poboru podatku u źródła w przypadku zakupu oprogramowania z pełnym przeniesieniem praw autorskich. Przypadek nabycia licencji na oprogramowanie typu SDK (ang. Software Development Kit, tj. zestaw narzędzi do tworzenia oprogramowania) bez przeniesienia praw autorskich rodzi już całkowicie odmienne skutki. W takim wypadku wynagrodzenie odnosi się bowiem do prawa do użytkowania oprogramowania, co należy klasyfikować jako należność licencyjną, a tym samym podlega ono opodatkowaniem podatkiem u źródła.

Okoliczności sprawy i zadane pytanie

Z wnioskiem o wydanie interpretacji zwrócił się polski przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą zarejestrowany w Polsce, którego głównym przedmiotem działalności był eksport urządzeń, wyposażenia i systemów technologicznych do krajów spoza Unii Europejskiej. Wnioskodawca zawarł kontrakt z odbiorcą mającym siedzibę w kraju trzecim na dostawę kompletnych wyrobów obejmujących zarówno urządzenia jak i elementy niematerialne, w tym oprogramowanie i licencję. W celu wykonania powyższego kontraktu wnioskodawca dokonał zakupu oprogramowania wraz z kodem źródłowym oraz przeniesieniem autorskich praw majątkowych, a także zakupu licencji na oprogramowanie typu SDK od dostawcy z siedzibą w Singapurze.

Przedsiębiorca zwrócił się do organu podatkowego, aby ustalić, czy powyższe transakcje generują obowiązki na gruncie przepisów o podatku u źródła (WHT) w Polsce.

Ocena wnioskodawcy i jej uzasadnienie

Zdaniem przedsiębiorcy, wynagrodzenie wypłacane dostawcy z siedzibą w Singapurze z tytułu jednorazowego zakupu oprogramowania wraz z przeniesieniem na niego majątkowych praw autorskich nie podlega w Polsce opodatkowaniu podatkiem u źródła. Kluczowym aspektem dla kwalifikacji podatkowej jest bowiem określenie czy wypłacający wynagrodzenie uzyskuje jedynie prawo do użytkowania (licencja) czy też pełne prawa autorskie. Zgodnie z art. 12 ust. 3 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) między Polską a Singapurem, za należności licencyjne należy uznać m.in. należności za użytkowanie lub prawo do użytkowania prawa autorskiego. Wnioskodawca powołał się na pkt 8.2 Komentarza do art. 12 Modelowej Konwencji OECD, w którym mowa, że jeśli płatność dokonywana jest w odniesieniu do pełnego przeniesienia praw własności, to nie może być ona uznana jako płatność „za użytkowanie lub prawo do użytkowania” tego mienia i w związku z tym nie należy jej kwalifikować jako należności licencyjnej. Ponadto, zgodnie z pkt 15 Komentarza, jeżeli płatność dotyczy przeniesienia całości praw wynikających z praw autorskich, to nie może być uznana za należność licencyjną i nie podlega art. 12 UPO. Jak przywołał Wnioskodawca, w opisanym zdarzeniu, kontrahent z Singapuru dokonał przeniesienia na niego pełnych autorskich praw majątkowych do oprogramowania wraz z kodem źródłowym. Wobec tego transakcja dotyczy odpłatnego zbycia praw, a nie licencji. W świetle UPO wynagrodzenie to należy więc kwalifikować jako

zyski z przeniesienia majątku, które podlegają opodatkowaniu wyłącznie w państwie, w którym zbywca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę (art. 13 UPO).

Z kolei w przypadku zakupu licencji na oprogramowanie typu SDK, zdaniem wnioskującego należy pobrać podatek u źródła w Polsce. Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o PIT, od przychodów uzyskanych na terytorium RP przez osoby niemające miejsca zamieszkania, z tytułu m. in. praw autorskich lub pokrewnych (w tym licencji), ustala się zryczałtowany podatek w wysokości 20% przychodu. Art. 41 ust. 9 ustawy o PIT pozwala natomiast zastosować na podstawie UPO obniżonej stawki albo zwolnienia z podatku pod warunkiem posiadania certyfikatu rezydencji podatnika. Jak wskazuje wnioskodawca, w analizowanym przypadku zastosowanie będzie miała obniżona stawka 5%.

Stanowisko organu

Dyrektor KIS w pełni zgodził się ze stanowiskiem przedsiębiorcy przedstawionym co do obu płatności. Stwierdził, że ocena skutków podatkowych wnioskodawcy jest prawidłowa i z tego powodu odstąpił od szczegółowego uzasadnienia prawnego swojej decyzji.

Podobne interpretacje

Stanowisko Dyrektora KIS w tej sprawie jest zgodne z wcześniejszymi interpretacjami, które przytoczył wnioskodawca:

- Interpretacja Dyrektora KIS z 8 grudnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.579.2023.1.MW: Nie ma obowiązku poboru WHT od wynagrodzenia za przekazanie autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych, gdyż te będą opodatkowane wyłącznie w kraju siedziby sprzedawcy, o ile UPO tak stanowi;
- Interpretacja Dyrektora KIS z 5 grudnia 2019 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.376.2019.2.JC: Zyski ze sprzedaży praw autorskich nie są należnościami licencyjnymi w rozumieniu UPO;
- Interpretacja Dyrektora KIS z 8 lutego 2023 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.774.2022.1.AW: Wynagrodzenie za użytkowanie oprogramowania, nieobejmujące przeniesienia praw, stanowią opłaty licencyjne i podlegają WHT.

Wydaną interpretację należy ocenić pozytywnie, ponieważ wpisuje się ona w jednolite podejście, zgodnie z którym wynagrodzenia za nabycie oprogramowania wraz z pełnym przeniesieniem praw autorskich nie należy kwalifikować jako należności licencyjnej. Płatnicy powinni zatem skupić się na dokładnym przeanalizowaniu przedmiotu zakupu w odniesieniu do oprogramowania, ponieważ kluczowe jest określenie czy obejmuje ono przeniesienie praw autorskich czy też nie.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Maja Fenikowska

Consultant, TPA Poland

3.9 Czy pojemnik to urządzenie przemysłowe? Skutki podatkowe najmu w świetle interpretacji KIS

W interpretacji indywidualnej z dnia 18 sierpnia 2025 r. (nr 0111-KDIB1-2.4010.331.2025.2.BD) Dyrektor Krajowej Informacji skarbowej rozstrzygnął, czy najem pojemników od zagranicznych kontrahentów stanowi zapłatę za użytkowanie urządzenia przemysłowego w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT, a tym samym czy podlega obowiązkowi poboru podatku u źródła.

Opis sprawy

Wnioskodawcą była polska spółka z branży produkcyjnej, która po zakończeniu procesu wytwarzania wyrobów gotowych wynajmuje od zagranicznych, niepowiązanych podmiotów różnego rodzaju pojemniki, m.in. skrzyniopalety, kontenery czy kosze (dalej: Pojemniki), wykorzystywane wyłącznie do przechowywania i transportu produktów. Pojemniki te stanowią uniwersalne, nieskomplikowane konstrukcje, nieposiadające mechanizmów ani zespołów współpracujących części, które mogą służyć do przechowywania i transportu różnego rodzaju towarów, materiałów czy półproduktów. Mogą to być metalowe lub drewniane palety, metalowe kosze, składane lub nieskładane skrzynie z uchylnymi burtami czy kontenery, które w zależności od modelu, mogą posiadać proste elementy ruchome, takie jak uchylne burty ułatwiające załadunek. Spółka używa Pojemników wyłącznie w celach logistycznych, nie są one częścią procesu produkcyjnego ani elementem linii technologicznej. Służą jedynie do pakowania wyrobów gotowych i ich wysyłki do klientów. Pojemniki nie zawierają mechanizmów, przekładni, dźwigni, napędów ani innych ruchomych współpracujących ze sobą części.

Wnioskodawca zwrócił się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z pytaniem, czy wynagrodzenie należne za najem Pojemników stanowi zapłatę za użytkowanie urządzenia przemysłowego w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT.

Zdaniem Wnioskodawcy wynajmowane Pojemniki nie mieszczą się w zakresie pojęcia urządzenia przemysłowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT, a co za tym idzie ponoszone w związku z ich wynajmem wydatki nie stanowią zapłaty za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy przyznał rację Wnioskodawcy, uznając jego stanowisko za prawidłowe. W uzasadnieniu interpretacji indywidualnej Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wskazał, że kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy jest właściwe zrozumienie zwrotu użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT. Szczególne znaczenie ma tu interpretacja pojęcia urządzenie przemysłowe.

Organ odwołał się do wykładni językowej, wspierając ją stanowiskiem doktryny i orzecznictwa sądów administracyjnych. Wskazał, że urządzenie przemysłowe (podobnie jak urządzenie handlowe czy naukowe) należy rozumieć jako rodzaj mechanizmu lub zespół elementów, przyrządów, służących do wykonywania określonych czynności zarobkowych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, ułatwiających szeroko rozumiane prace materialne lub proces sprzedaży towarów i usług. Natomiast wszelka działalność gospodarcza, tj. budowlana, przemysłowa, handlowa, naukowa, to działalność komercyjna, nastawiona na osiągnięcie zysku.

Na tej podstawie organ uznał, że Pojemniki wynajmowane przez Spółkę, takie jak palety, kosze, skrzynie czy kontenery, nie spełniają kryteriów urządzenia przemysłowego. Są to proste konstrukcje, które nie zawierają mechanizmów, przekładni, napędów ani innych współpracujących ze sobą części. Co więcej, nie są wykorzystywane w procesie produkcji i nie stanowią elementów linii produkcyjnej.

Zdaniem organu definicje pojęcia urządzenie przemysłowe wskazują na konieczną złożoność urządzenia, co podkreślone jest poprzez odwołanie do mechanizmu lub zespołu mechanizmów, niekiedy bardzo

skomplikowanych. W rezultacie określenie urządzenie powinno oznaczać konstrukcję bardziej rozbudowaną niż zwykła paleta czy pojemnik transportowy.

W konsekwencji organ wskazał, że wykładnia językowa art. 21 ustawy o CIT potwierdza, iż Pojemników będących przedmiotem wniosku nie należy traktować jako urządzeń przemysłowych.

Definicja urządzenia przemysłowego na gruncie podatku u źródła wciąż pozostaje niejednoznaczna, bowiem niekiedy organy uznają, że jest nim każde urządzenie wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej i nie ma znaczenia, czy cechuje je złożoność, dlatego każdorazowa analiza charakteru urządzenia jest kluczowa dla prawidłowej oceny obowiązku podatkowego na gruncie przepisów o podatku u źródła.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Paulina Komajda

Senior Consultant, TPA Poland

4. Usługi niematerialne

4.1 Podatek u źródła w pigułce. Część IV – Usługi niematerialne

Opodatkowanie usług niematerialnych

Ustawa o CIT zawiera katalog usług niematerialnych, z tytułu których wynagrodzenia wypłacane przez polskie spółki na rzecz podmiotów zagranicznych podlegają regulacjom podatku u źródła (art. 21 ust. 1 pkt 2a Ustawy o CIT). Do tego katalogu należą usługi:

- doradcze;
- księgowo;
- badania rynku;
- prawne;
- reklamowe;
- zarządzania i kontroli;
- przetwarzania danych;
- rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu;
- gwarancji i poręczeń;
- oraz świadczenia o podobnym charakter

(dalej łącznie jako: Usługi niematerialne).

Użyty w powyższym katalogu zwrot „oraz świadczenia o podobnym charakterze” sprawia, że stanowi on katalog otwarty, co w praktyce prowadzi do licznych wątpliwości i problemów interpretacyjnych odnośnie do faktycznego zakresu usług mieszczących się w tym katalogu.

Zagraniczny kontrahent otrzymujący należności za Usługi niematerialne występuje w roli podatnika podatku u źródła, przy czym sam podatek u źródła jest pobierany i wpłacany do polskiego organu podatkowego przez podmiot polski – spółkę, która wypłaca należności za Usługi niematerialne. Polskie podmioty pełnią zatem funkcję płatnika podatku u źródła.

Należy mieć na uwadze, że płatnik ponosi odpowiedzialność za każde niepobranie podatku u źródła bądź pobranie go i niewpłacenie na rachunek urzędu skarbowego. W praktyce oznacza to, że podmiotem, u którego organy podatkowe mogą dochodzić zapłaty zaległego podatku WHT jest płatnik (polska spółka).

Obowiązki płatnika podatku u źródła

<p>Pobór podatku u źródła i jego wpłata do urzędu skarbowego (na indywidualny rachunek podatkowy płatnika WHT).</p>	<p>W terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym płatnik pobrał podatek od wypłacanej należności (np. za Usługi niematerialne).</p>
<p>Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie rocznej deklaracji o wysokości pobranego przez płatnika podatku WHT (deklaracji tej nie składa się, jeśli podatek WHT nie był pobierany, z uwagi na zastosowanie zwolnienia).</p>	<p>Deklaracja CIT-10Z – termin na złożenie do końca pierwszego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku WHT.</p>
<p>Złożenie do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie oraz przesłanie do zagranicznego podatnika informacji o wysokości przychodu (dochodu).</p>	<p>Informacja IFT-2R – termin na złożenie do końca trzeciego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym dokonano wypłaty należności (np. za Usługi niematerialne).</p>

Stawka podatku u źródła dla Usług niematerialnych

Ustawa o CIT przewiduje stawkę podatku u źródła dla należności z tytułu Usług niematerialnych w wysokości **20%**.

Jednak przepisy w zakresie podatku u źródła stosuje się z uwzględnieniem przepisów szczególnych implementujących unijne dyrektywy oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (**UPO**), które to przewidują preferencje w podatku u źródła, takie jak zwolnienie czy obniżona stawka tego podatku.

Inaczej niż w przypadku dochodów pasywnych (dywidendy, odsetki, należności licencyjne), o których pisaliśmy w poprzednich częściach naszego opracowania, Ustawa o CIT **nie różnicuje zasad opodatkowania Usług niematerialnych podatkiem u źródła w zależności od tego czy są one wypłacane na rzecz podmiotu powiązanego czy niepowiązanego** ze spółką wypłacającą te należności. Do należności z tytułu Usług niematerialnych nie mają zastosowania przepisy dotyczące zwolnień z podatku u źródła, tj. art. 21 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4 Ustawy CIT (czyli tzw. zwolnienie odsetkowe / licencyjne oraz dywidendowe). Ponadto, należności z tytułu Usług niematerialnych nie są również uwzględniane przy wyliczaniu progu 2 mln zł (powodującego obowiązek pobrania podatku u źródła od nadwyżki ponad tę kwotę), który dotyczy mechanizmu „pay and refund”, o którym więcej szczegółów w części 8.1 naszego opracowania. Usługi niematerialne nie są objęte tym mechanizmem nawet jeśli należności te są wypłacane na rzecz podmiotów powiązanych.

Biorąc pod uwagę powyższe, przy wypłacie należności na rzecz podmiotów zagranicznych (powiązanych lub niepowiązanych), polskie spółki (płatnicy podatku u źródła) są zobowiązane do poboru podatku u źródła według stawki krajowej lub mogą zastosować preferencję w podatku u źródła wynikającą z właściwej UPO. Przy czym, zastosowanie regulacji z właściwej UPO jest uwarunkowane posiadaniem co najmniej

certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego podmiotu (odbiorcy należności za Usługi niematerialne).

Opodatkowanie Usług niematerialnych na podstawie typowej UPO

Na gruncie typowych UPO Usługi niematerialne zaliczają się do kategorii tak zwanych zysków przedsiębiorstw (przeważnie uregulowanych w art. 7 poszczególnych UPO). Pojęcie zysków przedsiębiorstw nie zostało zdefiniowane na gruncie regulacji UPO, co oznacza, że wszelkie należności, których nie da się przypisać do pozostałych kategorii przewidzianych w UPO (np. do odsetek lub należności licencyjnych), zasadniczo powinny być kwalifikowane do kategorii zysków przedsiębiorstw.

Należności za Usługi niematerialne (tj. stanowiące zyski przedsiębiorstw) wypłacane przez rezydenta jednego umawiającego się państwa (np. przez polską spółkę) na rzecz rezydenta drugiego umawiającego się państwa (np. na rzecz spółki z Niemiec) podlegają opodatkowaniu wyłącznie w państwie rezydencji podmiotu otrzymującego te należności (tj. w Niemczech), chyba że prowadzi on w pierwszym państwie (w naszym przykładzie – w Polsce) działalność poprzez położony tam zakład. Prowadzenie działalności w innym państwie poprzez położony tam zakład umożliwia opodatkowanie należności w miejscu prowadzenia tego zakładu.

Zakład jest to stała placówka, przez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność przedsiębiorstwa, w szczególności miejsce zarządu, biuro, fabryka czy warsztat. Zakładowi należy przypisać takie zyski, jakie mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

Należności z tytułu zysków przedsiębiorstw (w tym Usług niematerialnych) mogą być zatem w państwie rezydencji podmiotu je wypłacającego (w państwie źródła tj. w Polsce) całkowicie wyłączone z opodatkowania podatkiem u źródła. Warunkiem tego wyłączenia jest posiadanie właściwego i aktualnego certyfikatu rezydencji podatkowej podmiotu otrzymującego należności zaliczane do zysków przedsiębiorstw.

Warto również podkreślić, że przy weryfikacji warunków zastosowania zwolnienia, niższej stawki podatku u źródła lub warunków niepobrania podatku u źródła, wynikających z przepisów szczególnych lub z UPO, płatnik (polska spółka) jest zobowiązany do dochowania tzw. należytej staranności.

Rozliczenie podatku u źródła od Usług niematerialnych

Krok 1: Weryfikacja charakteru usług nabytych od podmiotu zagranicznego, tj. czy usługi te mieszczą się w katalogu Usług niematerialnych, wskazanym w art. 21 ust. 1 pkt 2a Ustawy o CIT.

Krok 2: Ustalenie kwoty i daty wypłaty wynagrodzenia z tytułu Usług niematerialnych.

Krok 3: Pobranie podatku według stawki krajowej (Opcja 1) lub zastosowanie preferencji z UPO (Opcja 2). Skoro mechanizm „pay and refund” nie dotyczy płatności z tytułu Usług niematerialnych (brak konieczności monitorowania limitu 2 mln zł), to płatnik (polska spółka) dysponuje zatem jednym scenariuszem działania, w ramach którego ma następujące możliwości:

<p>Opcja 1 Spółka pobiera WHT przy zastosowaniu podstawowej stawki 20%</p>	<p>Opcja 2 Spółka korzysta z preferencji wynikających z UPO (wyłączenie z opodatkowania podatkiem u źródła)</p>
<p>Warunek:</p>	<p>Warunek:</p>
<p>-</p>	
<p>Pobraną podatek polska spółka przekazuje na swój mikrorachunek podatkowy do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie w terminie do 7. dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty należności za Usługi niematerialne.</p>	<p>Spółka posiada co najmniej certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta ważny na dzień dokonania wypłaty należności za Usługi niematerialne (weryfikacja dokumentu pod względem jego treści i aktualności).</p>
<p>Istnieje możliwość wnioskowania o zwrot nadpłaty podatku WHT po zgromadzeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających możliwość zastosowania preferencji w podatku u źródła na podstawie UPO.</p>	<p>Dodatkowo, polska spółka ma obowiązek dochowania należytej staranności przy stosowaniu ww. preferencji.</p>

Wątpliwości związane z rozszerzającą wykładnią zakresu katalogu Usług niematerialnych

Zastosowany w katalogu Usług niematerialnych zwrot „oraz świadczenia o podobnym charakterze” powoduje, że polskie podmioty powinny każdorazowo indywidualnie analizować nabywane od zagranicznego kontrahenta usługi niematerialne pod kątem ich potencjalnego podlegania pod podatek u źródła. W razie uznania, że charakter nabywanej usługi jest wystarczająco „podobny” do kategorii usług wymienionych wprost w przepisach dotyczących podatku u źródła, to należność za taką usługę należy co do zasady uznać za podlegającą pod reżim podatku u źródła. Jednak zastosowane w katalogu Usług niematerialnych wyrażenie „podobne” jest wyrażeniem nieostrym, które niestety w praktyce często wiąże się z licznymi wątpliwościami. Zdarza się, że organy podatkowe używają tego rodzaju nieostrych określeń w celu stosowania nadmiernie rozszerzającej wykładni przepisów podatkowych, co w praktyce prowadzi nieraz do nakładania na polskich przedsiębiorców dodatkowych obowiązków podatkowych lub do sporów, które ostatecznie kończą się dopiero na drodze sądowej.

Usługi ubezpieczeniowe

Przykładem powyższego problemu na gruncie podatku u źródła są m.in. usługi ubezpieczeniowe, które jeszcze do niedawna były uznawane przez organy podatkowe za podlegające pod podatek u źródła jako świadczenia podobne do „gwarancji” (wymienionej wprost w katalogu Usług niematerialnych). Stosując się zatem do takiej argumentacji, organy nakazywały płatnikom pobrać podatek u źródła od kwot stanowiących wynagrodzenie za świadczenie usługi ubezpieczeniowej. Jednym z niedawnych przykładów niekorzystnej wykładni rozszerzającej w odniesieniu do usług ubezpieczeniowych jest interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7 listopada 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.470.2023.2.MW. Sądy administracyjnie w licznych wyrokach nie aprobowały stosowanej przez organy podatkowe wykładni rozszerzającej i orzekały, że ubezpieczenie nie jest świadczeniem o charakterze podobnym do gwarancji, co oznacza, że nie ma obowiązku pobierania podatku u źródła od przychodów z tytułu świadczenia usługi ubezpieczenia przez nierezydentów (przykładowo wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 27 kwietnia 2023 r., sygn. akt I SA/Go 58/23 oraz wyrok NSA z 27 września 2023 r., sygn. akt II FSK 244/21).

Podkreślić należy, że obecnie najnowsze interpretacje wskazują, że organy podatkowe odchodzą od opisanego rygorystycznego podejścia, przyjmując stanowisko orzecznictwa, zgodnie z którym usługi ubezpieczeniowe nie są podobne do usług gwarancji, a tym samym w ogóle nie podlegają pod reżim podatku u źródła (przykładowo interpretacja zmieniająca Szefa KAS z 26 września 2024 r., sygn. DOP4.8221.39.2024.CPXJ oraz interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 23 września 2024 r., o sygn. 0114-KDIP2-1.4010.423.2024.1.PP).

Usługi pośrednictwa / agencyjne

Podobne spory z organami podatkowymi dotyczą podlegania pod podatek u źródła usług pośrednictwa / usług agencyjnych, które nie są bezpośrednio wymienione w ustawowym katalogu Usług niematerialnych. W tych przypadkach rozszerzająca wykładnia organów podatkowych polegała na uznaniu wspomnianych usług pośrednictwa / agencyjnych za usługi podobne do usług doradczych, reklamowych oraz badania rynku. Przykładem takiego podejścia organów podatkowych jest interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 31 października 2023 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.388.2023.3.EJ. Interpretacja ta została jednak uchylona wyrokiem WSA w Gdańsku z 20 marca 2024 r., sygn. akt I SA/Gd 1100/23, w którym sąd zdecydowanie nie zgodził się ze wspomnianą wykładnią rozszerzającą odnośnie do usług agencyjnych / pośrednictwa. Podkreślamy jednak, że na moment przygotowania niniejszego opracowania wyrok ten jest nieprawomocny.

Skutki dla płatników WHT

Powyższe spory są jedynie przykładami rozszerzającej wykładni zakresu katalogu Usług niematerialnych – w praktyce problem ten dotyczyć może również innych rodzajów usług, chociażby w niewielkim stopniu podobnych do Usług niematerialnych. W związku z tym, polskie podmioty nabywające usługi niematerialne od zagranicznych kontrahentów powinny każdorazowo zachowywać szczególną ostrożność i dokładnie przeanalizować czy nabywane przez nich usługi mają wspólne / podobne cechy do tych wymienionych w katalogu Usług niematerialnych podlegających pod podatek u źródła, a także weryfikować jakie obecnie stanowiska w dotyczącym ich zakresie prezentują organy podatkowe oraz sądy administracyjne. Taka staranność i ostrożne podejście mogą zapobiec potencjalnym sporom z organami podatkowymi, czy też pomóc przygotować się w przypadku konieczności dociekania swoich racji na drodze sądowej.

W przypadku wypłaty wynagrodzenia przez polską spółkę z tytułu usług o niematerialnym charakterze na rzecz nierezydenta (niezależnie od tego, czy nierezydent jest powiązany czy nie) – tryb działania powinien być następujący:

- należy ustalić, czy przedmiot danej transakcji stanowi świadczenie kwalifikujące się do ustawowego katalogu Usług niematerialnych (art. 21 ust. 1 pkt 2a Ustawy o CIT);
- jeśli tak, to polska spółka ma do wyboru następujące możliwości:
 - pobranie podatku według stawki 20%, przy braku posiadania certyfikatu rezydencji podatkowej nierezydenta (ww. Opcja 1) albo;
 - zastosowanie preferencji wynikającej z UPO i niepobranie podatku u źródła, jeśli będzie posiadać odpowiedni certyfikat rezydencji podatkowej nierezydenta oraz dochowa należytej staranności (ww. Opcja 2).

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

4.2 Umowa ubezpieczenia nie jest „świadctwem o podobnym charakterze” do gwarancji na gruncie podatku u źródła

Umowa, której treść odpowiada essentialia negotii umowy ubezpieczenia, określonym w art. 805 § 1 Kodeksu cywilnego, nie jest „świadctwem o podobnym charakterze” do gwarancji w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT. Tak w wyroku z 12 maja 2023 roku orzekł Naczelny Sąd Administracyjny (sygn. II FSK 1295/20), dzieląc wcześniejsze stanowisko w sprawie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Tym samym płatności za usługi ubezpieczeniowe dokonywane na rzecz nierezydentów nie są opodatkowane podatkiem u źródła.

Wątpliwości Krajowej Informacji Skarbowej

W myśl art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT, podatek dochodowy z tytułu uzyskanych na terytorium Polski przez nierezydentów (tj. zagraniczne podmioty) przychodów z tytułu świadczeń: doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, **gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze** ustala się w wysokości 20% przychodów.

Podejście organów podatkowych oraz podatników i płatników podatku u źródła w zakresie opodatkowania podatkiem u źródła wynagrodzenia uzyskiwanego przez zagraniczne podmioty z tytułu świadczenia usług ubezpieczeniowych, przez ostatnie lata, kształtowało się odmienne.

Podatnicy i płatnicy podatku u źródła (tj. zagraniczne podmioty świadczące usługi ubezpieczeniowe oraz polscy usługobiorcy tych usług, będący płatnikami podatku u źródła) stali na stanowisku, że usługi ubezpieczeniowe nie stanowią świadczeń o podobnym charakterze do gwarancji i poręczeń, a tym samym usługi te nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła. Jednakże organy podatkowe niezmiennie twierdziły, że wspomniane świadczenia (usługi ubezpieczeniowe i gwarancje) są podobne w rozumieniu prawa podatkowego, w związku z czym, usługi ubezpieczeniowe podlegają pod opodatkowanie podatkiem u źródła.

Przykładowo w interpretacji indywidualnej z 2 maja 2022 roku (nr 0111-KDIB1-2.4010.25.2022.2.AW) Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) wskazał, że „Skoro udzielanie gwarancji należy do czynności ubezpieczeniowych, to należy uznać, że świadczenia te mają podobny charakter (mimo iż pojęcie usług ubezpieczeniowych jest pojęciem znacznie szerszym od gwarancji). Istotą świadczenia zarówno ubezpieczyciela (w przypadku umów ubezpieczenia), jak i gwaranta (w przypadku umów gwarancji) jest obowiązek spełnienia określonego świadczenia (przez gwaranta lub firmę ubezpieczeniową), w związku z zaistnieniem wskazanego w umowie zdarzenia. W konsekwencji powyższego wskazać należy, że o możliwości zaklasyfikowania usługi do świadczeń podlegających opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym (tj. podatkiem u źródła) wystarczające jest, że usługa jest świadczeniem o podobnym charakterze do świadczeń wymienionych w treści art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT”.

Istotna zmiana podejścia

Przełom w jednolitym dotychczas stanowisku organów podatkowych nastąpił na skutek wspomnianego na wstępie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) z 12 maja 2023 roku. W orzeczeniu czytamy o istotności zasady zaufania do państwa, a więc stosowania prawa w taki sposób, aby nie stawało się dla obywatela pułapką, jak również posługiwania się nie tylko wykładnią językową przy interpretacji pojęcia „podobnego charakteru”, które przez wzgląd na swoją nieostrość może prowadzić do dowolności w jego stosowaniu.

Co ważne, sąd kasacyjny podkreślił również, że [...] zarówno na poziomie języka potocznego, jak i prawnego (również z uwzględnieniem jego międzynarodowego aspektu) ubezpieczenie oznacza usługę świadczoną przez profesjonalny podmiot, której istota sprowadza się do wypłaty odszkodowania w przypadku wystąpienia szkody wyrządzonej na skutek określonego rodzaju zdarzeń. (...), skoro użycie zwrotu „świadctw o podobnym charakterze” ma na celu uelastycznienie zakresu przedmiotowego wykładanej normy prawnej z uwagi na międzynarodowy charakter świadczeń, których ona dotyczy oraz wykorzysty-

wanie trudnych do zdefiniowania usług przy agresywnej optymalizacji podatkowej - przemilczenie przez ustawodawcę usługi ubezpieczenia należy uznać na znamienne.”

Powyższe podejście, zgodnie z którym usługi ubezpieczenia nie podlegają pod opodatkowanie podatkiem u źródła, jako usługi niewymienione w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT, zostało następnie potwierdzone innymi orzeczeniami sądów administracyjnych wydanych w podobnych sprawach (m.in. w wyroku WSA z 27 kwietnia 2023 roku, sygn. I SA/Go 58/23 oraz w wyroku NSA z 27 września 2023 roku, sygn. II FSK 244/21).

Aktualne, korzystne podejście fiskusa

Począwszy od publikacji orzeczenia NSA, Dyrektor KIS wskazywał już kilkakrotnie, że dokonywanie płatności z tytułu usług ubezpieczeniowych nie generuje obowiązku podatkowego w podatku u źródła (przykładowo interpretacja indywidualna z 30 listopada 2023 roku, nr 0111-KDIB2-1.4010.494.2023.1.MM, z 26 marca 2024 roku, nr 0111-KDIB2-1.4010.111.2024.2.A oraz z 2 maja 2024 roku, nr 0111-KDIB2-1.4010.111.2024.2.A).

Dyrektor KIS, w interpretacji indywidualnej z 23 grudnia 2024 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.622.2024.1.BD, potwierdził stanowisko Spółki (płatnika podatku u źródła), zgodnie z którym: „Spółka nie jest zobowiązana do pobierania zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych (tj. podatku u źródła) od wypłaconego z tytułu nabywanych polis ubezpieczeniowych wynagrodzenia, z uwagi na fakt, że usługi ubezpieczeniowe (polisy ubezpieczeniowe) nie mieszczą się w katalogu usług sformułowanym w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT oraz nie są usługami o charakterze podobnym do wymienionych w tym przepisie.” Wspomniane w niniejszym artykule przykłady obrazujące zmianę podejścia organów podatkowych względem usług ubezpieczeniowych należy postrzegać jako pozytywne z perspektywy podatników i płatników podatku u źródła.

Usługi ubezpieczeniowe były w ostatnich latach przysłowiową kością niezgody i przedmiotem licznych sporów pomiędzy polskimi przedsiębiorcami a fiskusem. Zapewne większość tych sporów swojego finału doczekała się dopiero na drodze sądowej, przeważnie w II instancji, tj. przed Naczelnym Sądem Administracyjnym – przez co ostatecznie takie spory, od momentu wystąpienia z wnioskiem o wydanie interpretacji do finalnego rozstrzygnięcia sprawy, mogły trwać, na niekorzyść polskich przedsiębiorców, nawet po kilka lat. Wskazane w artykule przykłady zmiany podejścia fiskusa stanowią „światło w tunelu” i szansę na ugruntowanie się w przyszłości korzystnego stanowiska organów podatkowych w odniesieniu do usług ubezpieczeniowych i braku obowiązku ich opodatkowywania podatkiem u źródła. To z pewnością uspokoi i zniweluje część wątpliwości po stronie wielu polskich podmiotów, nabywających usługi ubezpieczeniowe od firm zagranicznych.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

4.3 Skutki podatkowe wypłaty wynagrodzenia dla zagranicznego kontrahenta z tytułu usług związanych z modyfikacją materiałów reklamowych

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z dnia 10 lipca 2025 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.311.2025.1.PP potwierdził brak obowiązku pobrania zryczałtowanego podatku dochodowego (podatku u źródła, WHT) przez polską spółkę od wynagrodzenia wypłacanego zagranicznemu kontrahentowi z Indii z tytułu **usług modyfikowania, adaptowania, przystosowania i zmiany różnego rodzaju materiałów reklamowych**, ze względu na ich kwalifikację jako „zyski przedsiębiorstwa” w świetle polsko-indyjskiej umowy o unikaniu opodatkowania (UPO).

Interpretacja ta jest korzystna dla podatników i potwierdza wykładnię terminu usług technicznych, wskazanych obok należności licencyjnych jako opłaty, które mogą być opodatkowane w państwie źródła.

Okoliczności sprawy i zadane pytanie

Wnioskodawcą w sprawie była polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, będąca rezydentem podatkowym w Polsce i prowadząca działalność gospodarczą w zakresie reklamy. Spółka zlecała podmiotowi powiązanemu z Indii modyfikowanie, adaptowanie, przystosowanie i zmienianie różnego rodzaju materiałów o charakterze reklamowym, promocyjnym, informacyjnym lub komunikacyjnym. Usługi te były świadczone według wytycznych klientów spółki, z wykorzystaniem dostarczonych materiałów, a wynagrodzenie było ustalane na podstawie stawek godzinowych. Wynikiem prac są takie materiały jak projekty ulotek, billboardów, broszur, banerów, projekty graficzne, szablony wiadomości, prezentacje, reklamy radiowe czy telewizyjne, które będą wykorzystywane przez klientów spółki w działaniach reklamowych, promocyjnych, informacyjnych lub komunikacyjnych.

Spółka zwróciła się do organu podatkowego, aby ustalić, czy zaktualizuje się obowiązek pobrania przez nią, w charakterze płatnika, zryczałtowanego podatku dochodowego od wynagrodzenia wypłacanego na rzecz kontrahenta z tytułu świadczonych usług.

Ocena spółki i jej uzasadnienie

Zdaniem spółki wynagrodzenie wypłacane zagranicznemu kontrahentowi stanowi zyski przedsiębiorstwa w świetle polsko-indyjskiej UPO, w związku z czym nie będzie podlegało WHT. **Spółka dokonała wykładni pojęcia usług technicznych, które na gruncie UPO oznaczają wszelkiego rodzaju opłaty będące wynagrodzeniem za usługi menedżerskie, techniczne lub doradcze, włącznie z dostarczaniem usług personelu technicznego lub innego personelu** (inne niż usługi wykonywane w ramach wolnych zawodów i pracy najemnej). Spółka odwołała się przy tym do wykładni językowej, ponieważ ani ustawa o CIT, ani umowa polsko-indyjska nie zawierają jego precyzyjnej definicji. Ponadto jak wynika z zasady wyrażonej w art. 3 ust. 2 UPO, przy stosowaniu niniejszej umowy przez Umawiające się Państwo, jeżeli z treści przepisu nie wynika inaczej, jakiegokolwiek określenie, nie zdefiniowane w niej odmiennie, będzie miało takie znaczenie, jakie ma według prawa tego Państwa w zakresie podatków, których dotyczy umowa. Zatem, zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN (<https://sjp.pwn.pl/>), „techniczny” odnosi się do techniki jako dziedziny wiedzy lub do kreślenia projektów maszyn, urządzeń, rozwiązań architektonicznych, planów, map itp., „menedżer” to osoba zarządzająca przedsiębiorstwem lub jego częścią, a „doradczy” do służący radą i doradzający.

Spółka, po dokonaniu wykładni, doszła do wniosku, że nabywane przez nią usługi nie stanowią usług technicznych w rozumieniu polsko-indyjskiej UPO, ponieważ nie polegają one na udostępnianiu wiedzy technicznej ani specjalistycznej w określonych dziedzinach, ani na tworzeniu projektów technicznych, dlatego nie mieszczą się w definicji usług technicznych. Nie mają także charakteru menedżerskiego ani doradczego.

Stanowisko organu

Dyrektor KIS potwierdził stanowisko spółki, uznając je za prawidłowe. Wskazał, iż nabywane przez spółkę usługi stanowią pod względem cech charakterystycznych usługi podobne do usług wymienionych w przepisie art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT, tj. do usług reklamowych. W rezultacie podlegają w Polsce, co do zasady, podatkowi u źródła. Spółka nie ma jednak obowiązku pobierać WHT od wynagrodzenia wypłacanego kontrahentowi, gdyż wynagrodzenie z tytułu usług podobnych do usług reklamowych wypłacane przez spółkę na rzecz kontrahenta z Indii nie stanowią należności licencyjnych ani opłat za usługi techniczne. Organ wskazał, że „wynagrodzenie za usługi modyfikowania, adaptowania, przystosowania i zmieniania różnego rodzaju materiałów o charakterze reklamowym, promocyjnym, informacyjnym, lub komunikacyjnym, według wytycznych Klientów, z wykorzystaniem materiałów dostarczanych przez Klientów będą stanowią zyski przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 7 umowy, i będą podlegać opodatkowaniu tylko w Republice Indii”. Konieczne jest jednak pozyskanie od kontrahenta stosownego certyfikatu rezydencji i dochowania należytej staranności.

Podobne interpretacje

Stanowisko Dyrektora KIS w tej sprawie jest spójne z wcześniejszymi interpretacjami, na które powołał się wnioskodawca, a które podobnie interpretowały pojęcie usług technicznych:

- Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 12 listopada 2024 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.417.2024.3.BJ: Usługi administrowania bazą danych nabywane od podmiotu malezyjskiego nie mają charakteru technicznego, bowiem mają na celu przetwarzanie danych, a nie udostępnianie wiedzy technicznej. Należy je zatem klasyfikować jako zyski przedsiębiorstwa, a nie jako opłaty za usługi techniczne;
- Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 15 lutego 2023 r., sygn. 0115-KDIT1.4011.801.2022.2.MR: Wynagrodzenie z tytułu usług pośrednictwa w sprzedaży produktów wypłacane na rzecz zleceniobiorców nie stanowi należności licencyjnych ani opłat za usługi techniczne. Przychody te klasyfikowane są jako zyski przedsiębiorstwa, podlegające opodatkowaniu wyłącznie w kraju rezydencji otrzymującego je zleceniobiorcy, pod warunkiem, że podatnik nie prowadzi działalności w Polsce za pośrednictwem zakładu.

Interpretacja dyrektora KIS z 10 lipca 2025 r. wpisuje się w utrwalającą się linię interpretacyjną, zgodnie z którą usługi niemające charakteru technicznego, doradczego ani menedżerskiego, powinny być traktowane jako zyski przedsiębiorstwa w rozumieniu umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Dla praktyki gospodarczej oznacza to zwiększenie pewności podatkowej w kontekście ustalania obowiązków płatnika w zakresie podatku u źródła. Jednocześnie podatnicy powinni każdorazowo weryfikować charakter nabywanych świadczeń i warunki konkretnej UPO, aby uniknąć ryzyka zakwestionowania przyjętej kwalifikacji przez organy podatkowe.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Anna Piskorek

Senior Consultant, TPA Poland

4.4 Usługi pośrednictwa i agencyjne a podatek u źródła – czy to już zmiana linii interpretacyjnej?

Przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych definiują katalog tzw. usług niematerialnych, które podlegają opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym tzw. podatkiem u źródła. Należą do nich usługi takie jak: doradcze, księgowość, badania rynku, usługi prawne, usługi reklamowe, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usługi rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancje i poręczenia oraz świadczenia o podobnym charakterze.

Obecna linia interpretacyjna

Pomimo tego, że przedstawiony katalog nie wskazuje wprost na usługi pośrednictwa to w licznych interpretacjach podatkowych organy uznawały, że tego typu świadczenia należy objąć podatkiem u źródła. Dlaczego? W ocenie organów na wspomniane świadczenia **składają się doradztwa, reklamy, badania rynku, które są wprost wskazane w ustawie jako objęte podatkiem u źródła. W rezultacie, zdaniem organów podatkowych usługi pośrednictwa również podlegały** opodatkowaniu jako świadczenie o podobnym charakterze do usług doradczych, reklamowych, zarządzania i kontroli oraz badania rynku. Przykładem są następujące interpretacje indywidualne:

- DKIS z 31 października 2023 r. sygn. 0115-KDIT1.4011.578.2023.4.MK;
- DKIS z 29 grudnia 2021 sygn. 0111-KDIB2-1.4010.441.2021.1.MK.

Odmienne, korzystne dla podatników stanowisko zajmowały zazwyczaj sądy administracyjne - przykładowo wyrok NSA z 28 czerwca 2024 r., sygn. akt II FSK 1311/21 oraz NSA z 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt II FSK 2470/20. Uzyskanie pozytywnego rozstrzygnięcia może wiązać się jednak z dodatkowymi kosztami, czy też wieloletnimi postępowaniami.

Pojawiają się również pozytywne rozstrzygnięcia dla podatników potwierdzające, że usługa pośrednictwa nie jest świadczeniem podobnym do usług reklamy, badania rynku czy usług doradczych, w związku z czym nie podlega ona podatkowi u źródła.

Przeważają interpretacje wydane na bazie wyroków sądów administracyjnych, które uchylają zaskarżane interpretacje, ale nie brakuje również pozytywnych rozstrzygnięć na zapytania podatników. Przykładem są następujące interpretacje indywidualne:

- DKIS z 9 kwietnia 2025 r., nr 0114-KDIP2-1.4010.71.2025.5.PP;
- DKIS z 31 stycznia 2025 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.705.2024.1.BD;
- DKIS z 21 grudnia 2024 r., nr 0114-KDIP2-1.4010.709.2023.3.MW.

Kluczowy zakres usług

Pomimo ostatnich pozytywnych dla podatników interpretacji nadal kluczowy pozostaje zakres świadczonych usług wskazany w umowie, a przede wszystkim rzeczywisty charakter nabywanego świadczenia – na co szczególnie nacisk kładą organy podatkowe w wydawanych interpretacjach.

W przypadku, kiedy charakter usług wskazuje na istotny, a nie tylko pomocniczy udział usług doradztwa, badania rynku czy reklamy w umowie agencyjnej nadal istnieje istotne ryzyko zakwalifikowania umowy jako podlegającej podatkowi u źródła (por. interpretacja DKIS z dnia 4 kwietnia 2025 r., nr 0111-KDIB-1-2.4010.167.2021.9.AK).

Jak postępować w praktyce?

Z uwagi na wiele pozytywnych wyroków sądów administracyjnych, które uchylają niekorzystne interpretacje podatkowe, jak i coraz więcej pozytywnych interpretacji, są duże szanse, że już w niedalekiej przyszłości nastąpi trwała zmiana negatywnej linii orzeczniczej w zakresie opodatkowania podatkiem u źródła usług pośrednictwa.

W chwili obecnej jednak, płatnicy podatku w Polsce nadal mogą mieć wątpliwości, jak postępować w przypadku nabywania usług pośrednictwa czy też agencyjnych. Podejmowane działania powinny być uzależnione od indywidualnej sytuacji płatnika, w szczególności zakresu nabywanych usług czy wartości transakcji.

W praktyce możliwe są dwa podejścia:

- brak poboru podatku – opierając się na korzystnych interpretacjach i orzecznictwie, co upraszcza obowiązki płatnika. W razie ewentualnej kontroli i zakwestionowania rozliczeń przez organy podatkowe szanse na obronę przyjętego podejścia przed sądem administracyjnym są obecnie wysokie;
- podejście ostrożnościowe – pobór podatku u źródła i ewentualne wystąpienie o jego zwrot poprzez zastosowanie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, po zgromadzeniu niezbędnych dokumentów. Rozwiązanie to pozwala uniknąć sporów z organami, choć generuje więcej formalności.

Obserwujemy coraz wyraźniejszy trend korzystnych interpretacji i wyroków w zakresie usług pośrednictwa i agencyjnych. Może to oznaczać trwałą zmianę linii orzeczniczej na korzyść podatników. Do czasu jednoznacznego ugruntowania tej praktyki warto jednak dokładnie analizować umowy i dokumentować rzeczywisty zakres usług.

Rekomendacja:

- Przy dużych transakcjach rozważ wystąpienie o interpretację indywidualną.
- Monitoruj bieżące orzecznictwo.
- Zachowuj ostrożność przy umowach zakresie pośrednictwa/agencyjnych, w których istotny jest element doradczy czy reklamowy.

Zmieniające się podejście organów podatkowych to dobra wiadomość dla przedsiębiorców – ale wciąż kluczowa pozostaje staranność w dokumentacji i analiza ryzyka na poziomie konkretnej transakcji.

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

Klaudia Sobczyńska

Senior Consultant, TPA Poland

4.5 Usługi pośrednictwa handlowego objęte podatkiem u źródła

Usługi pośrednictwa oraz usługi koordynacji scentralizowanych zakupów, nabywane od podmiotów zagranicznych, są świadczeniami o podobnym charakterze do usług doradczych, reklamowych, zarządzania i kontroli oraz badania rynku, wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT – tak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 9 października 2025 (sygn. II FSK 112/23).

Stan faktyczny

Polska spółka należąca do międzynarodowej grupy kapitałowej współpracowała z zagranicznymi agentami (m.in. z Wielkiej Brytanii, Irlandii, Szwajcarii, Francji i Singapuru), którzy pomagali w sprzedaży jej produktów poza Polską. Wynagrodzenie agentów miało formę prowizji zależnej od wartości sprzedaży. Spółka skierowała do Dyrektora KIS zapytanie, czy spoczywa na niej obowiązek poboru i odprowadzenia zryczałtowanego podatku dochodowego (tzw. podatku u źródła) od wynagrodzenia wypłacanego agentom za wykonywane przez nich usługi pośrednictwa oraz usługi związane z koordynacją scentralizowanych zakupów, zgodnie z art. 26 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT. Spółka twierdziła, że nie ma obowiązku poboru WHT, ponieważ usługi agentów mają charakter pośrednictwa, a nie usług doradczych, reklamowych ani usług o podobnym charakterze, o których mowa we wspomnianym przepisie.

Organ podatkowy, w interpretacji z 18 marca 2022 roku (0111-KDIB1-2.4010.709.2021.1.AK), uznał to stanowisko za nieprawidłowe. Stwierdził, że usługi pośrednictwa i koordynacji zakupów mają charakter zbliżony do usług doradczych, reklamowych, badania rynku oraz zarządzania i kontroli. Wskazał między innymi, że „[...] usługi nabywane przez Wnioskodawcę polegają m.in. na tworzeniu strategii mających na celu wzrost i efektywność kosztową zaangażowanych stron, w tym Agentów i Spółki oraz informowanie podmiotów powiązanych o Produktach, zdolnościach produkcyjnych, poziomie usług i innych istotnych informacjach o Spółce, które mogą wpłynąć na składanie zleceń zakupowych, jak również wsparcie Spółki w przypadku roszczeń i skarg na jakość produktów“. W konsekwencji mieszczą się one w otwartym katalogu świadczeń, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy CIT, a tym samym podlegają opodatkowaniu 20% podatkiem u źródła. Dyrektor KIS dodatkowo podkreślił, że o powstaniu obowiązku podatkowego nie decyduje nazwa usługi w umowie, lecz jej faktyczny zakres i charakter działań.

Orzeczenie WSA

Spółka zaskarżyła niekorzystną dla niej interpretację do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, który w wyroku z 19 lipca 2022 roku (sygn. akt I SA/Bd 307/22) podzielił stanowisko organu podatkowego. Sąd podkreślił, że przepis art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT ma charakter otwarty. Użycie przez ustawodawcę zwrotu „oraz świadczeń o podobnym charakterze” oznacza, że nie chodzi wyłącznie o enumeratywnie wymienione usługi, lecz także o inne, które wykazują istotne cechy wspólne z nimi. Wystarczy, aby elementy typowe dla usług wymienionych w przepisie przeważały nad pozostałymi. WSA zaakcentował stanowisko organu i potwierdził, że przy kwalifikacji danej usługi nie można kierować się wyłącznie nazwą nadaną w umowie (np. „pośrednictwo”), ale trzeba badać rzeczywisty charakter czynności wykonywanych przez kontrahenta. Jeżeli działania te faktycznie odpowiadają istotnym cechom usług doradczych, reklamowych, zarządzania lub badania rynku, to uznaje się je za świadczenia podobne, niezależnie od nazwy zawartej umowy.

Organ uznał, że analizowane czynności w swej naturze i celu odpowiadają usługom doradczym, reklamowym i badania rynku. Działania agentów nie ograniczają się do technicznego kojarzenia stron, lecz mają charakter analityczno-strategiczny, co zbliża je do świadczeń wymagających fachowej wiedzy i doświadczenia. Sąd podkreślił również, że agenci realnie wpływali na decyzje zakupowe i strategię sprzedażową spółki, a więc pełnili funkcję doradczo-promocyjną.

Stanowisko potwierdzone przez NSA

Sprawa trafiła do NSA, który podzielił stanowisko organu podatkowego oraz sądu I instancji i oddalił skargę kasacyjną spółki. W uzasadnieniu NSA zwrócił uwagę, że w stanie faktycznym spółka sama wyszczególniła czynności, które składały się na usługę pośrednictwa, a które sugerują jej podobieństwo do usług wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT, wskazując m.in., że na tę usługę składały się wsparcie w działaniach promocyjnych, gromadzenie informacji na temat rynku sprzedaży, identyfikowanie nowych rynków sprzedaży, koordynacja procesu zamówień. Z kolei w przypadku usług koordynacji scentralizowanych zakupów spółka wymieniła takie działania jak koordynacja, planowanie, rekomendowanie innym podmiotom, działania związane z zaopatrywaniem jeszcze innych podmiotów.

W ocenie NSA zarówno Dyrektor KIS, jak i WSA w Bydgoszczy prawidłowo zidentyfikowali zatem inne świadczenia o podobnym charakterze, które są podobne do świadczeń wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p.

Niekorzystny kierunek linii orzeczniczej

Dotychczasowe orzecznictwo organów podatkowych prezentowało nieco przychylniejsze podejście co do kwalifikacji usług pośrednictwa handlowego niż to, które przyjął NSA w omawiamy wyroku, co stanowi negatywny sygnał dla płatników. Dla porównania, w wyroku z 28 czerwca 2024 roku (sygn. II FSK 1311/21) NSA stwierdził, że „nie można negocjacji handlowych, przy których niewątpliwie występuje pewien rodzaj doradzania w postaci nakłaniania, namawiania do kupna konkretnego towaru wiązać ze specjalistycznymi usługami doradztwa. Nie można też uznać za działania reklamowe występujące bezpośrednio przy sprzedaży elementy zachwalania towaru, przedstawiania go, podkreślania jego cech. Nie są to również świadczenia o podobnym charakterze, gdyż sprzedaż towaru jest odrębną czynnością od reklamy i doradztwa pod względem organizacyjnym, technicznym, prawnym i finansowym. Odrębną czynnością jest pośrednictwo w sprzedaży. Jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, to że nieodłączną cechą usług pośrednictwa w sprzedaży jest zawieranie się w nich elementów reklamowych, marketingowych czy doradczych, nie skutkuje tym, iż usługa ta staje się automatycznie usługą podobną do reklamy, czy doradztwa”.

Dodatkowo trzeba podkreślić, że organy podatkowe oraz sądy administracyjne konsekwentnie uznają, że o kwalifikacji danego świadczenia nie decyduje jego nazwa umowna, lecz faktyczny zakres wykonywanych czynności oraz ich ekonomiczny cel. W praktyce podatnicy powinni nie tylko dbać o właściwe zapisy kontraktowe, ale też o rzetelne udokumentowanie rzeczywistego charakteru wykonywanych świadczeń. Brak takiego podejścia może prowadzić do powstania obowiązku poboru WHT nawet w sytuacjach, gdy w ocenie stron umowy usługa ma charakter czysto pośredniczy. Mając na uwadze nowy wyrok NSA zalecamy więc przegląd umów pośrednictwa pod kątem WHT.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

5. Rezydencja podatkowa

5.1 Podatek u źródła w pigułce. Część V – Certyfikaty rezydencji podatkowej oraz dochowanie należytej staranności

Certyfikaty rezydencji podatkowej – co należy mieć na uwadze

Certyfikaty rezydencji podatkowej pojawiały się przy wszystkich rodzajach płatności dokonywanych na rzecz podmiotów zagranicznych, które były poruszane w poprzednich częściach naszego cyklu. Przypomnijmy, że w tym zakresie najistotniejszym dla podatku u źródła jest fakt, że **posiadanie odpowiedniego certyfikatu rezydencji podatkowej odbiorcy danej, wypłacanej należności jest konieczne do zastosowania wszelkich omawianych preferencji w podatku u źródła** – zarówno w przypadku zwolnienia z podatku u źródła wynikającego z przepisów szczególnych Ustawy o CIT, jak i zwolnienia / obniżonej stawki podatku u źródła wynikających z odpowiednich umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (**UPO**).

Mówiąc ogólnie, certyfikaty rezydencji podatkowej są zaświadczeniami wydanymi przez organ podatkowy obcego państwa, które potwierdzają, że dany podmiot (zagraniczny kontrahent) **posiada w tym państwie miejsce zamieszkania / siedzibę dla celów podatkowych, tzn. podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w tym państwie**. Przepisy nie określają wzoru ani specjalnych wymogów formalnych, które musi spełniać certyfikat rezydencji, a wskazują jedynie, że certyfikat rezydencji powinien być wydany przez właściwy organ podatkowy państwa siedziby zagranicznego podatnika oraz powinien wskazywać miejsce siedziby (zamieszkania) tego podatnika do celów opodatkowania podatkiem dochodowym (tj. rezydencją podatkową).

Obecnie nie funkcjonuje żaden międzynarodowy wzór certyfikatów rezydencji (planowane są jednak zmiany w tym zakresie – więcej informacji o tym poniżej). Fakt, że certyfikaty rezydencji podatkowej wydawane są przez właściwe organy podatkowe funkcjonujące w kraju zagranicznego odbiorcy należności powoduje, że w większości przypadków certyfikaty te będą w większym lub mniejszym stopniu różniły się od siebie m.in. ich treścią, formatem, poszczególnymi elementami – w zależności od kraju, w którym są wydawane. Niemniej jednak kluczowe w tym kontekście jest zwrócenie szczególnej uwagi na ogólne elementy / wymogi jakie w praktyce powinny spełniać certyfikaty rezydencji podatkowej, tj.:

- powinny zawierać: dane zagranicznego organu podatkowego (wystawcy certyfikatu), nazwę i adres zagranicznego kontrahenta (odbiorcy należności) oraz określać jego miejsce rezydencji podatkowej dla celów podatku dochodowego albo potwierdzać, że podlega od całości dochodów obowiązkowi podatkowemu w tym kraju;
- co do zasady powinny być dostarczone w oryginale, jednakże, dopuszczalne jest posługiwanie się również kopią certyfikatu rezydencji (pod warunkiem, że informacje wynikające z przedłożonej kopii nie budzą tzw. uzasadnionych wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym);
- certyfikaty rezydencji podatkowej są akceptowalne w wersji elektronicznej, jeśli wyłącznie w takiej formie wydawane są przez organy podatkowe państwa siedziby odbiorcy należności;
- termin ważności zasadniczo obejmuje okres wskazany na danym certyfikacie, z kolei przy braku wskazanego okresu obowiązywania, przyjmuje się, że certyfikat jest ważny przez okres 12 miesięcy od daty jego wydania.

Zmiany wdrażane na gruncie unijnym

W dniu 10 grudnia 2024 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła dyrektywę „w sprawie szybszego i bezpieczniejszego systemu ulg w nadmiernym podatku u źródła” (ang. faster and safer relief of excess withholding taxes, dalej: Dyrektywa FASTER). Szczegółowo o Dyrektywie FASTER pisaliśmy na łamach serii #WHT-Pulse na naszym blogu w artykule pod tytułem: „Dyrektywa FASTER. Zmiany w zakresie podatku u źródła coraz bliżej”.

Zmiany implementowane Dyrektywą FASTER zakładają m.in. wprowadzenie wspólnego unijnego cyfrowego certyfikatu rezydencji podatkowej, który będzie wydawany przez państwa członkowskie ich rezydentom w sposób zautomatyzowany, dla celów stosowania przyspieszonych procedur uzyskiwania preferencji w podatku u źródła. Generalnie chodzi w tym o to, aby we wszystkich państwach członkowskich obowiązywał wspólny cyfrowy certyfikat rezydencji podatkowej (tj. o jednolitej treści i jednolitym formacie).

Zgodnie z założeniami, powyższy cyfrowy certyfikat powinien być wydany w ciągu 14 dni od złożenia wniosku (o ile organ podatkowy będzie posiadał wszystkie niezbędne informacje i nie wystąpią żadne wyjątkowe okoliczności uzasadniające opóźnienie). Certyfikat ten ma być ważny przez rok kalendarzowy lub okres roku podatkowego, na który zostanie wydany oraz uznawany w całej Unii Europejskiej, co docelowo ma ułatwić procedury unikania podwójnego opodatkowania w transakcjach międzynarodowych.

Państwa członkowskie mają określony czas na implementację przepisów Dyrektywy FASTER do końca 2028 r., a nowe przepisy mają zacząć obowiązywać na gruncie prawa krajowego państw UE począwszy od 1 stycznia 2030 r. Na ten moment terminy te mogą wydawać się odległe, jednak podkreślić należy, że państwa członkowskie UE mogą zdecydować się na wdrożenie Dyrektywy FASTER wcześniej niż wymagają tego wspomniane terminy.

Dochowanie należytej staranności

Przypomnijmy, że w myśl art. 26 ust. 1 Ustawy o CIT, przy weryfikacji warunków zastosowania stawki podatku innej niż podstawowa (krajowa), zwolnienia lub warunków niepobrania podatku u źródła, wynikających z przepisów szczególnych Ustawy o CIT lub z danej UPO, **płatnik (tj. polski podmiot wypłacający należności podlegające pod WHT do zagranicznego kontrahenta) jest zobowiązany do dochowania tzw. należytej staranności**. Generalnie, przy ocenie dochowania należytej staranności uwzględnia się charakter, skalę działalności prowadzonej przez płatnika WHT oraz powiązania tego płatnika z podatnikiem podatku u źródła (tj. podmiotem zagranicznym). Jednak określeniu „należyta staranność” nie nadano dotychczas jasnego znaczenia prawnego. Wskazówki dotyczące sposobu definiowania pojęcia należytej staranności można odnaleźć m.in. w projekcie objaśnień podatkowych z 19 czerwca 2019 r. dotyczących zasad poboru podatku u źródła, przygotowanym przez Ministerstwo Finansów (pozostający nadal w wersji projektu). W tym projekcie objaśnień wskazano, że dochowując należytej staranności należy podejmować działania istotne z punktu widzenia zastosowania danej preferencji podatkowej w konkretnym przypadku. **W szczególności dotyczy to weryfikacji:**

- otrzymanych dokumentów pod kątem ich zgodności ze stanem faktycznym (w tym na podstawie informacji dostępnych publicznie);
- rezydencji podatkowej odbiorcy należności – w tym zakresie uwagę należy zwrócić na ryzyko rejestracji spółki w jednym państwie i zarządzanie nią z terytorium innego państwa;
- statusu zagranicznego kontrahenta jako podatnika, który uzyskuje przychód z tytułu otrzymanej należności oraz jej rzeczywistego właściciela, w tym poprzez pryzmat prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej przez ten podmiot.

Ponadto, jak wskazano w projekcie objaśnień, z uwagi na fakt, że podmioty w grupach kapitałowych mają większą dostępność do określonych informacji dotyczących pozostałych podmiotów z grupy, w przypadku wypłaty należności pomiędzy **podmiotami powiązаныmi należy oczekiwać wyższych standardów należytej staranności, niż w relacjach pomiędzy podmiotami niepowiązаныmi** (co w szczególności warto mieć w praktyce na uwadze).

Należy pamiętać, że Ministerstwo Finansów nie wydało do tej pory ostatecznej wersji powyższych objaśnień, dlatego nie stanowią one dla płatników WHT (polskich podmiotów) oficjalnych wytycznych pozwalających na ich podstawie wypracowywać konkretne wzorce / instrukcje co do weryfikacji należytej staranności przy dokonywaniu wypłat podlegających opodatkowaniu podatkiem u źródła. Analogiczna sytuacja dotyczy również kolejnego, opublikowanego 25 września 2023 r., projektu objaśnień podatkowych związanych z podatkiem u źródła, w którym również nie określono kompletnej odpowiedzi jak należy rozumieć dochowywanie należytej staranności w podatku u źródła.

Jednocześnie na uwadze należy mieć ryzyka związane z niedochowaniem należytej staranności. Otóż zakwestionowanie przez organy podatkowe dochowania należytej staranności przy stosowaniu preferencji w podatku u źródła przez płatnika WHT (polski podmiot), wiązać się będzie z obowiązkiem zapłaty podatku WHT z zastosowaniem podstawowej (krajowej) stawki, czyli w zależności od przedmiotu transakcji 20% lub 19% wraz z odsetkami.

Ponadto, jeżeli organy podatkowe uznają, że płatnik WHT nie dochował należytej staranności, to potencjalnie mogą nałożyć dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 10% kwoty brutto wypłaconych należności (na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa). Poza tym, jeżeli kwota spornej należności przekraczała będzie 15 mln zł, to wspomniana stawka może ulec podwojeniu, ale wyłącznie w zakresie nadwyżki ponad tę kwotę. Wynika z tego, że niedochowanie należytej staranności może skutkować dotkliwymi konsekwencjami dla płatników WHT.

Procedura dochowania należytej staranności

Jednym z rozwiązań, które mogą pomóc uchronić płatników WHT przed zakwestionowaniem rozliczeń w zakresie podatku u źródła, jest wdrożenie procedury wewnętrznej kierowanej do personelu finansowego, która zawiera m.in. instrukcje postępowania oraz wykaz kluczowych do zgromadzenia dokumentów związanych z transakcjami podlegającymi pod podatek u źródła. Procedura dochowania należytej staranności powinna szczegółowo opisywać działania jakie pracownicy płatnika WHT powinni podjąć przy dokonywaniu płatności podlegającej pod opodatkowanie podatkiem u źródła.

Docelowo powyższa procedura powinna wpisywać się w funkcjonującą strukturę zarządczo-organizacyjną płatnika WHT oraz zostać zintegrowana z innymi procedurami wewnętrznymi, procesami czy instrukcjami. Konieczne może być także przypisanie ról i odpowiedzialności, przeprowadzenie szkoleń, zaprojektowanie mechanizmów monitoringu stosowania procedury, dokumentowania i archiwizacji.

Przykładowymi dokumentami, które mogą świadczyć o przeprowadzeniu rzetelnej weryfikacji i dochowaniu należytej staranności w podatku u źródła są:

- certyfikat rezydencji podatkowej odbiorcy należności oraz jego oświadczenie potwierdzające, że posiada status rzeczywistego właściciela wypłacanych na jego rzecz należności;
- wyciąg z zagranicznego rejestru spółek funkcjonujący w kraju odbiorcy należności;
- oświadczenie lub inny dokument zawierający informacje o rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez odbiorcę należności;
- sprawozdanie finansowe odbiorcy należności;
- lokalna / grupowa dokumentacja cen transferowych odbiorcy należności za ostatni rok podatkowy;
- opis posiadanego przez odbiorcę należności lokalu, majątku oraz zatrudnianego personelu, niezbędnego dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Katalog odpowiednich czynności do podjęcia oraz dokumentów do zebrania w ramach powyżej opisanej procedury zależy będzie od charakteru działalności odbiorcy należności, sumy wypłat w danym roku realizowanych na jego rzecz oraz występujących powiązań pomiędzy nim a płatnikiem WHT.

Tak jak wskazaliśmy powyżej, z dochowaniem należytej staranności związana jest także kluczowa w podatku u źródła kwestia analizy statusu rzeczywistego właściciela należności.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

5.2 Certyfikaty rezydencji podatkowej dla zagranicznych spółek transparentnych – szczególny przypadek Niemiec

Co do zasady, aby skorzystać ze zwolnienia z podatku u źródła na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych lub odpowiednich umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO), których stroną jest Polska lub pobierać ten podatek według stawki obniżonej wynikającej z danej UPO, konieczne jest posiadanie określonych dokumentów, w tym certyfikatu rezydencji zagranicznego kontrahenta, do którego dana płatność jest realizowana.

Odmienne wygląda postępowanie w przypadku płatności dokonywanych do zagranicznych spółek transparentnych podatkowo. W takiej sytuacji bowiem standardową praktyką nie jest pozyskiwanie certyfikatów rezydencji oraz odpowiednich oświadczeń od samej spółki (która ze względu na swoją transparentność podatkową nie jest co do zasady podatnikiem podatku dochodowego), ale od wszystkich współników takiej spółki.

Jeszcze bardziej szczególny przypadek stanowi natomiast wypłata należności do niemieckiej spółki transparentnej podatkowo, którą jest spółka osobowa. Mianowicie niemiecka spółka osobowa (np. spółka partnerska), mimo, że nie jest podatnikiem CIT, może korzystać z przywilejów w zakresie podatku u źródła wynikających z UPO między Polską a Niemcami. Wynika to z art. 4 pkt 4 tej UPO, zgodnie z którym, „uważa się, że spółka osobowa ma siedzibę w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce jej faktycznego zarządu”.

Na podstawie powyższego przepisu, wystarczające powinno być więc udokumentowanie rezydencji podatkowej certyfikatem wydanym dla samej spółki. Takie stanowisko potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 6 lipca 2021 r. sygn. II FSK 101/21. Mimo to, polskie organy skarbowe wydają się nie zauważać tego artykułu (jak również tezy wynikającej z wspomnianego wyroku) i zazwyczaj **wymagają pozyskiwania certyfikatów od każdego współnika spółki**. Takie podejście polskiego fiskusa generuje istotną uciążliwość administracyjną dla niemieckich kontrahentów współpracujących z podmiotami polskimi.

Pewną alternatywą, przy tak niekorzystnym podejściu polskich władz skarbowych, która może ułatwić życie zagranicznym kontrahentom, może być pozyskiwanie jednego zbiorczego certyfikatu rezydencji dla wszystkich współników (podatników) danej spółki osobowej. Taka praktyka funkcjonuje wśród władz skarbowych niektórych krajów, w szczególności w przypadku spółek osobowych z dużą liczbą współników. Polskie przepisy ustawy o CIT nie precyzują, czy dopuszczalne jest, aby jedno zaświadczenie potwierdzało rezydencję podatkową kilku podatników, m.in. współników spółki osobowej, jednak najnowsze interpretacje podatkowe potwierdzają takie podejście.

Przykładowo, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji podatkowej z dnia 25 sierpnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.306.2023.1.OK stwierdził, że „w przypadku podmiotów posiadających wielu udziałowców, ubieganie się przez każdego z nich oddzielnie o certyfikat rezydencji podatkowej stanowiłoby nieuzasadnione obciążenie administracyjne, stąd w niektórych krajach stosuje się procedurę uproszczoną potwierdzającą rezydencję podatkową i wydawane są certyfikaty zbiorcze”.

Wydaje się więc, że taki zbiorczy certyfikat dla wszystkich współników niemieckiej spółki osobowej może być pewnym praktycznym rozwiązaniem, gdy certyfikat samej spółki nie jest przez polskie organy respektowany. Z praktycznego punktu widzenia nie jest natomiast przesądzone czy niemieckie władze skarbowe będą chciały wydawać takie zbiorcze certyfikaty rezydencji dla wszystkich współników.

Na koniec warto wskazać na najnowszy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego dotyczący przedmiotowej sprawy. Mianowicie w wyroku z dnia 21 listopada 2024 r., sygn. III SA/Wa 2034/24 WSA w Warszawie nie zgodził się z praktyką polskich organów podatkowych odmawiającą akceptowania certyfikatów rezydencji wydawanych dla niemieckich spółek osobowych. W uzasadnieniu ustnym sąd wskazał,

że nie jest konieczne badanie statusu każdego ze wspólników spółki osobowej, bowiem mając na uwadze treść art. 4 ust. 4 UPO między Polską a Niemcami, **organy podatkowe państwa źródła powinny zbadać status spółki osobowej, co jest wystarczające do zastosowania korzyści wynikających z UPO.**

Mamy nadzieję, że ten wyrok przyczyni się do zmiany niekorzystnej dla podatników praktyki organów podatkowych w tym zakresie.

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

5.3 Ustalenie rezydencji podatkowej osób fizycznych po zawieszeniu UPO przez Rosję

Zgodnie z informacjami przekazywanymi w sierpniu 2023 roku Rosja mogła podjąć próbę zawieszenia / wypowiedzenia umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku na mocy Dekretu Prezydenta Federacji Rosyjskiej z dnia 08.08.2023 r. nr 585. Mimo braku oficjalnych informacji ze strony MSZ, czy MF i niejasnych skutków ewentualnych jednostronnych działań państwa, w obrocie można znaleźć interpretacje podatkowe dotyczące konsekwencji tego zdarzenia.

Zastosowanie wspomnianej umowy umożliwia stosowanie reguł kolizyjnych zawartych w UPO, pozwalających sprecyzować rezydencję podatkową, tzn. kraj, w którym powstanie obowiązek podatkowy. Ewentualne skuteczne wypowiedzenie lub zawieszenie umowy międzynarodowej (o ile byłoby dopuszczalne) stawia tę możliwość pod znakiem zapytania. W takiej sytuacji podatnikowi z zasady pozostawałaby **analiza przepisów lokalnych ustaw regulujących zasady opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych (PDOP) lub fizycznych (PDOF)**. Mimo iż nadal nie ma oficjalnej informacji jak należy ocenić działania rosyjskiej administracji to w tym temacie pojawiły się już indywidualne interpretacje. Między innymi interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 29 sierpnia 2024 r. o nr 0113-KD IPT2-3.4011.367.2024.3.NM dotycząca powiązanych z Rosją osób fizycznych przebywających w Polsce i sposobu ustalenia przez nie rezydencji podatkowej.

W polskiej Ustawie o PDOF zakres lokalnego obowiązku podatkowego dla osoby fizycznej został przedstawiony w ustępach 1 i 2a art. 3, które odnoszą się odpowiednio do nieograniczonego oraz ograniczonego obowiązku podatkowego. Nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce powstaje, gdy dana osoba posiada na terytorium Polski miejsce zamieszkania. Ma ona wtedy obowiązek rozliczyć w Polsce podatek od całości swoich dochodów światowych, tj. dochodów osiąganych zarówno w Polsce, jak i za granicą (np. dochodów z pracy wykonywanej w Rosji). Z kolei ograniczony obowiązek podatkowy posiada osoba, która nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Polski i podlega na terytorium Polski opodatkowaniu tylko od dochodów osiąganych na terytorium Polski. W tym ostatnim przypadku kraj, który uznaje tę osobę za rezydenta może nadal może takie dochody opodatkować jako część jej dochodów światowych.

Na gruncie Ustawy o PDOF nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce powstaje wówczas, gdy podatnik posiada na terytorium Polski „miejsce zamieszkania”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wystarczy, że spełni jeden z dwóch poniższych warunków:

- posiada na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych);
- przebywa na terytorium Polski dłużej niż 183 dni w danym roku podatkowym.

O ile długość pobytu na terytorium kraju nie jest zwykle trudna do ustalenia, to określenie centrum interesów osobistych i gospodarczych podlegać może ocenie. W objaśnieniach z dnia 29 kwietnia 2021 roku potwierdzono, że centrum interesów osobistych jest miejsce, w którym występują silniejsze powiązania osobiste. „Powiązania osobiste to występowanie więzi rodzinnych, towarzyskich, podejmowanie aktywności społecznej, kulturalnej, sportowej, politycznej, itp.” Centrum interesów gospodarczych jest miejsce, z którym podatnik ma związki ekonomiczne. „Związki ekonomiczne osoby fizycznej z danym państwem, wśród których istotne są miejsce wykonywania działalności zarobkowej, główne źródła dochodów podatnika, posiadane inwestycje, majątek nieruchomy i ruchomy, zaciągnięte kredyty, konta bankowe, miejsce, z którego osoba zarządza swoim mieniem itd.

Właśnie ten punkt wprawia w zakłopotanie podatników działających transgranicznie, szczególnie tych, którzy wcześniej posiadali certyfikat rezydencji wydany przez rosyjskie organy podatkowe i na tej podstawie rozliczali się w Polsce wyłącznie z dochodów osiąganych lokalnie. W takiej właśnie sytuacji znalazł się podatnik, który wystąpił z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej do Dyrektora

Krajowej Informacji Skarbowej. Podatnik, podał w wątpliwość, czy na skutek wydarzeń z sierpnia 2023 r. nadal jest uznawany za polskiego nierezydenta podatkowego.

Na wstępie wnioskodawca zaznaczył, że jest obywatelem Polski, ale przebywał na terytorium Rosji większą część roku 2023, ponieważ tego roku dotyczyło jego zapytanie.

Wnioskodawca, od wielu lat mieszkał i pracował w Rosji, choć w Polsce pozostała jego żona (a więc potencjalnie w Polsce mogło znajdować się centrum interesów rodzinnych Wnioskodawcy). W Polsce znajdowały się także nieruchomości Wnioskodawcy, z których nie osiągał dochodów (potencjalne centrum interesów majątkowych). W objaśnieniach Ministerstwa Finansów z 29 kwietnia 2021 roku wskazano, że wpływ na ocenę centrum interesów osobistych ma miejsce przebywania małżonka (w tym przypadku przebywającej na terytorium Rzeczypospolitej żony). Jednakże na centrum interesów życiowych, a co za tym idzie na miejsce zamieszkania podatnika, składają się zarówno kwestie osobiste, jak i gospodarcze.

W treści wniosku, jego autor wyjaśnił, że nie prowadzi działalności politycznej, natomiast jego aktywność społeczna, kulturalna, obywatelska, przynależność do organizacji, czy hobby, były zlokalizowane w Rosji.

Na terenie Rosji Wnioskodawca uzyskiwał też dochody, gdyż był zatrudniony na podstawie rosyjskiej umowy o pracę, a pracodawcą był podmiot posiadający siedzibę na terytorium Rosji i przez tego pracodawcę było wypłacane wynagrodzenie za pracę najemną. Wnioskodawca posiadał tam inwestycje oraz majątek ruchomy. Konta bankowe Wnioskodawca posiadał w Polsce i Rosji, ale już polisy ubezpieczeniowe na życie i leczenie Wnioskodawca posiadał tylko w Rosji. Ponadto zainteresowany miał podpisaną umowę najmu oraz samochód służbowy do dyspozycji.

Zdaniem Wnioskodawcy powyższe potwierdza rezydencję rosyjską, ponieważ „w tym kraju od 2019 r. toczy się Jego codzienne życie”.

W tym zakresie strona powołała się także na Komentarz do Konwencji Modelowej OECD, której art. 4 wskazuje, iż uzyskanie statusu pełnego rezydenta podatkowego w danym kraju jest związane nie tylko z posiadaniem „domicyłu” w danym państwie, ale także ciągłym w tym państwie przebywaniem, co zapewnia podpisana umowa najmu nieruchomości, do której wnioskodawca miał nieograniczony dostęp.

Dyrektor KIS zgodził się w pełni z podatnikiem i odstąpił od uzasadnienia własnego stanowiska.

Oznacza to w praktyce, że podatnik, który posiada interesy gospodarcze w innym kraju – tzn. pracę oraz potrafi wykazać tam pewną aktywność społeczną, może uznać się za nierezydenta podatkowego i odstąpić od rozliczania w Polsce dochodów pochodzących z zagranicy.

W tym kontekście ciekawe jest, że brak jest w interpretacji rozstrzygnięć o ważność UPO z Rosją oraz wydawanych przez to państwo dokumentów. Temat ten będzie jeszcze budził wątpliwości podatników.

Warto jednak zwrócić uwagę na możliwość orzekania o rezydencji podatnika w formie interpretacji indywidualnej uzyskanej w państwie źródła, bez konieczności posiadania certyfikatu rezydencji państwa zamieszkania. Analizowana interpretacja podatkowa uzyskana w takim przypadku to taki swoisty „anty-certyfikat rezydencji”, w którym Polska potwierdza brak konieczności poddania pod opodatkowanie dochodów zagranicznych osoby, która mogłaby w pewnym zakresie podlegać opodatkowaniu. Potencjalnie można byłoby to przenieść na każdy przypadek polskiego obywatela czy osoby związanej z Polską, na stałe pracującego za granicą. W takiej sytuacji są nie tylko pracownicy rosyjscy, lecz również pracownicy graniczni czy młodzi ludzie wyjeżdżający z Polski na studia, czy do pracy. Warto jednak mieć na uwadze indywidualną sytuację wnioskodawcy, który mimo niewątpliwych związków rodzinnych i majątkowych z Polską, potwierdził jednoznacznie, że nie osiąga żadnych dochodów z terytorium Polski. W tym szczególnym przypadku ewentualne opodatkowanie jego dochodów pochodzących z Rosji, niewątpliwie w praktyce doprowadziłoby do ich podwójnego opodatkowania i w Polsce i w Rosji.

Patrząc na tę sytuację szerzej, warto byłoby rozważyć, czy w systemie prawnym nie znalazłoby się miejsce na instytucję oficjalnego, urzędowego potwierdzenia faktu niebycia rezydentem danego kraju w innej formie

niż interpretacja indywidualna. Byłby to plus dla osób, które nie są w stanie jednoznacznie potwierdzić faktu posiadania rezydencji w innym kraju, czy to z powodu wprowadzonych lokalnie niejasnych uregulowań prawnych (jak mieszkańcy Rosji), czy konfliktów zbrojnych (jak mieszkańcy lub obywatele państw objętych takimi konfliktami), czy realnego braku przesłanek zamieszkiwania na stałe w jednym miejscu (cyfrowi nomadzi). Wydaje się, że na ten moment osoby te mogą jedynie wystąpić o interpretację indywidualną i rozliczać się na jej podstawie.

Mateusz Radziszewski

Senior Consultant, TPA Poland

5.4 Uproszczenia w obowiązku pozyskiwania certyfikatów rezydencji podatkowej – odpowiedź na interpelację poselską w zakresie podatku u źródła

Za pośrednictwem interpelacji poselskiej nr 10362 zwrócono się do Ministra Finansów z licznymi pytaniami dotyczącymi podatku u źródła (WHT) oraz certyfikatów rezydencji podatkowej, tj. dokumentów umożliwiających zastosowanie preferencji w podatku u źródła. W odniesieniu do certyfikatów pojawiły się pytania o możliwość zniesienia lub wprowadzenia uproszczeń dla obowiązku ich pozyskiwania, w przypadku nabywania przez polskie podmioty od podmiotów zagranicznych usług niematerialnych (podlegających pod reżim opodatkowania WHT).

Powyższy postulat zaproponowała firma, która działa jako pośrednik w transakcjach między freelancerami, a ich klientami, ułatwiając prawidłowe rozliczanie usług, w tym tych świadczonych transgranicznie. Firma podkreślała, że przewidziane w przepisach o podatku u źródła obowiązki płatników WHT (tj. polskich podmiotów) w zakresie pozyskiwania certyfikatów rezydencji podatkowej zagranicznych kontrahentów, są zbyt skomplikowane, czasochłonne i kosztowne, co w praktyce nie sprzyja współpracy polskich firm z zagranicznymi kontrahentami.

Kluczowy charakter certyfikatu rezydencji podatkowej

Przypomnijmy, że certyfikat rezydencji podatkowej to dokument potwierdzający miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu dla celów podatkowych w danym państwie. Jest to wyjątkowo istotny dokument w kontekście podatku u źródła.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT (oraz art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy o PIT), wynagrodzenia wypłacane nierezydentom z tytułu określonych usług niematerialnych – m.in. usług doradczych, księgowych, prawnych, reklamowych czy zarządzania i kontroli – podlegają co do zasady opodatkowaniu podatkiem WHT w wysokości 20%. Przy czym, Polska posiada sieć około 90 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (dalej: **UPO**), które w odniesieniu do usług niematerialnych co do zasady pozwalają na niepobieranie podatku u źródła. Innymi słowy, według UPO wynagrodzenie za usługi niematerialne powinno podlegać opodatkowaniu w kraju siedziby podmiotu świadczącego te usługi, a nie w kraju, z którego wynagrodzenie za usługi jest wypłacane, w którym znajduje się ich odbiorca. UPO przewidują zatem brak obowiązku poboru podatku w państwie źródła (w analizowanej sytuacji – w Polsce).

Jednak warunkiem zastosowania powyższej preferencji przewidzianej w UPO (tj. prawa do niepobierania podatku u źródła) jest posiadanie przez płatnika WHT (tj. przez polski podmiot) ważnego certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego kontrahenta (art. 26 ust. 1 ustawy o CIT i odpowiednio art. 29 ust. 2 ustawy o PIT). Brak certyfikatu zasadniczo wiąże się z koniecznością poboru podatku WHT według podstawowej 20% stawki, który następnie może zostać odzyskany dopiero poprzez długotrwałą procedurę stwierdzenia nadpłaty i zwrotu podatku.

Argumentacja interpelacji poselskiej

W uzasadnieniu interpelacji poselskiej nr 10362 wskazano, że obecny obowiązek pozyskiwania certyfikatów rezydencji podatkowej jest nieadekwatny do specyfiki współczesnego rynku usług, który w dużej mierze opiera się na międzynarodowych współpracach online i zdalnym świadczeniu usług.

Szczególnie jest to widoczne na przykładzie współczesnych freelancerów, którzy często realizują krótkie zlecenia lub projekty zdalne, a uzyskanie od nich papierowego lub elektronicznego certyfikatu rezydencji podatkowej, wydanego przez administrację podatkową ich kraju, w praktyce bywa często trudne. W konsekwencji polskie firmy – szczególnie te mniejsze – mogą rezygnować z podejmowania takich międzynarodowych współprac.

W związku z powyższym, w interpelacji zapytano m.in. czy przewidywana jest nowelizacja ww. art. 26 ustawy o CIT (odpowiednio art. 29 ustawy o PIT) lub ograniczenie biurokratyzacji i uproszczenia w tym zakresie. Zapytano również o to jakie stanowisko zajmuje Ministerstwo Finansów wobec postulatu

całkowitego zniesienia konieczności posiadania przez polskie podmioty certyfikatów rezydencji ich zagranicznych kontrahentów w przypadku nabywania od nich usług niematerialnych.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

W odpowiedzi na interpelację poselską z 3 lipca 2025 r. (nr DD4.054.1.2025) potwierdzono jednoznacznie, że nie jest obecnie rozważana nowelizacja wspomnianych przepisów ustawy o CIT oraz ustawy o PIT, jak również nie jest planowane wprowadzenie innych systemowych rozwiązań lub uproszczeń skutkujących zniesieniem konieczności dokumentowania miejsca zamieszkania lub siedziby zagranicznych kontrahentów za pomocą certyfikatu rezydencji podatkowej.

Ministerstwo Finansów podkreśliło, że uzyskanie certyfikatu rezydencji podatkowej zagranicznego podmiotu służy przede wszystkim ustaleniu i potwierdzeniu, która konkretnie UPO znajduje wobec niego zastosowanie. W ocenie Ministerstwa, przedstawienie certyfikatu rezydencji jest najprostszym dostępnym rozwiązaniem oraz stanowi minimalny możliwy warunek pozwalający na skorzystanie z preferencji wynikających z poszczególnych UPO przez polskie podmioty (płatników WHT). Dodano również, że w wyniku zniesienia tego obowiązku, powstałaby na etapie wypłaty wynagrodzenia konieczność zastosowania krajowej stawki podatku WHT (20%), który następnie mógłby zostać odzyskany dopiero poprzez procedurę stwierdzenia nadpłaty i zwrotu podatku – co jest dużo bardziej czasochłonne i skomplikowane w porównaniu z pozyskaniem certyfikatu rezydencji.

Wykluczone przez Ministerstwo Finansów zostało również przyjęcie innych niż certyfikat rezydencji zasad weryfikacji statusu podatkowego nierezydentów, przykładowo opartych na bazach danych polskich urzędów skarbowych czy ZUS, ponieważ fakt, że zagraniczny podmiot nie figuruje w tych bazach nie pozwala ustalić, która UPO znajduje zastosowanie. Ponadto podkreślono, że certyfikat rezydencji podatkowej – poza wskazaniem państwa zamieszkania / siedziby – zawiera również inne dane identyfikujące (m.in. numer identyfikacji podatkowej), które umożliwiają realizację przez administrację podatkową danego państwa obowiązku wymiany międzynarodowej informacji podatkowych.

Wnioski płynące z interpelacji

Jak potwierdziło Ministerstwo Finansów, certyfikaty rezydencji podatkowej obecnie są oraz w najbliższej przyszłości pozostaną podstawowym dokumentem umożliwiającym zastosowanie preferencji wynikających z UPO. W dalszym ciągu to ich tradycyjne pozyskiwanie umożliwi płatnikom WHT – polskim podmiotom – uniknięcie ryzyka poboru nadmiernego podatku u źródła oraz uciążliwych działań związanych z jego odzyskaniem.

Analizowana w tym artykule odpowiedź na interpelację poselską oznacza w praktyce, że polskie podmioty nadal będą musiały uzyskiwać certyfikaty rezydencji od zagranicznych freelancerów, zdalnych kontraktorów czy innych usługodawców, w celu skorzystania z możliwości braku poboru podatku u źródła, na podstawie UPO. Choć procedura ta może być uciążliwa, Ministerstwo Finansów nie sprawia wrażenia jakoby miało zmienić swoje postrzeganie jej za aktualnie najprostsze i najbardziej wiarygodne dostępne narzędzie potwierdzania statusu podatkowego nierezydentów.

Mimo tak znaczącego wzrostu cyfryzacji usług niematerialnych w ostatnich latach, polskie podmioty pełniące rolę płatników WHT nie mogą na razie liczyć na uproszczenia w zakresie obowiązku dokumentowania rezydencji podatkowej zagranicznych kontrahentów. Certyfikat rezydencji pozostanie warunkiem koniecznym do stosowania preferencji podatkowych w podatku u źródła, a jego brak w dalszym ciągu skutkować będzie obowiązkiem poboru podatku u źródła według stawki podstawowej.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

6. Rzeczywisty właściciel

6.1 Podatek u źródła w pigułce. Część VI – Rzeczywisty właściciel

Status rzeczywistego właściciela

Posiadanie przez odbiorcę należności podlegających pod podatek u źródła – tj. zagraniczny podmiot – statusu rzeczywistego właściciela danej należności **jest jednym z warunków, których spełnienie umożliwi zastosowanie preferencji w podatku u źródła**, tj. preferencji z danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) lub zwolnienia przewidzianego w Ustawie o CIT. Głównym założeniem klauzuli rzeczywistego właściciela (beneficial owner lub BO) w podatku u źródła jest przeciwdziałanie korzystaniu z preferencji podatkowych przez te podmioty, które nie są do nich uprawnione.

Niestety, obecnie obowiązujące regulacje nie dają jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, jakie cechy musi posiadać dany podmiot otrzymujący należności, aby można go było uznać za ich rzeczywistego właściciela. Zgodnie z definicją w art. 4a pkt 29 Ustawy o CIT rzeczywistym właścicielem jest podmiot, który spełnia łącznie następujące warunki:

- otrzymuje należność dla własnej korzyści, w tym decyduje samodzielnie o jej przeznaczeniu i ponosi ryzyko ekonomiczne związane z utratą tej należności lub jej części;
- nie jest pośrednikiem, przedstawicielem, powiernikiem lub innym podmiotem zobowiązanym do przekazania całości lub części należności innemu podmiotowi;
- prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju siedziby, jeżeli należności są uzyskiwane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, przy czym przy ocenie, czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą, uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot w zakresie otrzymanej należności.

Z uwagi na liczne zwroty nieostre, takie jak „rzeczywista działalność gospodarcza” czy „otrzymywanie należności dla własnej korzyści” jednoznaczne ustalenie statusu rzeczywistego właściciela jest utrudnione i przeprowadzona analiza może nie zawsze prowadzić do klarownych rezultatów.

Od 1.01.2019 r. do 31.12.2021 r. przepis art. 4a pkt 29 lit. c Ustawy o CIT wskazywał, że dla oceny „czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą, przepis art. 24a ust. 18 stosuje się odpowiednio”. Jednakże od 1.01.2022 r. ustawodawca zrezygnował z odwołania się do art. 24a ust. 18, lecz określona została ogólna wskazówka interpretacyjna, zgodnie z którą dla oceny prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej „uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot w zakresie otrzymanej należności”.

Mimo, że w procesie wykładni art. 4a pkt 29 lit. c Ustawy o CIT (zawierającego definicję rzeczywistego właściciela) nie można zignorować ww. zmiany legislacyjnej, to w naszej ocenie nie powinno się jednocześnie ignorować kryteriów oceny rzeczywistej działalności gospodarczej wskazanych w art. 24a ust. 18 Ustawy o CIT (przepis dotyczący zagranicznych jednostek kontrolowanych). Zgodnie z tym przepisem przy ocenie, czy dany podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą bierze się pod uwagę w szczególności, czy:

- rejestracja podmiotu wiąże się z istnieniem przedsiębiorstwa, w ramach którego podmiot ten wykonuje faktycznie czynności stanowiące działalność gospodarczą, w tym w szczególności, czy posiada lokal, wykwalifikowany personel oraz wyposażenie wykorzystywane w prowadzonej działalności gospodarczej;
- podmiot nie tworzy struktury funkcjonującej w oderwaniu od przyczyn ekonomicznych;

- istnieje współmierność między zakresem działalności podmiotu, a faktycznie posiadanym przez ten podmiot lokalem, personelem lub wyposażeniem;
- zawierane porozumienia są zgodne z rzeczywistością gospodarczą, mają uzasadnienie gospodarcze i nie są w sposób oczywisty sprzeczne z ogólnymi interesami gospodarczymi tego podmiotu;
- podmiot samodzielnie wykonuje swoje podstawowe funkcje gospodarcze przy wykorzystaniu zasobów własnych, w tym obecnych na miejscu osób zarządzających.

Przesłanka otrzymywania należności dla własnej korzyści i przesłanka pośrednika

Zgodnie z projektem objaśnień, uwzględniając międzynarodowe znaczenie podatkowe pojęcia BO należy uznać, iż przesłanka otrzymywania należności dla własnej korzyści oraz braku zobowiązania do przekazania należności innemu podmiotowi powinny być rozpatrywane łącznie. W założeniu wykluczają one z definicji BO podmioty, które w odniesieniu do otrzymywanej należności pełnią funkcję administratora dochodu.

Za administratora dochodu (niebędącego BO danej należności, gdyż jego prawo do dysponowania dochodem jest ograniczone zobowiązaniem prawnym i / lub faktycznym do przekazania otrzymanej należności innemu podmiotowi) może być uznany podmiot spełniający następujące przesłanki:

- podmiot pośredniczący realizuje niewielką marżę na przekazywanych płatnościach (przesłanka ta nie powinna mieć zasadniczo zastosowania w przypadku dywidend);
- wyłącznym przedmiotem działalności podmiotu jest otrzymywanie należności i przekazywanie ich dalej;
- należności w krótkich odstępach czasu są przekazywane na rzecz innego podmiotu, płatności należności występują cyklicznie w regularnych odstępach czasu;
- podmiot nie dokonuje reinwestycji środków finansowych uzyskanych w związku z otrzymanymi należnościami;
- większość przychodów podmiotu pochodzi z transgranicznych płatności finansowych dokonywanych przez podmioty powiązane;
- występują znaczące pozycje w bilansie spółki w odniesieniu do zagranicznych podmiotów powiązanych;
- występuje wielopiętrowa nieprzejrzysta struktura, gdzie kolejnymi udziałowcami są inne spółki pośredniczące;
- należność jest przekazywana dalej do podmiotu, który nie skorzystałby z preferencyjnego opodatkowania podatkiem u źródła (gdyby należność była wypłacana bezpośrednio na jego rzecz);
- istnieje związek czasowy pomiędzy założeniem podmiotu, a zmianą przepisów podatkowych gwarantujących przywileje podatkowe w innym państwie;
- podmiot znajduje się w jurysdykcji posiadającej rozbudowaną sieć UPO lub preferencyjne zasady opodatkowania pasywnych dochodów otrzymywanych ze źródeł zagranicznych;
- podatek u źródła w jurysdykcji podmiotu w odniesieniu do wypłat na rzecz nierezydentów nie występuje lub występuje w bardzo ograniczonym stopniu;
- podmiot ma swoją rezydencję w państwie zajmującym wysokie miejsce na liście bezpośrednich zagranicznych inwestycji na terytorium Polski, głównie ze względu na transgraniczne płatności finansowe, a nie działalność handlową lub produkcyjną i jednocześnie nie występuje współmierność pomiędzy wielkością PKB tego państwa, a skalą inwestycji prowadzonych z jego terytorium.

Rozważając, czy istnieje obowiązek przekazania dochodu, należy zauważyć, że obowiązek ten musi być skonkretyzowany względem otrzymanej płatności i ściśle z nią związany.

Przesłanka prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej

Jak wskazano w objaśnieniach, na to, czy podmiot prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w danym państwie, a więc czy może on korzystać z preferencji w podatku u źródła jako BO wypłacanej należności, powinno wskazywać istnienie substratu majątkowo-osobowego. Brak takiego substratu, pozwalającego na prowadzenie konkretnej działalności, może wskazywać na nieprowadzenie rzeczywistej działalności gospodarczej przez podmiot w danym państwie, a tym samym na istnienie sztucznej struktury, która – zgodnie z wytycznymi OECD oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) – nie powinna korzystać z preferencji w podatku u źródła.

Przesłanki prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej nie będą spełniały zarówno struktury podatkowe cechujące się całkowitą sztucznością (ang. wholly artificial arrangement), jak i częściową sztucznością (ang. artificial arrangement in part). Przy ocenie rzeczywistej działalności gospodarczej należy uwzględnić szczególne cechy charakteryzujące daną działalność gospodarczą, a w szczególności:

- sposób zarządzania spółką;
- bilans księgowy spółki;
- strukturę kosztów i faktycznie poniesionych wydatków;
- liczbę zatrudnionych pracowników i ich kwalifikacje;
- zakres pomieszczeń i wyposażenia, jakimi spółka dysponuje (wyrok TSUE z 26.02.2019 r., C-115/16, C-118/16, C-119/16 i C-299/16, N Luxembourg 1 i in. przeciwko Skatteministeriet).

Tym samym weryfikacja wymogu prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej nie powinna ograniczać się wyłącznie do sprawdzenia fizycznej obecności danego podmiotu w innym państwie.

Jak wskazuje Ministerstwo Finansów w objaśnieniach – fakt, że spółka holdingowa spełnia przewidziane w danej jurysdykcji kryteria co do minimalnego substratu osobowo-majątkowego nie oznacza automatycznie, że kryterium sztuczności nie jest spełnione. Należy podkreślić, że sztuczność zachodzi również w przypadku podmiotów prowadzących ograniczoną działalność gospodarczą (ang. limited economic activity). Wskazywać na to mogą m.in. następujące okoliczności:

- podmiot nie może wykonywać istotnych funkcji zarządczych w stosunku do posiadanego majątku;
- podmiot w ograniczonym stopniu uzyskuje przychody z własnej działalności gospodarczej;
- podmiot nie spełnia kryterium efektywnego zarządu, gdyż w państwie siedziby znajduje się wyłącznie miejsce bieżącego administrowania sprawami;
- brakuje wystarczająco ważnych względów gospodarczych lub handlowych uzasadniających przypisanie zysków do podmiotu, który w związku z tym nie odzwierciedla rzeczywistości gospodarczej;
- podmiot nie wykonuje samodzielnie swoich podstawowych funkcji gospodarczych i nie korzysta z własnych zasobów.

Jeżeli odbiorca płatności nie prowadzi rzeczywistej działalności gospodarczej, to wówczas trudno jest uznać, iż jest on rzeczywistym właścicielem płatności, a w szczególności by mógł decydować o wykorzystaniu tak pozyskanych środków. Z drugiej strony, samo prowadzenie rzeczywistej działalności gospodarczej przez taki podmiot nie jest wystarczającą przesłanką do uznania, że spełnia on warunki uznania go za rzeczywistego właściciela w stosunku do danej płatności.

Jak widać z powyższej analizy, duży problem z udowodnieniem statusu rzeczywistego właściciela mogą mieć spółki holdingowe (prowadzące z zasady ograniczoną działalność gospodarczą / działalność operacyjną).

tpa

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland

6.2 Weryfikacja statusu beneficjenta rzeczywistego przy wypłatach do holdingów: kluczowe wytyczne z objaśnień podatkowych

Objaśnienia Podatkowe Ministerstwa Finansów z 3 lipca 2025 r. dotyczące stosowania klauzuli rzeczywistego właściciela (BO – Beneficial Owner) dla celów podatku u źródła (WHT) to długo wyczekiwany i istotny dokument dla każdego płatnika dokonującego transgranicznych wypłat należności.

Choć ich głównym celem jest ustanowienie wewnętrznej instrukcji postępowania dla organów skarbowych, dają one również szeroką ochronę podatnikom i płatnikom – co do zasady analogiczną, jak w przypadku zastosowania się do uzyskanej interpretacji indywidualnej. Objasnienia mają więc również na celu wsparcie płatników w realizacji nałożonego na nich obowiązku dochowania **należytej staranności** w zakresie stosowania preferencji podatkowych w WHT.

Od wielu lat szczególnie istotnym wyzwaniem dla grup kapitałowych jest prawidłowa weryfikacja statusu BO w odniesieniu do **spółek holdingowych** otrzymujących należności pasywne (dywidendy, odsetki, należności licencyjne). Zagadnienie to było do niedawna przedmiotem licznych sporów, szczególnie na linii płatnicy-urzędy skarbowe, stąd objęcie go zakresem Objasnień było kluczowe.

Definicja beneficjenta rzeczywistego (BO) w Ustawie o CIT

Zgodnie z polskimi przepisami (art. 4a pkt 29 Ustawy o CIT), aby podmiot zagraniczny mógł zostać uznany za rzeczywistego właściciela należności, musi spełniać **łącznie trzy przesłanki**:

- **Otrzymywanie należności dla własnej korzyści:** Podmiot samodzielnie decyduje o przeznaczeniu otrzymanych środków i ponosi związane z nimi ryzyko ekonomiczne;
- **Brak zobowiązania do przekazania należności:** Podmiot nie może być pośrednikiem, przedstawicielem, powiernikiem lub innym podmiotem zobowiązanym do przekazania całości lub części należności innemu podmiotowi;
- **Prowadzenie rzeczywistej działalności gospodarczej (RGD):** Warunek ten dotyczy należności uzyskiwanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Przy ocenie RGD uwzględnia się charakter oraz skalę działalności prowadzonej przez ten podmiot.

Spółki Holdingowe: Jak weryfikować spełnienie definicji BO?

W przypadku spółek holdingowych kluczowe jest wykazanie, że nie są one jedynie „spółkami-wydmuszkami” (shell companies), ale posiadają realną substancję i kontrolę nad otrzymywanymi środkami. W tym kontekście, jak stanowią Objasnienia, należy precyzyjnie ocenić przesłanki ekonomicznego władztwa oraz prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej.

1. Ekonomiczne władztwo nad należnością i samodzielne ryzyko

Kluczowe jest ustalenie czy spółka holdingowa faktycznie posiada ekonomiczną kontrolę nad otrzymanymi płatnościami. Władztwo to nie może być pozorne – co, zgodnie z Objasnieniami, powinno zostać zweryfikowane w oparciu o następujące kryteria:

- **Swoboda decyzji:** Spółka musi mieć prawo do samodzielnego decydowania o przeznaczeniu otrzymanych środków (np. reinwestycja, wypłata dywidend, zaciąganie zobowiązań);
- **Ponoszenie ryzyka:** Holding musi ponosić ryzyko ekonomiczne związane z aktywami generującymi należność (np. ryzyko inwestycyjne, ryzyko kursowe, ryzyko związane z zarządzaniem portfelem inwestycyjnym). Płatności nie mogą być z góry ustalone jako automatycznie przekazywane dalej na rzecz innego podmiotu;

- **Charakter płatności:** Otrzymane odsetki, dywidendy czy należności licencyjne muszą stanowić **ostateczne zasilenie** majątku spółki holdingowej, a nie być jedynie przepływem tranzytowym, co jest ściśle powiązane z brakiem zobowiązania do ich dalszego przekazania.

2. Wymogi Rzeczywistej Działalności Gospodarczej (RGD) – Substrat

Substrat majątkowo-osobowy stanowi materialne potwierdzenie, że spółka holdingowa prowadzi rzeczywistą i aktywną działalność w zakresie zarządzania swoimi aktywami.

- **Substrat osobowy:** Konieczne jest posiadanie odpowiednio doświadczonego i zaangażowanego personelu (kadry menadżerskiej, specjalistów). Personel ten musi faktycznie uczestniczyć w podejmowaniu kluczowych decyzji inwestycyjnych, finansowych i zarządczych dotyczących aktywów generujących dochód. Sama obecność osób w zarządzie, bez realnego udziału w zarządzaniu, jest niewystarczająca.
- **Substrat majątkowy i organizacyjny:** Wymaga się, by spółka posiadała własne, adekwatne do skali działalności biuro/lokal, w którym podejmowane są decyzje. Niezbędne jest posiadanie wyłącznej kontroli nad rachunkami bankowymi, na które wpływają należności, oraz ponoszenie własnych kosztów operacyjnych (np. wynagrodzeń, czynszu, mediów), co świadczy o jej ekonomicznej niezależności.

Okoliczności wzbudzające podejrzenia o sztuczność

Organy podatkowe, a za nimi sądy administracyjne, od lat wskazują na szereg okoliczności, które mogą świadczyć o tym, że spółka holdingowa została utworzona głównie w celu uzyskania korzyści podatkowej i nie prowadzi rzeczywistej działalności.

Do czynników budzących największe wątpliwości należą:

- **Brak lub znikomy personel:** Spółka nie posiada własnych, kompetentnych pracowników, lub zatrudnia ich w liczbie nieadekwatnej do skali i złożoności zarządzanych aktywów.
- **Niskie koszty operacyjne:** Koszty prowadzenia działalności są minimalne w porównaniu do generowanych przychodów, co sugeruje brak realnej aktywności zarządczej.
- **Brak własnego biura:** Adres siedziby spółki jest współdzielony z wieloma innymi podmiotami, a sam lokal nie jest dostosowany do prowadzenia rzeczywistej działalności operacyjnej i podejmowania decyzji;
- **Natychmiastowe przekazywanie środków:** Systematyczne i szybkie przekazywanie całości lub większości otrzymanych należności do innego podmiotu z grupy.

W praktyce, w ostatnich latach organy podatkowe często niemal automatycznie odmawiały płatnikom stosowania preferencji w WHT w przypadku wypłat na rzecz spółek holdingowych, zarzucając działalności takich spółek znamiona sztuczności. Podatnicy i płatnicy byli zasypywani przez fiskusa licznymi pytaniami dotyczącymi działalności holdingów, które nie zawsze były adekwatne do charakterystyki działalności holdingowej.

Ponieważ jednak Objaśnienia dają stosunkowo jasne wytyczne w zakresie weryfikacji statusu BO holdingów, należy mieć nadzieję na to, że fiskus zacznie w większym stopniu uwzględniać specyfikę działalności holdingowej, również w kontekście możliwości posiadania przez spółki holdingowe statusu BO (który to status był w przeszłości kwestionowany niejako „z urzędu”, wyłącznie z uwagi na prowadzenie przez podmiot działalności holdingowej). Podatnicy i płatnicy z pewnością liczą na standaryzację podejścia organów w tym zakresie, w szczególności w kontekście możliwości stosowania preferencji w WHT w przypadku wypłat na rzecz spółek holdingowych.

Weryfikacja statusu BO w przypadku wypłat na rzecz holdingów wciąż wymaga dogłębnej analizy ich **substancji ekonomicznej, organizacyjnej oraz samodzielności decyzyjnej**. Tylko kompleksowe udokumentowanie spełnienia wszystkich przesłanek RGD, potwierdzone odpowiednimi dowodami, pozwala płatnikowi na bezpieczne zastosowanie preferencyjnych zasad poboru podatku u źródła – również na gruncie Objaśnień.

Aktualnie, dzięki Objaśnieniom, podatnicy zyskali jasne wytyczne w tym zakresie, jak również istotne wskazówki w kontekście podejścia organów podatkowych do badania statusu BO spółek holdingowych. Praktyka fiskusa na gruncie Objaśnień będzie, jednakże, wykształcała się w najbliższych latach, wobec czego z pewnością warto w dalszym ciągu przyglądać się opisywanemu zagadnieniu.

Sandra Telman

Tax advisor
Supervisor, TPA Poland

6.3 Substrat majątkowo-osobowy jako element rzeczywistej działalności gospodarczej

9 lipca 2025 r. Ministerstwo Finansów opublikowało długo oczekiwane **objaśnienia podatkowe z dnia 3 lipca 2025 r.** dotyczące stosowania klauzuli rzeczywistego właściciela („beneficial owner”) dla celów podatku u źródła (WHT). Finalny dokument istotnie odbiega od wcześniejszych projektów, co do których zgłaszano liczne uwagi w toku konsultacji podatkowych. Opublikowane objaśnienia są efektem szeroko zakrojonych konsultacji z udziałem doradców podatkowych, przedsiębiorców oraz przedstawicieli administracji publicznej.

Objaśnienia WHT dotyczą kluczowego dla praktyki podatkowej zagadnienia – weryfikacji prawa do preferencyjnego opodatkowania dochodów pasywnych (dywidend, odsetek, należności licencyjnych), wypłacanych podmiotom zagranicznym. **Podstawową kwestią pozostaje określenie, kto rzeczywiście jest uprawniony do danej płatności.**

Trzy warunki uznania za rzeczywistego właściciela

Zgodnie z objaśnieniami, dla uznania odbiorcy należności za jej rzeczywistego właściciela muszą zostać spełnione łącznie trzy przesłanki, wynikające z ustaw o CIT i PIT:

- otrzymanie należności dla własnej korzyści;
- brak obowiązku przekazania całości lub części tej należności innemu podmiotowi;
- prowadzenie rzeczywistej działalności gospodarczej.

Pierwsze dwie przesłanki oznaczają łącznie konieczność posiadania przez odbiorcę **ekonomicznego władztwa nad płatnością.**

Ministerstwo wskazuje na przykładowe oznaki pośrednictwa, takie jak: brak ponoszenia ryzyka ekonomicznego dotyczącego należności, brak wykazania otrzymanej należności jako przychodu dla celów podatkowych, niski poziom marży realizowanej na przekazywanych płatnościach, brak reinwestycji otrzymanych środków, ich przekazywanie do kolejnego podmiotu, w szczególności w krótkich odstępach czasu. Bazując na powyższych przykładach oznak pośrednictwa, można zasadniczo próbować sformułować przesłanki wskazujące na posiadanie ekonomicznego władztwa nad płatnością, takie jak: ponoszenie ryzyka ekonomicznego dotyczącego należności, jej wykazanie jako przychodu dla celów podatkowych, reinwestowanie otrzymanych środków, czy realizacja odpowiedniej marży w przypadku dalszego przekazywania płatności.

Czym jest rzeczywista działalność gospodarcza?

Objaśnienia szczegółowo omawiają pojęcie rzeczywistej działalności gospodarczej, stanowiącej trzecią przesłankę do spełnienia statusu „beneficial owner”.

Jasno wskazano, że samo formalne prowadzenie działalności nie wystarczy. **Kontekst konkretnej płatności jest decydujący** – nawet rozbudowana działalność operacyjna spółki może nie być uznana za rzeczywistą w odniesieniu do danej transakcji, jeśli podmiot:

- jedynie pośredniczy w przekazywaniu tej należności;
- nie otrzymuje jej dla własnej korzyści;
- lub nie ponosi związanego z nią ryzyka gospodarczego.

Substrat majątkowo-osobowy jako warunek działalności

Aby mówić o rzeczywistej działalności gospodarczej, podmiot musi dysponować tzw. **substratem majątkowo-osobowym**, który umożliwia mu samodzielne funkcjonowanie w obrocie gospodarczym.

Kluczowe elementy tego substratu to:

- własny majątek, którym spółka (tj. podmiot zagraniczny analizowany pod kątem definicji „beneficial owner”) rzeczywiście dysponuje;
- biuro – fizyczna siedziba, a nie tylko adres rejestracyjny;
- zatrudniony personel, którego wynagrodzenie jest pokrywane przez spółkę;
- zarząd z odpowiednimi kwalifikacjami i wiedzą, wykonujący realne funkcje zarządcze;
- samodzielność decyzyjna zarządu – brak konieczności konsultacji decyzji z podmiotami trzecimi;
- rachunki bankowe, nad którymi spółka sprawuje pełną kontrolę i wykorzystuje je w codziennej działalności (w tym, dla celów realizacji płatności z tytułu kosztów ponoszonych w związku z posiadaniem substratem majątkowo-osobowym).

Podejście TSUE i międzynarodowe standardy

Nowe objaśnienia są spójne z podejściem wypracowanym na poziomie **Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)** i instytucji międzynarodowych, takich jak **OECD**. W sprawie Cadbury Schweppes TSUE odmówił korzyści traktatowych tzw. spółkom wydmuszkom (letterbox companies), które:

- nie posiadały personelu ani majątku;
- nie prowadziły realnej działalności;
- funkcjonowały wyłącznie w celu optymalizacji podatkowej.

Trybunał podkreślił konieczność badania **realiów funkcjonowania** podmiotu, takich jak:

- sposób zarządzania majątkiem;
- struktura wydatków;
- bilans i sprawozdawczość finansowa;
- zatrudnienie (liczba pracowników i ich kompetencje);
- zaplecze lokalowe i techniczne.

Holdingi – szczególna kategoria, szczególne kryteria

Objaśnienia wskazują, że niższy poziom substratu majątkowo-osobowego może być wystarczający w przypadku podmiotów, których działalność nie wymaga rozbudowanej struktury – jak np. spółki holdingowe. Niemniej jednak, nawet w ich przypadku musi istnieć realne zaangażowanie w działalność gospodarczą, odzwierciedlone w kosztach, ryzyku i zarządzaniu majątkiem.

Zgodnie z objaśnieniami MF, w przypadku spółek holdingowych posiadanie substratu majątkowo-osobowego sprowadza się, co do zasady, do odpowiednio doświadczonego personelu, faktycznie zaangażowanego w działalność podmiotu, posiadającego wystarczającą wiedzę ekspercką i wyposażonego w odpowiedni sprzęt biurowy.

Okoliczności świadczące o braku rzeczywistej działalności

Wśród czynników podważających istnienie rzeczywistej działalności znalazły się m.in.:

- zarząd złożony z tzw. dyrektorów nominowanych, działających usługowo dla wielu podmiotów;
- brak faktycznego przypisania kompetencji członkom zarządu;
- zatrudnienie jedynie personelu administracyjnego;
- outsourcing podstawowych funkcji (siedziby, dyrekcji, obsługi administracyjnej);
- szerokie korzystanie z usług powierniczych;
- podejmowanie decyzji przez doradców z innych krajów (niż kraj siedziby spółki czy kraj realizowanej inwestycji).

Pojedyncza okoliczność tego typu nie przesądza jeszcze negatywnie o statusie rzeczywistego właściciela – **decyduje analiza całokształtu faktów i okoliczności**.

Ekonomiczne ponoszenie kosztów jako warunek działalności

Kluczowym wyznacznikiem realnej działalności gospodarczej jest **ponoszenie kosztów substratu majątkowo-osobowego** – niezależnie od formy prawnej (własność, najem, leasing, dzierżawa, outsourcing, zatrudnienie, współpraca). Również spółki o uproszczonej strukturze muszą wykazać **samodzielność operacyjną i ponoszone ryzyko gospodarcze**, np. przez posiadanie niezależnych rachunków bankowych i prowadzenie bieżących rozliczeń związanych z prowadzoną działalnością.

Rzeczywista działalność gospodarcza to **nie tylko formalne istnienie i rejestracja spółki**, ale przede wszystkim **realna aktywność biznesowa, prowadzona samodzielnie, na własny rachunek i obciążona ryzykiem gospodarczym**. Ocena tej przesłanki wymaga każdorazowo **szczegółowej analizy faktycznej** konkretnego podmiotu w odniesieniu do konkretnej otrzymywanej przez ten podmiot należności pasywnej.

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Olga Vila

Consultant, TPA Poland

7. Look-through approach

7.1 Look-through approach zyskuje na znaczeniu – rzeczywisty beneficjent ważniejszy niż formalny odbiorca płatności. Ważny wyrok WSA

3 stycznia 2025 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok (sygn. akt III SA/Wa 2385/24), który może mieć istotne znaczenie dla podatników i praktyki rozliczania podatku u źródła (WHT). Orzeczenie to potwierdza możliwość stosowania podejścia „look-through” przy identyfikacji rzeczywistego beneficjenta płatności, co stoi w sprzeczności z dotychczasowym restrykcyjnym podejściem organów podatkowych, a także niektórych sądów administracyjnych.

Kontekst sprawy

Spór dotyczył opodatkowania odsetek wypłacanych przez polski podmiot do zagranicznego pośrednika (brytyjskiego wehikułu sekurytyzacyjnego), który następnie przekazywał środki rzeczywistym beneficjentom (spółce amerykańskiej i brytyjskiemu bankowi). Wątpliwości dotyczyły możliwości zastosowania preferencji w zakresie podatku u źródła wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) z USA i Wielką Brytanią wobec rzeczywistych beneficjentów z pominięciem pośrednika.

Organy podatkowe twierdziły, że podatek u źródła powinien zostać pobrany od pierwszego odbiorcy płatności, ignorując faktyczny przepływ środków i rolę beneficjenta ekonomicznego. WSA w Warszawie zakwestionował to podejście, uznając, że kluczowe jest ustalenie, kto faktycznie czerpie korzyści z odsetek, a nie kto jest ich pośrednim odbiorcą.

Czym jest podejście „look-through”?

Podejście „look-through” to metoda stosowana w analizie podatkowej, która pozwala na identyfikację rzeczywistego beneficjenta dochodu, zamiast skupiania się wyłącznie na jego bezpośrednim odbiorcy. Oznacza to, że w transakcjach międzynarodowych można uwzględnić końcowego odbiorcę środków jako właściwego podatnika, jeśli spełnia on kryteria rzeczywistego beneficjenta, pomijając pośredników w łańcuchu płatności. Bezpośredni odbiorca płatności od polskiego podmiotu jako pośrednik, jest więc uznawany za nieistotnego z ekonomicznego i podatkowego punktu widzenia.

Podejście to pozwala na zastosowanie preferencyjnego opodatkowania wynikającego z UPO pomiędzy Polską a krajem siedziby rzeczywistego właściciela (ang. beneficial owner), nawet gdy płatność przechodzi przez pośrednika zlokalizowanego w innym kraju.

Orzecznictwo przed wyrokiem WSA z 3 stycznia 2025 r.

Przed omawianym wyrokiem polskie sądy administracyjne prezentowały niejednorodną linię orzeczniczą w zakresie stosowania podejścia „look-through” w kontekście podatku u źródła. Wiele wcześniejszych orzeczeń, w tym w szczególności wyrok NSA z 16 listopada 2022 r. (sygn. II FSK 598/20), podkreślało konieczność stosowania podejścia formalistycznego, w którym kluczowym kryterium było ustalenie podatnika jako pierwszego odbiorcy płatności.

Jednak pojawiały się również orzeczenia bardziej przychylnie koncepcji „look-through”. Przykładem jest orzeczenie WSA w Warszawie z 14 września 2023 r. o sygn. III SA/Wa 1513/23 rozstrzygające możliwość stosowania zwolnienia z WHT przy wypłacie dywidend w stosunku do podmiotów, które nie są bezpośrednim odbiorcą należności tj. nie są bezpośrednim udziałowcem podmiotu wypłacającego dywidendę, ale posiadają status rzeczywistego właściciela należności.

Administracja skarbową w ostatnim czasie konsekwentnie przyjmowała natomiast stanowisko restrykcyjne. W licznych interpretacjach indywidualnych wydanych przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej wskazywano, że podmiotem zobowiązanym do poboru podatku u źródła jest zawsze pierwszy odbiorca płatności. Fiskus nie brał więc pod uwagę rzeczywistego kontekstu gospodarczego transakcji, a w szczególności tego, kto jest faktycznym beneficjentem płatności.

Znaczenie wyroku

Wyrok WSA z 3 stycznia 2025 r. stanowi krok w stronę uznania rzeczywistego beneficjenta jako kluczowego podmiotu w systemie podatku u źródła. Może on wpłynąć na zmianę podejścia organów podatkowych oraz zwiększyć ochronę podatników przed podwójnym opodatkowaniem. W praktyce skutkuje tym, że podatnicy będą mieli większą szansę na korzystanie z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w sposób zgodny z ich celem.

Chociaż administracja skarbową może nadal próbować stosować dotychczasowe restrykcyjne podejście, wyrok ten dostarcza podatnikom dodatkowego argumentu i w efekcie może wpłynąć na już toczące się oraz nowe postępowania podatkowe, zwiększając szanse podatników na pozytywne rozstrzygnięcia sporów. Wyrok jest, jednakże, nieprawomocny i prawdopodobnie będzie przedmiotem weryfikacji przez NSA. Jeżeli NSA podtrzyma stanowisko sądu pierwszej instancji, mocno umocni to lub nawet może skorygować linię orzeczniczą, co czyni dalsze śledzenie tej tematyki niezwykle istotnym dla firm operujących na rynkach międzynarodowych.

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

7.2 Koncepcja look-through approach zakwestionowana przez WSA w Poznaniu

Pomimo wydania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie korzystnego dla podatników rozstrzygnięcia w zakresie stosowania koncepcji look-through approach na gruncie podatku u źródła (wyrok z dnia 3 stycznia 2025 r., sygn. akt III SA/Wa 2385/24), podejście to nadal nie jest w pełni bezpieczne, czego przykładem jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, który zapadł w tym samym miesiącu, tj. 21 stycznia 2025 r. (sygn. akt I SA/Po 650/24). Sąd podzielił w nim negatywne stanowisko organu podatkowego, podważając zasadność stosowania koncepcji look-through.

W czym tkwił problem?

Sprawa dotyczyła polskiej spółki należącej do międzynarodowej grupy kapitałowej, działającej w branży technologii czyszczenia suchym lodem. Spółka wypłacała dywidendę na rzecz spółki-matki z Belgii, będącej pośrednim udziałowcem w grupie. Belgijski podmiot przekazywał dalej otrzymane środki - także w formie dywidendy - do spółki amerykańskiej, dominującej w grupie.

W pierwszej kolejności polska spółka zawnioskowała o wydanie opinii o stosowaniu preferencji co do możliwości zastosowania zwolnienia z poboru podatku u źródła w stosunku do wypłat na rzecz belgijskiego udziałowca. Organ podatkowy odmówił jednak wydania opinii argumentując, że w jego ocenie belgijska spółka nie jest rzeczywistym właścicielem otrzymywanej dywidendy, a jedynie pasywną spółką holdingową. Polska spółka zwróciła się zatem do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej, aby potwierdzić możliwość stosowania preferencyjnej stawki wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej między Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki. Spółka powoływała się na koncepcję look-through approach, argumentując, że rzeczywistym właścicielem środków (dywidendy) jest amerykańska spółka.

Czym jest „look-through approach”?

Zasadniczo, koncepcja przejrzystości/transparentności, najczęściej określana koncepcją look-through approach, opiera się na ustaleniu statusu rzeczywistego właściciela, a więc podmiotu, do którego ostatecznie trafiają środki przekazane przez bezpośredniego odbiorcę, celem zastosowania odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Tym samym, w praktyce, koncepcja ta zakłada swego rodzaju pominięcie istnienia podmiotu prawnego i przypisaniu zysków osiągniętych przez ten podmiot innemu podmiotowi, który jest finalnym odbiorcą należności.

Zgodnie z ustawą o CIT rzeczywistym właścicielem jest podmiot, który:

- otrzymuje należność dla własnej korzyści, samodzielnie decyduje o jej wykorzystaniu i ponosi ryzyko jej ewentualnej utraty;
- nie działa jako pośrednik, przedstawiciel czy powiernik zobowiązany do przekazania należności innemu podmiotowi;
- prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w kraju swojej siedziby, jeśli należność wynika z tej działalności – przy czym bierze się pod uwagę charakter i skalę działalności.

Stosowanie tzw. look-through approach polega więc na poszukaniu w strukturze rzeczywistego właściciela wypłacanych możliwości, aby następnie móc skorzystać z preferencyjnych zasad opodatkowania przewidzianych w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania między Polską a krajem siedziby rzeczywistego beneficjenta, nawet w przypadku, gdy płatność trafia do niego przez podmiot pośredniczący.

Podejście Krajowej Informacji Skarbowej

W interpretacji z 9 sierpnia 2024 r. Dyrektor KIS (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.301.2024.1.BJ) uznał, że w analizowanej sprawie podatnikiem na gruncie WHT jest spółka belgijska, a nie podmiot amerykański pomimo, że polski podmiot podkreślał, że spółka-matka pełni wyłącznie funkcję pośrednika w strukturze holdingowej i nie ma faktycznej kontroli nad środkami, które finalnie trafiają do rzeczywistego właściciela w USA.

Według organu wypłacana dywidenda powinna podlegać opodatkowaniu w Polsce według standardowej stawki 19% lub ewentualnie preferencyjnej wynikającej z polsko-belgijskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Organ powołał się również na analogiczne interpretacje podatkowe i stanowisko Ministerstwa Finansów prezentowane w projekcie objaśnień podatkowych z 25 września 2023 roku. Wynika z nich, że „stosowanie koncepcji „look-through approach” (czyli ustalania przez organ podatkowy, kto jest rzeczywistym właścicielem należności w sytuacji, gdy podmiot uzyskujący taką należność nie jest jej rzeczywistym właścicielem) nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach ustawy o CIT, ani w przepisach Ordynacji podatkowej. Ministerstwo Finansów powołując się na orzecznictwo TSUE oraz NSA stwierdziło, że można i należy uznać, że organy podatkowe nie są - co do zasady - zobowiązane do stosowania tej koncepcji”. Dyrektor KIS podkreślił, że o tym, że to belgijska spółka jest podatnikiem decyduje fakt uzyskania przez nią przychodów z tytułu dywidendy, a nie posiadanie statusu tzw. rzeczywistego właściciela wobec tej należności, ponieważ podatnikiem jest podmiot, który uzyskuje przychód z tytułu dywidendy, przy czym nie ma znaczenia, że nie jest on rzeczywistym beneficjentem należności.

WSA w Poznaniu podzielił zdanie fiskusa

Sąd administracyjny oddalił skargę spółki, uznając, że w pierwszej kolejności zastosowanie ma polska umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z Belgią, ponieważ to spółka belgijska, posiadająca 100% udziałów w polskiej spółce, formalnie otrzymuje dywidendę. WSA wskazał również, że organ podatkowy postąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami i interpretacjami prawa podatkowego.

Dodatkowo, zdaniem sądu polska spółka nie przedstawiła jednoznacznych dowodów, że belgijski podmiot działa wyłącznie jako pośrednik i nie ma realnej kontroli nad otrzymywanymi środkami. Argumentem, na którym w głównej mierze polski podmiot miał oprzeć swój wniosek interpretacyjny miało być podejście zaprezentowane przez organ podatkowy, który odmówił wydania opinii o stosowaniu preferencji i stwierdził, że rzeczywisty właściciel (beneficial owner) znajduje się w USA. Między innymi wskazano na to, że [...] spółka w opisie stanu faktycznego nie przedstawiła danych czy opisu transakcji, z których wynikałoby, że na belgijskiej spółce ciąży obowiązek przekazania otrzymanej dywidendy spółce amerykańskiej. Wobec powyższego organ interpretacyjny nie miał jednoznacznych podstaw do przyjęcia, że rzeczywistym właścicielem wypłacanej dywidendy jest amerykańska spółka. Oceny w tym zakresie, wynikające z opisanej decyzji organu I instancji, uznać należy za niewystarczające do przyjęcia koncepcji „look through approach” i stwierdzenia, że odbiorcą dywidendy jest podmiot z USA”.

Niepewna sytuacja płatników

Linia orzecznicza dotycząca koncepcji look-through approach jest dynamiczna i na ten moment brak możliwości zidentyfikowania jednolitego podejścia wśród organów podatkowych i sądów administracyjnych co do opodatkowania WHT płatności na rzecz nierezzydentów w ramach transakcji międzynarodowych. Oznacza to brak pewności płatników co do sposobu opodatkowania podatkiem u źródła wypłacanych należności, w szczególności w przypadku istnienia poważnych wątpliwości co do statusu rzeczywistego właściciela przez podmiot otrzymujący daną należność. Rodzi to też problemy w zakresie obowiązku dochowania należytej staranności przy ocenie statusu odbiorcy płatności. W praktyce rodzi to konieczność przeprowadzania szczegółowej analizy struktury grup kapitałowych, przepływu środków finansowych oraz funkcji ekonomicznych pełnionych przez odbiorców należności.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

7.3 Koncepcja look-through approach przy wypłacie dywidendy w świetle objaśnień MF

W dniu 3 lipca 2025 roku Ministerstwo Finansów opublikowało dodatkowe długo wyczekiwane objaśnienia dotyczące stosowania tzw. klauzuli rzeczywistego właściciela dla celów podatku u źródła. Objasnienia obejmują także informacje dot. koncepcji look-through approach (LTA). Koncepcja ta była już przedmiotem wielu sporów pomiędzy podatnikami a organami podatkowymi, czego odzwierciedleniem jest przykładowo niekorzystny dla płatników wyrok wydany w dniu 2 stycznia 2025 r. przez Wojewódzki Sąd w Poznaniu (sygn. akt I SA/Po 650/24). Wyrok ten pozostaje jednak nieprawomocny, zatem mamy nadzieję, że w sprawie dojdzie do zmiany stanowiska, mając na uwadze treść wydanych objaśnień.

W objaśnieniach podatkowych Ministerstwo Finansów wskazało bowiem wprost na możliwość zastosowania koncepcji LTA, zarówno w odniesieniu do zwolnienia przewidzianego w art. 22 ust. 4 ustawy o PDOP jak i do zwolnienia lub preferencyjnej stawki przewidzianych przez stosowną umowę o unikaniu opodatkowania (UPO), przy czym płatnik zobligowany jest do analizy poniższych kwestii, z zachowaniem należytej staranności:

- identyfikacja rzeczywistego właściciela należności;
- wskazanie czy rzeczywisty właściciel rozpoznaje w swoim kraju przychód podatkowy z tytułu otrzymanej należności;
- ustalenie czy płatności przekazywane w łańcuchu podmiotów są rodzajowo tożsame;
- weryfikacja czy spełnione są warunki przewidziane dla danej preferencji podatkowej.

Warto zaznaczyć, że tożsamość nie obejmuje samej kwoty, tj. zastosowanie LTA jest możliwe nawet w przypadku częściowego przekazania płatności. Kluczowe znaczenie ma rodzaj płatności, czyli przykładowo w odniesieniu do dywidendy konieczne jest przekazanie środków kolejnemu podmiotowi w łańcuchu w tej samej formie, czyli w postaci dywidendy.

Możliwość zastosowania koncepcji LTA i uzyskania zwolnienia z art. 22 ust. 4 ustawy o PDOP w przypadku wypłaty dywidendy w odniesieniu do podmiotu, któremu płatnik w ramach weryfikacji poprawnie przypisał status rzeczywistego właściciela należności, aktualizuje się, gdy każdy z podmiotów w łańcuchu przekazywanej płatności spełnia łącznie następujące warunki:

- podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, na terytorium RP, państwa członkowskiego UE lub w innym państwie należącym do EOG (art. 22 ust. 4 pkt 2 ustawy o PDOP);
- nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia (art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o PDOP);
- stanowi spółkę w rozumieniu art. 4a pkt 21 ustawy o PDOP lub jeden z podmiotów wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy o PDOP lub jeden z podmiotów, do których przepisy ust. 4-4b stosuje się odpowiednio (art. 22 ust. 4 pkt 2, ust. 4c i ust. 6 ustawy o PDOP);
- posiada nieprzerwanie przez okres co najmniej dwóch lat bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki wypłacającej dywidendę, tzw. przesłanka bezpośredniego posiadania udziałów (art. 22 ust. 4 pkt 3 w zw. art. 22 ust. 4a-4b ustawy o PDOP);
- posiada tytułem własności udziały (akcje) z tytułu których dywidenda jest wypłacana (art. 22 ust. 4d ustawy o PDOP).

Warunek bezpośredniego posiadania udziałów powinien być badany kaskadowo, a nie w odniesieniu do podmiotu wypłacającego dywidendę. MF wskazuje także, że dla możliwości zastosowania koncepcji LTA musi wystąpić brak sprzeczności z celami dyrektywy Rady 2011/96/UE (Parent-Subsidiary Directive), a więc

konieczne jest, aby rzeczywisty właściciel dywidendy był podmiotem z UE lub EOG lub też dywidenda ta musi być co najmniej raz opodatkowana na terytorium UE lub EOG.

Koncepcję LTA można także stosować na bazie UPO, przy czym doniosłe znaczenie praktyczne będzie miało ustalenie, czy UPO wskazuje na konieczność posiadania udziałów bezpośrednio lub pośrednio, lub też czy wcale nie odnosi się do tej okoliczności. Będzie to bowiem warunkowało zastosowanie preferencji.

Objaśnienia w zakresie koncepcji LTA nie wydają się wyczerpujące, lecz stanowią cenne wskazówki co do podstawowych warunków jej stosowania. Kluczowym będzie weryfikacja przez płatników spełnienia wszystkich przesłanek, ponieważ nawet najmniejsze nieścisłości w stanie faktycznym mogą powodować zakwestionowanie przez organy podatkowe możliwości stosowania tej koncepcji. Istotne znaczenie dla praktyki w tym zakresie będą miały także kolejne interpretacje i wyroki. Organy i sądy administracyjne kwestionowały często możliwość zastosowania koncepcji LTA, czego przykładem jest wyrok wydany w dniu 2 stycznia 2025 r. przez Wojewódzki Sąd w Poznaniu (sygn. akt I SA/Po 650/24). Wyrok ten jest nieprawomocny, zatem mamy nadzieję, że ostateczne rozstrzygnięcie sprawy będzie już przychylnie dla płatników i potwierdzi możliwość stosowania koncepcji LTA.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Mateusz Radziszewski

Senior Consultant, TPA Poland

7.4 Look-through approach nie może zastępować bezpośredniego posiadania udziałów

Zwolnienie dywidend z opodatkowania podatkiem u źródła (WHT) nie znajduje zastosowania, jeśli rzeczywisty właściciel nie posiada bezpośredniego udziału w kapitale spółki dokonującej wypłaty – tak w wyroku z 22 października 2025 r. orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie, sygn. akt I SA/Lu 350/25. Pogląd ten pozostaje w sprzeczności ze stanowiskiem Ministra Finansów zawartym w Objasnieniach podatkowych z 3 lipca 2025 r. dotyczącymi stosowania klauzuli rzeczywistego właściciela w podatku u źródła i wskazującymi wprost na możliwość zastosowania zwolnienia dywidendowego przy zastosowaniu koncepcji look-through approach.

Tło sprawy

W analizowanym stanie faktycznym, polska spółka akcyjna (dalej: Spółka) dokonuje wypłat dywidendy na rzecz swoich akcjonariuszy. Z uwagi na fakt, że Płatnik jest podmiotem notowanym na giełdzie, dywidendy są co do zasady przekazywane za pośrednictwem instytucji prowadzących rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze (typu biura maklerskie). Jednym z akcjonariuszy polskiego podmiotu jest holenderska spółka matka, przy czym nie jest ona rzeczywistym właścicielem otrzymywanych dywidend. Jest nim bowiem podmiot z siedzibą w Luksemburgu (dalej: Podatnik lub Wnioskodawca), który jest wyłączonym udziałowcem w holenderskiej spółce matce. Tym samym podmiot ten pozostaje pośrednim akcjonariuszem Spółki.

Tło sprawy i stanowisko KIS

Wnioskodawca zwrócił się do Dyrektora KIS z pytaniem, czy podlega on obowiązkowi podatkowemu w Polsce na gruncie przepisów o podatku u źródła (WHT) w stosunku do dywidend o wysokości powyżej 2 mln zł wypłacanych przez Spółkę na rzecz holenderskiego podmiotu, z uwzględnieniem koncepcji look-through approach. Dodatkowo Podatnik zapytał, czy warunek posiadania udziałów, wynikający z art. 22 ust. 4 pkt 3 ustawy o CIT, jest spełniony, gdy spółka matka nie jest rzeczywistym właścicielem należności oraz czy Wnioskodawca będzie uprawniony do zwrotu podatku pobranego przez biuro maklerskie lub Spółkę.

Zdaniem Wnioskodawcy, w opisanym stanie faktycznym możliwe jest zastosowanie koncepcji, zatem będzie on podlegał obowiązkowi podatkowemu w Polsce od dochodów uzyskanych z dywidend wypłacanych przez Spółkę (zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem biura maklerskiego). Warunek bezpośredniego posiadania udziałów z art. 22 ust. 3 pkt 3 ustawy o CIT należy uznać za spełniony, ponieważ Wnioskodawca posiada co najmniej 10% udziałów w spółce holenderskiej, która z kolei posiada co najmniej 10% akcji w Spółce.

Organ w interpretacji indywidualnej z 29 maja 2023 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.88.2023.2.AK) potwierdził, że Wnioskodawca będzie podlegał obowiązkowi podatkowemu w Polsce od dochodów związanych z dywidendami, stosując koncepcję look-through approach. Jednakże warunek posiadania udziałów przez podmiot z Luksemburga w polskiej spółce nie jest spełniony, w związku z tym, że nie posiada on bezpośrednio udziałów w podmiocie wypłacającym dywidendę, a w efekcie nie jest możliwe zastosowanie zwolnienia ze względu na niespełnienie jednego z warunków. Dalsze pytania dotyczące nadpłaty i zwrotu podatku nie były rozpatrzone.

Postępowanie nadpłatowe

Płatnik dokonał wypłaty dywidendy, pobierając podatek u źródła według standardowej stawki 19%. Podatnik złożył więc wniosek do Naczelnika Lubelskiego Urzędu Skarbowego (dalej: Naczelnik) w trybie określonym w art. 28b ustawy o CIT, a więc dotyczącym WHT pobranego według od nadwyżki ponad 2 mln zł, aby odzyskać uiszczony przez Płatnika podatek.

Naczelnik odmówił zastosowania zwolnienia dywidendowego w związku z niespełnionym warunkiem bezpośredniego posiadania udziałów. Zwrócił Wnioskodawcy jedynie różnicę pomiędzy podstawową stawką 19%, a stawką 15% wynikającą z UPO zawartej pomiędzy Polską i Luksemburgiem. Przedmiotowa decyzja

Naczelnika została zaskarżona przez Podatnika w drodze odwołania do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie. Organ odwoławczy utrzymał w mocy rozstrzygnięcie Naczelnika, wskazując, że analiza językowa spornego przepisu jest jednoznaczna i jasno przesądza o obowiązku bezpośredniego posiadania udziałów w spółce wypłacającej dywidendę.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w całości podzielił stanowisko organów podatkowych. Uznał, że zwolnienie z art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT wymaga spełnienia wszystkich warunków łącznie, w tym warunku bezpośredniego posiadania akcji. Podkreślił, że termin „bezpośrednio” jest jednoznaczny i nie pozwala na interpretację, w której pośrednie posiadanie akcji mogłoby spełniać ustawowy wymóg.

Sąd wyjaśnił również, że koncepcja look-through służy jedynie ustalaniu rzeczywistego właściciela, a nie fikcyjnemu zastępowaniu warunków zwolnienia podatkowego. Nie można więc twierdzić, że podmiot ustalony jako rzeczywisty właściciel automatycznie spełnia wszystkie przesłanki zwolnienia, jeżeli faktycznie nie posiada udziałów bezpośrednio. W wyroku podkreślono, że „[...] koncepcja look - through approach nie służy legalizacji struktur o charakterze sztucznym, w których dla celów optymalizacji podatkowej wprowadza się podmioty pośredniczące, funkcjonujące wyłącznie formalnie, nie posiadające statusu rzeczywistego właściciela wypłacanych należności. Zidentyfikowanie w strukturze grupy rzeczywistego właściciela należności dywidendowych powoduje, że to wobec tego podmiotu może i powinna być dokonywana ocena przesłanek zwolnienia podatkowego, bez jakiegokolwiek odwołania do indywidualnych cech pośrednika nie będącego rzeczywistym właścicielem (bo w ocenie Sądu byłoby to obejście prawa)”. W konsekwencji uznano, że Podatnik nie mógł skorzystać ze zwolnienia dywidendowego i w efekcie organy prawidłowo odmówiły prawa do zastosowania zwolnienia, po czym zastosowały obniżoną stawkę podatku wynikającą z umowy międzynarodowej.

Wyrok WSA a Objasnienia

Wyrok ten jest bardzo istotny dla podatników, ponieważ jest on wydany już po długo wyczekiwanych Objasnieniach Ministra Finansów przepisów prawa podatkowego z 3 lipca 2025 r. w zakresie WHT, które wprost potwierdzały możliwość zastosowania koncepcji look-through approach. Zgodnie ze stanowiskiem zaprezentowanym przez Ministra Finansów, warunek bezpośrednio posiadania udziałów jest spełniony, gdy wszystkie podmioty w łańcuchu płatności kaskadowo spełniają ten warunek w kolejnej spółce w łańcuchu. Wówczas każda kolejna spółka otrzymująca dywidendę powinna spełniać warunek bezpośredniego posiadania udziałów względem kolejnej spółki wypłacającej, a nie względem pierwszej spółki wypłacającej. WSA w swoim uzasadnieniu wskazał wprost, że nie podziela stanowiska zaprezentowanego przez Ministra Finansów. Zdaniem sądu teza ta nie została uargumentowana, a ponadto nie można jej pogodzić z założeniami ustawodawcy. Stanowi więc nieuprawnioną rozszerzającą interpretację koncepcji look-through approach. Ponadto, w analizowanej sprawie decyzja została wydana przed terminem opublikowania Objasnień.

Wyrok WSA w Lublinie jednoznacznie potwierdza, że koncepcja look-through approach może być stosowana wyłącznie w celu identyfikacji rzeczywistego właściciela dywidendy, a nie jako narzędzie zastępujące ustawowe warunki zwolnienia podatkowego. W szczególności nie eliminuje wymogu bezpośredniego posiadania udziałów w spółce wypłacającej dywidendę.

Rozstrzygnięcie to stoi w sprzeczności z Objasnieniami Ministra Finansów z lipca 2025 r., co może prowadzić do dalszych rozbieżności interpretacyjnych. Do czasu ukształtowania jednolitej linii orzeczniczej (w szczególności przez NSA) podatnicy powinni zachować ostrożność i weryfikować spełnienie wszystkich przesłanek zwolnienia, w tym warunku bezpośredniego posiadania udziałów, aby ograniczyć ryzyko podatkowe.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

8. Pay and refund

8.1 Podatek u źródła w pigułce. Część VII – Mechanizm „pay and refund”

Mechanizm „pay and refund” – wniosek o zwrot podatku, opinia o stosowaniu preferencji oraz oświadczenie płatnika podatku WHT

Mechanizm „pay and refund” był kilkakrotnie wspomniany w poprzednich częściach naszego cyklu przy omawianiu wypłat z tytułu dywidend, odsetek oraz należności licencyjnych. Na wstępie do szczegółowego omawiania tego zagadnienia, warto przypomnieć na czym polegają główne założenia mechanizmu „pay and refund”.

W myśl art. 26 ust. 2e Ustawy o CIT, jeżeli łączna kwota **dywidend, odsetek, należności licencyjnych** wypłaconych na rzecz tego samego **zagranicznego podmiotu powiązanego** (np. spółki z grupy) przekroczyła w roku podatkowym obowiązującym u polskiego płatnika (tj. polskiego podmiotu wypłacającego te należności) limit 2 mln zł, to polski podmiot jako płatnik podatku u źródła **zobowiązany jest pobrać i uiścić podatek u źródła według stawki wynikającej z Ustawy o CIT** (19% dla dywidend lub 20% dla odsetek i należności licencyjnych). Podatek według stawki z Ustawy o CIT pobierany jest od nadwyżki ponad kwotę 2 mln zł (niezależnie od tego czy i jaka preferencja WHT była uprzednio stosowana do wypłat tych należności) – **etap pay**.

Ustawa o CIT przewiduje następnie możliwość ubiegania się o zwrot podatku u źródła potrąconego w wyniku zastosowania mechanizmu „pay and refund” (jeżeli zastosowanie znajdują poszczególne preferencje, tj. zwolnienie z podatku lub niższa stawka) – **etap refund**. Dodatkowo, Ustawa o CIT określa także inne instrumenty pozwalające na niestosowanie mechanizmu „pay and refund” i skorzystanie ze wspomnianych preferencji już momencie wypłaty tych należności, tj.:

- uzyskanie tzw. „opinii o stosowaniu preferencji” w podatku u źródła lub;
- złożenie oświadczenia płatnika na odpowiednim formularzu.

– o czym szerzej w dalszej części niniejszego artykułu.

Wniosek o zwrot podatku – etap refund

Rozwiązanie to wiąże się z koniecznością wstępnego uiszczenia podatku u źródła, ale pozwala ubiegać się o jego zwrot na późniejszym etapie. Jest to szczególny rodzaj zwrotu podatku uregulowany w art. 28b ust. 1 Ustawy o CIT, zgodnie z którym organ podatkowy, na wniosek, zwraca podatek WHT uprzednio pobrany na podstawie wspomnianego wcześniej art. 26 ust. 2e Ustawy o CIT (tj. w ramach mechanizmu „pay and refund”).

Uprawnionymi do złożenia niniejszego wniosku są:

- podatnik – tj. zagraniczny podmiot uzyskujący w Polsce przychody opodatkowane podatkiem u źródła;
- płatnik (polski podmiot wypłacający należności) – jeżeli wpłacił podatek u źródła z własnych środków i poniósł jego ciężar ekonomiczny.

Zwrot podatku co do zasady powinien nastąpić bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwrot. Okres ten nie uwzględnia terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego dla dokonania określonych czynności, zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. W szczególnych przypadkach organ podatkowy może przedłużyć wskazany termin zwrotu podatku WHT.

Elementami koniecznymi procedury wniosku o zwrot podatku są oświadczenia co do zgodności z prawdą faktów przedstawionych we wniosku oraz zgodności z oryginałem dokumentacji do niego załączonej. Dodatkowo w przepisach wskazano także, że wniosek o zwrot podatku powinien zawierać dokumentację pozwalającą ustalić jego zasadność, w szczególności m.in.: certyfikat rezydencji podatnika, potwierdzenia przelewów bankowych dokumentujących wypłatę należności, oświadczenie podatnika o prowadzeniu rzeczywistej działalności w kraju siedziby (art. 28b ust. 3 i 4 Ustawy o CIT).

Opinia o stosowaniu preferencji

Opinia o stosowaniu preferencji jest urzędowym potwierdzeniem prawa do stosowania preferencyjnych zasad w podatku WHT oraz jedną z dostępnych możliwości wyłączenia obowiązków związanych z opisanym powyżej mechanizmem „pay and refund”, wobec wypłacanych należności na rzecz podmiotów powiązanych z tytułu:

- dywidend;
- odsetek;
- należności licencyjnych.

Oznacza to, że ramach opinii o stosowaniu preferencji można potwierdzić możliwość stosowania opisanych we wcześniejszych punktach zwolnień z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 3 (tzw. zwolnienie odsetkowe) lub art. 22 ust. 4 (tzw. zwolnienie dywidendowe) Ustawy o CIT, czy też preferencji w postaci obniżonej stawki podatku wynikającej odpowiedniej UPO.

Aktualne wzory wniosków o wydanie opinii o stosowaniu preferencji są opublikowane na stronie Ministerstwa Finansów podatki.gov pod tymi linkami: [dla CIT](#) oraz [dla PIT](#). Z uwagi na fakt, że z wnioskiem o wydanie opinii może wystąpić zarówno płatnik jak i podatnik podatku u źródła, przygotowano dwa rodzaje formularzy. Na gruncie CIT są to formularze WH-WOP (dla płatnika) i WH-WOZ (dla podatnika), a na gruncie PIT WH-WAP (dla płatnika) i WH-WAZ (dla podatnika).

Powyższe wnioski składa się w formie elektronicznej do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie, który jest organem właściwym w sprawach podatku u źródła. Podlegają one opłacie skarbowej w wysokości 2 tys. zł. Organ podatkowy wydaje opinię o stosowaniu preferencji bez zbędnej zwłoki, ale zasadniczo nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku. Termin ten może jednak być wydłużony z uwagi na konieczność przekazania dodatkowych dokumentów i informacji przez podatnika lub płatnika, na podstawie wezwań wystosowanych przez wspomniany urząd. Opinia o stosowaniu preferencji co do zasady ważna jest przez okres 36 miesięcy od daty jej wydania (pod warunkiem braku tzw. istotnych zmian w przedstawionym w opinii stanie faktycznym).

Do omawianego wniosku należy dołączyć dokumentację potwierdzającą możliwość zastosowania zwolnienia lub preferencyjnej stawki podatku WHT (aczkolwiek przepisy podatkowe nie precyzują jakie to dokumenty powinny być, więc proces uzyskiwania opinii jest stosunkowo złożony i długotrwały). Dokumenty sporządzone w innym języku niż język polski powinny być odpowiednio przetłumaczone – przy czym należy zaznaczyć, że co do zasady takie tłumaczenie powinno być przygotowane przez tłumacza przysięgłego.

Oświadczenie płatnika WHT

Drugim z rozwiązań pozwalającym **nie stosować obligatoryjnie mechanizmu „pay and refund” jest złożenie przez płatnika oświadczenia WH-OSC (w przypadku podatku CIT) lub WH-OSP (w przypadku podatku PIT).**

W oświadczeniu tym płatnik potwierdza, że (a) posiada dokumenty wymagane przez przepisy prawa podatkowego dla zastosowania stawki podatku albo zwolnienia lub niepobrania podatku, które wynikają z przepisów szczególnych Ustawy o CIT lub z UPO oraz (b) po przeprowadzeniu weryfikacji, płatnik ten nie posiada wiedzy uzasadniającej przypuszczenie, że istnieją okoliczności wykluczające możliwość zastosowania stawki podatku albo zwolnienia lub niepobrania podatku.

W celu skutecznego skorzystania z omawianej metody i uniknięcia konieczności zastosowania mechanizmu „pay and refund”, płatnik powinien zidentyfikować moment przekroczenia progu 2 mln zł wypłaconych płatności pasywnych na rzecz tego samego zagranicznego podmiotu powiązanego, ponieważ z tym momentem skorelowany jest termin na złożenie „pierwotnego” oświadczenia WH-OSC. Pierwotne oświadczenie należy złożyć w terminie do ostatniego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do przekroczenia tego progu.

Natomiast, w przypadku dokonywania w kolejnych miesiącach roku płatności pasywnych na rzecz tego samego podatnika (zagranicznego podmiotu powiązanego) już po przekroczeniu progu 2 mln zł, płatnik nadal może stosować preferencyjne zasady opodatkowania. Wymaga to jednak złożenia „wtórnego” oświadczenia WH-OSC – w nieprzekraczalnym terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po zakończeniu danego roku podatkowego. Zarówno pierwotne, jak i wtórne oświadczenie składa się w postaci elektronicznej. Wzory oświadczeń dostępne są na wspomnianej wcześniej stronie podatki.gov pod linkami: [dla CIT](#) oraz [dla PIT](#).

Oświadczenie podpisuje i składa do Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie kierownik danej jednostki w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, a w przypadku, gdy jednostką zarządza organ wieloosobowy, wyznaczona osoba wchodząca w skład tego organu. Należy przy tym pamiętać, że **niedopuszczalne jest składanie niniejszego oświadczenia przez pełnomocnika**.

Kluczowym jest, aby weryfikacja podanych przez płatnika w oświadczeniu informacji została przeprowadzona z zachowaniem tzw. należytej staranności (o której mowa była w części 5.1 naszego opracowania). Jest to o tyle istotne, że odpowiedzialność za informacje podane w oświadczeniu spoczywa na członkach zarządu składających oświadczenie (odpowiedzialność karna skarbową) oraz na spółce – płatniku podatku u źródła (dodatkowa sankcja w wysokości co najmniej 10% podstawy opodatkowania przedmiotowej należności).

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

8.2 Zwolnienie z podatku u źródła dla wypłaty wynagrodzenia z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów w spółce z o.o.

Na początku 2025 roku Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wydał pozytywną dla podatnika interpretację indywidualną dotyczącą obowiązków podatkowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w zakresie zryczałtowanego podatku u źródła (WHT) w związku z wypłatą wynagrodzenia zagranicznemu wspólnikowi z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.696.2024.1.MK).

Organ podatkowy uznał, iż w przypadku wypłaty wynagrodzenia z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów, podatnicy nie mają obowiązku poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych, gdyż w tej sytuacji nie znajdzie zastosowania art. 26 ust. 1 ustawy o CIT.

Stan faktyczny

Wnioskodawcą przedmiotowej interpretacji indywidualnej była spółka kapitałowa z siedzibą na terytorium Polski, będąca rezydentem podatkowym w Polsce (spółka z o.o.), której całościowym udziałowcem była zagraniczna spółka kapitałowa (wspólnik).

Rozważanym przez spółki scenariuszem było dobrowolne umorzenie części udziałów posiadanych przez wspólnika za wynagrodzeniem pieniężnym, co miałyby być połączone z obniżeniem kapitału zakładowego i jednocześnie kapitałów zapasowych/rezerwowych. Wynagrodzenie miało przekraczać kwotę 2 mln zł.

Spółka wystąpiła do organu podatkowego celem potwierdzenia, czy wypłacając wspólnikowi wynagrodzenie z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów w spółce, będzie ona zobowiązana jako płatnik podatku, do pobrania zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych.

Stanowisko Spółki

Zdaniem Spółki, wypłacając wynagrodzenie wspólnikowi z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów, nie będzie ona zobowiązana jako płatnik podatku do pobrania zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych. Argumentacja spółki sprowadzała się do stwierdzenia, iż przychody z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów nie mieszczą się w dyspozycji art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o CIT, co powodowałyby obowiązek poboru podatku u źródła przez płatnika. Art. 22 ust. 1 ustawy o CIT odnosi się bowiem wprost do przychodów wskazanych w art. 7b ust. 1 pkt 1, wśród których nie zostały wymienione przychody z umorzenia udziałów.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zgodził się z przedstawionym stanowiskiem Spółki i wskazał, że przychody z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów są wymienione jako przychody z zysków kapitałowych w art. 7b ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o CIT. Organ podatkowy zauważył, iż w przypadku dobrowolnego umorzenia udziałów dochodzi najpierw do zbycia tych udziałów przez udziałowca (w takim przypadku następuje nabycie udziałów przez Spółkę), a dopiero w drugiej kolejności do ich umorzenia przez Spółkę.

Analiza podatkowa organu podatkowego sprowadziła się do normy zawartej w art. 26 ust. 1 ustawy o CIT, zgodnie z którym osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności z tytułów wymienionych w **art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1**, są obowiązane jako płatnicy pobierać, z zastrzeżeniem ust. 2, 2b, 2d i 2e, w dniu dokonania wypłaty zryczałtowany podatek dochodowy od tych wypłat, z uwzględnieniem odliczeń przewidzianych w art. 22 ust. 1a-1e.

Jak wynika z art. 21 ust. 1 ustawy o CIT, podatek dochodowy z tytułu uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2, przychodów:

- z odsetek, z praw autorskich lub praw pokrewnych, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw;
- z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, w tym także środka transportu, urządzenia handlowego lub naukowego, za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how);
- z opłat za świadczone usługi w zakresie działalności widowiskowej, rozrywkowej lub sportowej, wykonywanej przez osoby prawne mające siedzibę za granicą, organizowanej za pośrednictwem osób fizycznych lub osób prawnych prowadzących działalność w zakresie imprez artystycznych, rozrywkowych lub sportowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - z tytułu świadczeń: doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze;
 - ustala się w wysokości 20% przychodów;
- z tytułu należnych opłat za wywóz ładunków i pasażerów przyjętych do przewozu w portach polskich przez zagraniczne przedsiębiorstwa morskiej żeglugi handlowej, z wyjątkiem ładunków i pasażerów tranzytowych;
- uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne przedsiębiorstwa żeglugi powietrznej, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z lotniczego rozkładowego przewozu pasażerskiego, skorzystanie z którego wymaga posiadania biletu lotniczego przez pasażera;
 - ustala się w wysokości 10% tych przychodów.

Zgodnie natomiast z art. 22 ust. 1 ustawy o CIT podatek dochodowy od określonych **w art. 7b ust. 1 pkt 1** przychodów z dywidend oraz innych przychodów (dochodów) z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustala się w wysokości 19% uzyskanego przychodu (dochodu).

Organ podatkowy stwierdził, że Spółka wypłacająca Wspólnikowi wynagrodzenie z tytułu dobrowolnego umorzenia udziałów nie jest zobowiązana do poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych. Wynagrodzenie to nie mieści się w dyspozycji przepisów art. 21 ust. 1 ani art. 22 ust. 1 ustawy o CIT. Ten ostatni odnosi się wprost do przychodów wskazanych w art. 7b ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT, natomiast dobrowolne umorzenie udziałów wymienione jest w art. 7b ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o CIT. W związku z tym art. 26 ust. 1 ustawy o CIT nie ma zastosowania w tej sprawie.

Przedmiotowa interpretacja stanowi zatem istotną informację dla podmiotów planujących podobne działania, ponieważ potwierdza brak obciążeń podatkowych z tytułu podatku u źródła przy realizacji takiego scenariusza.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Anna Piskorek

Senior Consultant, TPA Poland

8.3 Czy odsetki zapłacone w związku z niezastosowaniem „pay and refund” są faktycznie należne?

W dniu 30 maja 2025 r. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku w sprawie o sygn. akt II FSK 202/25 podzielił stanowisko przedstawiane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia z dnia 30 października 2024 r. sygn. akt I SA/Lu 284/24 co do możliwości uzyskania zwrotu odsetek od zaległego podatku u źródła (WHT) zapłaconego przy zastosowaniu mechanizmu „pay and refund” w sytuacji, gdy płatnik albo podatnik otrzyma zwrot podatku u źródła uiszczanego według stawki 19%, albo 20%.

Płatnicy wypłacający należności podlegające opodatkowaniu podatkiem u źródła („WHT”), tj. dywidendy, należności licencyjne oraz odsetki, na rzecz podmiotów powiązanych są co do zasady zobowiązani do stosowania mechanizmu „pay and refund”. Tym samym powinni pobrać WHT od nadwyżki należności powyżej 2 milionów złotych na rzecz jednego podmiotu według stawki wynikającej z Ustawy CIT (tj. bez zastosowania preferencyjnych zasad opodatkowania wynikających z Ustawy CIT albo umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania). Odstępstwo od tej zasady możliwe jest jedynie w wypadku uzyskania opinii o stosowaniu preferencji lub skutecznego złożenia oświadczenia WH-OSC/WH-OSP.

W praktyce zdarzają się sytuacje, gdy z różnych przyczyn płatnik nie pobiera WHT od kwoty nadwyżki w ustawowym terminie. W takiej sytuacji znalazła się polska spółka, która - wnosząc o zwrot nadpłaconego w modelu „pay and refund” podatku - wniosła również o zwrot odsetek od zaległości podatkowej wynikającej z zapłaconej kwoty WHT. Organ podatkowy zwrócił WHT, odmówił natomiast zwrotu odsetek od zaległości podatkowej, twierdząc, że zwrot WHT nie sprawia, że odsetki od zaległości podatkowej są nienależne. Po nieskutecznym odwołaniu się od tej decyzji spółka wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie („WSA”). WSA zgodził się ze stanowiskiem spółki, wskazując na szczególny charakter odsetek od zaległości podatkowej w WHT w kontekście przepisów o „pay and refund”. Sąd stwierdził, że skoro nadpłacony WHT w trybie „pay and refund” nie był od początku należny (bowiem możliwe było zastosowanie zwolnienia od opodatkowania WHT), to nie mógł być uznany za zaległość podatkową. W konsekwencji odsetki od tej kwoty również były nienależne. Naczelny Sąd Administracyjny, rozpatrując skargę kasacyjną organu podatkowego, podzielił stanowisko WSA.

Komentowany wyrok NSA i WSA dotyczy w istocie kwestii charakteru odsetek od zaległości podatkowej związanej z nieterminowym wpłaceniem WHT w trybie „pay and refund”. Zgodnie bowiem z przepisami Ordynacji podatkowej odsetki są naliczane od zaległości podatkowej, czyli od kwoty podatku niezapłaconej w terminie.

Nadpłatą jest kwota nienależnie zapłaconego podatku oraz część wpłaty zaliczonej na poczet odsetek od zaległości podatkowej.

Kwota WHT zapłaconego w trybie „pay and refund” ma szczególny charakter, nie jest bowiem co do zasady podatkiem należnym, ale podatkiem tymczasowo zapłaconym oraz (po potwierdzeniu przez organy możliwości skorzystania z preferencyjnych zasad opodatkowania) zwracanym płatnikowi albo podatnikowi. Istotne w tym kontekście jest również to, że na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych (w tym wiążących Polskę dyrektyw UE oraz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania) WHT zapłacony w trybie „pay and refund” jest nienależny od momentu jego zapłaty, ponieważ w odniesieniu do ww. należności prawo do zastosowania preferencyjnych zasad opodatkowania istnieje od momentu powstania należności (organ jedynie potwierdza, że ww. zasady znajdują zastosowanie). Otrzymanie zwrotu kwoty WHT jest tym samym równoznaczne z potwierdzeniem przez organ statusu tego podatku jako nienależnego. Logiczną konsekwencją powyższego jest uznanie odsetek od zapłaconej nieterminowo kwoty WHT jako odsetek nienależnych stanowiących nadpłatę w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Analiza przepisów Ustawy CIT oraz Ordynacji podatkowej skłania do wniosku, że ustawodawca podatkowy, wprowadzając nową dla polskiego porządku prawnego instytucję, jaką jest „hipotetyczny” podatek, który byłby należny, gdyby nie zostały spełnione przesłanki do zastosowania preferencyjnych zasad

opodatkowania, nie dostosował przepisów Ordynacji podatkowej do szczególnego charakteru takiego podatku (w szczególności, jeżeli celem ustawodawcy było potraktowanie niezapłaconej terminowo kwoty WHT w trybie „pay and refund” na równi z zaległością podatkową).

Wyroki WSA i NSA stanowią wyrażenie tzw. zasady in dubio pro tributario (łac. w razie wątpliwości na korzyść podatnika) wskazanej w przepisach Ordynacji Podatkowej i istotnie poprawia sytuację podatników. O ile wyrok NSA wpłynie na zmianę praktyki organów podatkowych (do tej pory organy odmawiały zwrotu odsetek od zaległości podatkowej niezależnie od zwrotu kwoty WHT), podatnicy mają szansę otrzymania zwrotu odsetek od zaległości podatkowej.

Z perspektywy podatników istotne jest również doprecyzowanie trybu wnioskowania o zwrot odsetek od zaległości podatkowej (w trybie wniosku o stwierdzenie i zwrot nadpłaty na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej).

Magdalena Jakubowska

Filip Wiśniewski

Consultant, TPA Poland

9. Inne wątpliwości związane z rozliczeniem WHT

9.1 Opłaty za czarter statków a obowiązki w zakresie podatku u źródła

Podatek u źródła jest jednym z istotnych elementów systemu podatkowego, który ma na celu opodatkowanie dochodów uzyskiwanych przez podmioty zagraniczne na terytorium Polski. W ostatnim czasie ma on szczególne znaczenie dla polskich organów podatkowych, które w wielu aspektach prezentują restrykcyjne podejście do różnorodnych kwestii związanych z jego poborem.

W kontekście usług czarteru statków, kwestia ta nabiera szczególnego znaczenia ze względu na specyfikę działalności żeglugowej oraz międzynarodowy charakter transakcji. W niniejszym artykule przyjrzymy się bliżej regulacjom prawnym dotyczącym podatku u źródła od usług czarteru statków, analizując zarówno przepisy krajowe, jak i międzynarodowe umowy podatkowe. Omówimy również praktyczne aspekty związane z obowiązkami podatkowymi, jakie ciążyą na polskich przedsiębiorcach korzystających z usług czarteru statków od zagranicznych armatorów.

Podatnicy podatku tonażowego a stosowanie UPO

Z uwagi na fakt, iż armatorzy co do zasady podlegają opodatkowaniu podatkiem tonażowym (lub jego odpowiednikiem w kraju rezydencji), po stronie polskich płatników może wystąpić wątpliwość, czy możliwe jest stosowanie postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w przypadku wypłat należności do takich podatników.

Analizując tę kwestię na przykładzie polsko-irlandzkiej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (UPO PL-IE), na wstępie należy zwrócić uwagę na brzmienie Artykułu 2, zgodnie z którym:

- umowa dotyczy, bez względu na sposób poboru, podatków od dochodu, które pobiera się na rzecz każdego Umawiającego się Państwa (ust. 1);
- za podatki od dochodu uważa się wszystkie podatki, które pobiera się od całego dochodu lub składników dochodu (...) (ust. 2);
- niniejsza umowa będzie miała także zastosowanie do wszystkich podatków takiego samego lub podobnego rodzaju, które po podpisaniu niniejszej umowy będą wprowadzone obok istniejących podatków lub w ich miejsce (...) (ust. 4).

W ustępie 3 wspomnianego przepisu wymieniono podatki obowiązujące w chwili podpisania UPO. Wśród tych podatków nie znalazł się bezpośrednio podatek tonażowy. Pomimo tego jednak, że podatek tonażowy został wprowadzony w Irlandii po podpisaniu UPO PL-IE, wydaje się, że umowa powinna obejmować również ten podatek, ze względu na fakt, iż jest on w istocie formą podatku dochodowego. Zgodnie z Komentarzem do Modelowej Konwencji OECD, pojęcie podatków od dochodu należy rozumieć szeroko, obejmując zarówno podatki od całości, jak i części dochodu.

Niezależnie od powyższego podkreślamy, iż w każdym przypadku należałoby w podobnej sytuacji przeanalizować zapisy konkretnej UPO oraz otoczenie prawne w państwie odbiorcy należności w celu dokonania oceny możliwości stosowania preferencji z umowy międzynarodowej w odniesieniu do konkretnych wypłat. Wypłata należności do podatnika podatku tonażowego sama w sobie nie wyklucza, jednakże, możliwości stosowania takich preferencji.

Czarter statków a WHT

Zgodnie z aktualnym stanowiskiem polskich organów podatkowych, usługi czarteru statków wraz z załogą należy klasyfikować zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o CIT, który dotyczy opłat za przewóz towarów i pasażerów przyjętych do transportu w polskich portach przez zagraniczne przedsiębiorstwa żeglugowe (przykładowo, interpretacja Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 marca 2024 r., sygn. 0111-KDI-B1-2.4010.43.2024.1.AK). Zasadniczo, takie należności podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła (WHT) według stawki 10%. Co istotne, organy podatkowe uważają, że jeśli podatnik korzysta z usługi

czarteru wraz z załogą, a nie wynajmuje statku do samodzielnego użytkowania, to wypłacane należności nie powinny być traktowane jako opłaty za użytkowanie urządzenia przemysłowego (art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy).

Powyższe stanowisko potwierdza również pkt 5 Komentarza do art. 8 Modelowej Konwencji OECD, który wskazuje, że zyski z czarteru statku morskiego lub powietrznego z pełnym wyposażeniem, załogą i zaopatrzeniem powinny być traktowane tak samo jak zyski z transportu pasażerów lub towarów.

Tego rodzaju należności mogą zostać dwójako zaklasyfikowane na gruncie wspomnianej wcześniej UPO PL-IE:

- do art. 8 UPO, jako zyski z eksploatacji w komunikacji międzynarodowej statków morskich – opodatkowane w Irlandii – w przypadku transportu międzynarodowego w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a UPO lub;
- do art. 7 UPO, jako zyski przedsiębiorstw – opodatkowane w Irlandii (w kraju siedziby usługodawcy) – w przypadku, gdy transport odbywa się wyłącznie między miejscami położonymi na terytorium Polski, w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a UPO (tj. również na obszarach, na których Polska może sprawować suwerenne prawa do dna morskiego, jego podglebia i ich zasobów naturalnych).

Podsumowując, biorąc pod uwagę przepisy ustawy o CIT oraz ich aktualną interpretację, a także regulacje międzynarodowe (w tym przypadku – UPO PL-IE), płatnik nie byłby zobowiązany do potrącania podatku u źródła od wypłat na rzecz podatnika za czarter wraz z załogą i wyposażeniem, pod warunkiem posiadania aktualnego certyfikatu rezydencji odbiorcy na dzień wypłaty należności oraz dochowania należytej staranności.

Opodatkowanie w miejscu faktycznego zarządu – specyfika niektórych UPO

W przypadku niektórych kontrahentów, z uwagi na specyfikę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych z poszczególnymi krajami, wskazane będzie pozyskanie dodatkowo **oświadczeń o miejscu faktycznego zarządu** w celu zapewnienia dochowania tzw. należytej staranności przez płatnika.

Na przykład Artykuł 8 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania między Polską a Niemcami (UPO PL-DE) określa, że zyski z eksploatacji statków morskich lub powietrznych w transporcie międzynarodowym podlegają opodatkowaniu wyłącznie w państwie, w którym znajduje się faktyczne miejsce zarządu przedsiębiorstwa.

Jak wskazano w interpretacji indywidualnej z 13 lutego br., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.681.2023.2.DK, stanowisko Państwa (...) przyjmujące, że wynagrodzenie za: (1) rejsy statków, w ramach których statki wypływają poza polskie wody terytorialne, ale pozostają w wyłącznej strefie ekonomicznej Polski, (2) rejsy statków, w ramach których statki wypływają poza wody terytorialne i poza wyłączną strefę ekonomiczną Polski, stanowi zyski z transportu międzynarodowego w rozumieniu art. 8 ust. 1 umowy polsko-niemieckiej, a w efekcie są Państwo zwolnieni z obowiązku potrącenia podatku u źródła od tej części Wynagrodzenia, pod warunkiem uzyskania certyfikatu rezydencji Armatora **oraz jego oświadczenia, że posiada on miejsce faktycznego zarządu w państwie, którego certyfikat rezydencji Państwu przedstawi**, należało uznać za prawidłowe.

Zatem, dodatkową kwestią formalną, jaką powinni mieć na uwadze płatnicy dokonujący wypłat należności za granicę z tytułu czarteru statków, może być konieczność pozyskania stosownego oświadczenia o miejscu faktycznego zarządu podatnika.

W każdym przypadku przed zastosowaniem jakiegokolwiek preferencji przewidzianej w danej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania, płatnicy powinni więc dokładnie przeanalizować brzmienie danej UPO, w czym może pomóc doradca podatkowy doświadczony w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego.

Sandra Telman

Tax advisor
Supervisor, TPA Poland

9.2 Usługi kompleksowe a podatek u źródła – wyzwania interpretacyjne i praktyczne podejście

W praktyce gospodarczej często spotykamy się z tzw. usługami kompleksowymi, które łączą w sobie różne elementy – techniczne, doradcze, wdrożeniowe czy szkoleniowe. W kontekście podatku u źródła (WHT) rodzi to istotne wątpliwości interpretacyjne, zwłaszcza że ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) nie zawiera szczegółowych regulacji dotyczących opodatkowania takich świadczeń. Wątpliwości te dotyczą sytuacji, w których w ramach jednej umowy świadczone są różne usługi - zarówno podlegające, jak i niepodlegające opodatkowaniu WHT, za które ustalane jest jedno wynagrodzenie.

Definicja i problematyka usług kompleksowych

Z usługami kompleksowymi mamy do czynienia w przypadku świadczeń mieszanych, gdzie zobowiązanie ma charakter złożony i zawiera w sobie różne elementy, często o odmiennym charakterze prawno-podatkowym. Do najczęściej spotykanych przypadków należy udzielenie licencji lub przeniesienie praw własności przemysłowej w ramach wykonywanych usług (np. marketingowych) lub sprzedawanych produktów (np. oprogramowania komputerowego).

Ustawa o CIT nie odnosi się wprost do kwestii usług kompleksowych. W efekcie podatnicy oraz organy podatkowe muszą sięgać po inne źródła interpretacyjne, w tym Komentarz do Konwencji Modelowej OECD. Choć nie ma on mocy prawnej, jest często cytowany w interpretacjach indywidualnych oraz orzecznictwie sądów administracyjnych.

Wskazówki z Komentarza OECD i podejście organów podatkowych

Komentarz OECD, analizując m.in. należności z tytułu know-how, wskazuje, że w przypadku umów mieszanych należy – w oparciu o zapisy umowy lub logiczną analizę – rozdzielić wynagrodzenie na części odnoszące się do poszczególnych świadczeń i do każdej zastosować odpowiednie zasady opodatkowania. Jeżeli jednak jedno ze świadczeń ma charakter dominujący, a pozostałe są jedynie pomocnicze, to całość wynagrodzenia może zostać opodatkowana według zasad właściwych dla świadczenia głównego.

To podejście zostało zaakceptowane przez organy podatkowe, czego przykładem jest interpretacja indywidualna z 16 kwietnia 2019 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.58.2019.1.BG). Dyrektor KIS wskazał w niej, że w przypadku umów, w których poszczególne elementy nie mają charakteru pomocniczego, należy zastosować odrębne zasady opodatkowania dla każdego z nich.

Takie podejście potwierdza również interpretacja z 7 listopada 2019 r. (sygn. 0114-KDIP-2-1.4010.386.2019.1.AJ), w której wskazano, że mimo iż usługi mają charakter mieszany, to zawierają elementy doradcze, które są istotne i nie można ich uznać za jedynie pomocnicze. W konsekwencji, w tym przypadku uznano, że całość świadczeń podlega opodatkowaniu WHT jako usługi o podobnym charakterze do wymienionych w katalogu ustawowym.

Orzecznictwo sądów administracyjnych

Kwestia usług kompleksowych była również przedmiotem analizy sądów administracyjnych. W wyroku NSA z 15 marca 2012 r. (sygn. II FSK 1518/10) sąd uznał przykładowo, że choć usługi analizy biznesowej mogą zawierać element doradczy, to nie determinuje on głównego charakteru świadczenia, którym - w przedmiotowej sprawie - było wdrożenie oprogramowania. W związku z tym nie należy kwalifikować takiej usługi jako doradczej w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 2a ustawy o CIT.

Co istotne, wyrok ten pozostaje aktualny i jest cytowany w późniejszych orzeczeniach, m.in. w kontekście limitowania kosztów uzyskania przychodów z tytułu nabycia usług niematerialnych (art. 15e ustawy o CIT), np. w wyrokach NSA z 8 czerwca 2022 r. (sygn. II FSK 911/20 oraz II FSK 694/20).

Innym przykładem jest wyrok WSA w Warszawie z 20 lipca 2020 r., w którym sąd orzekł, że w przypadku braku możliwości precyzyjnego podziału wynagrodzenia na poszczególne elementy, całość należności

powinna zostać objęta WHT. Sąd uznał, że jeżeli podział wynagrodzenia nie jest możliwy, to pomimo że należność wypłacana jest również z tytułów niepodlegających WHT, całość należności powinna zostać objęta podatkiem u źródła.

Wnioski praktyczne

W świetle powyższego, przy analizie obowiązku poboru podatku u źródła od usług kompleksowych należy:

- zidentyfikować wszystkie elementy świadczenia kompleksowego – na podstawie umowy lub analizy funkcjonalnej;
- określić charakter główny i pomocniczy poszczególnych elementów – jeżeli to możliwe;
- zastosować odpowiednie zasady opodatkowania – osobno dla każdego elementu, jeśli nie są one pomocnicze względem świadczenia głównego lub łącznie dla całej należności – w przypadku niemożliwych do rozdzielenia świadczeń;
- dokumentować podjęte ustalenia – co może mieć kluczowe znaczenie w razie kontroli podatkowej.

Podsumowując należy podkreślić, że prawidłowa klasyfikacja usług kompleksowych na gruncie podatku u źródła wymaga indywidualnej analizy i ostrożności. Istotne znaczenie ma także właściwe udokumentowanie przyjętego podejścia, które może przesądzać o bezpieczeństwie podatkowym w przypadku ewentualnych sporów z władzami skarbowymi.

Sandra Telman

Tax advisor
Supervisor, TPA Poland

9.3 Wyplata należności na rzecz zagranicznego przedsiębiorcy prowadzącego zakład podatkowy w Polsce a WHT

Dla określenia obowiązków płatnika na gruncie przepisów ustawy o CIT o podatku u źródła (WHT) w kontekście wypłat dokonywanych do zagranicznych kontrahentów, jedną z kluczowych do rozważenia okoliczności jest kwestia czy przedsiębiorca prowadzi działalność poprzez zagraniczny zakład w Polsce. Ustalenie istnienia zakładu nie zawsze jest oczywiste i zależy od indywidualnych okoliczności sprawy, dlatego przedsiębiorcy zagraniczni powinni przeanalizować tę kwestię bardzo dokładnie ze względu na fakt, że ma to istotne skutki na gruncie przepisów o WHT.

Pełnomocnik zagranicznego przedsiębiorstwa a powstanie zakładu w Polsce – wyrok NSA

Taki zakład może powstać m.in. za pomocą osoby działającej w imieniu przedsiębiorstwa, która posiada pełnomocnictwo do zawierania umów w imieniu przedsiębiorstwa (zakład agencyjny). Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lutego 2025 r. (sygn. akt II FSK 610/22), **samo negocjowanie umów oraz podejmowanie czynności formalnych związanych z doprowadzeniem do ich zawarcia, nie skutkuje powstaniem zagranicznego zakładu podatkowego w Polsce, ponieważ czynności wykonywane przez tego pracownika mają wyłącznie przygotowawczy i pomocniczy charakter.** Wyrok ten zapadł w sporze mającym źródło w otrzymanej przez spółkę węgierską interpretacji. Spółka zatrudniła pracownika na stanowisku kierownika ds. sprzedaży na obszar Polska i Estonia. Do jego obowiązków należy badanie rynku, poszukiwanie i identyfikowanie potencjalnych klientów, podtrzymywanie kontaktów biznesowych, promocja spółki i jej produktów, pośrednictwo w komunikacji pomiędzy klientami a centralą, a także uczestniczenie w przeglądach sprzedaży i ustalaniu celów z dyrektorem sprzedaży. Pracownik korzysta z biura w Polsce i sprzętu służbowego, w tym samochodu. Pracownik nie jest uprawniony do podejmowania decyzji w imieniu spółki, w szczególności nie jest upoważniony do podpisywania umów oraz prowadzenia negocjacji w imieniu spółki w zakresie treści i istotnych warunków umów zawieranych z polskimi klientami. Wszelkie umowy są finalizowane bezpośrednio przez centralę spółki z siedzibą na Węgrzech. Także sprzedaż towarów następuje bezpośrednio z węgierskiej centrali spółki.

Spółka stała na stanowisku, że powyższe okoliczności nie prowadzą do powstania zakładu podatkowego w Polsce ze względu na fakt, że czynności pracownika mają wyłącznie charakter przygotowawczy lub pomocniczy w stosunku do działalności centrali na Węgrzech. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się jednak z tym stanowiskiem. W jego ocenie w takiej sytuacji dochodzi do powstania zakładu w formie zależnego przedstawiciela, ponieważ pracownik ten odgrywa kluczową rolę przy doprowadzaniu do zawarcia umów. Według organu jest to wystarczające do spełnienia kryterium pełnomocnictwa w znaczeniu gospodarczym.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 11 lutego 2025 r. uchylił zaskarżoną przez spółkę interpretację i zgodził się z nią, że jej obecność w Polsce poprzez biuro i pracownika ma charakter wyłącznie przygotowawczy lub pomocniczy, a zatem model działalności spółki nie mieści się w przepisach konstytuujących zakład podatkowy. Stanowisko sądu zostało oparte na pkt 58, 60 i 72 Komentarza do art. 5 Modelowej Konwencji OECD w obecnej wersji ustalonej w dniu 17 listopada 2017 r. (2017 Update to the OECD Model Tax Convention). Co prawda bez znalezienia klienta i przedstawienia mu oferty nie dojdzie do sprzedaży, jednak nie są to czynności tożsame ze sprzedażą towarów ani nie stanowią na tyle istotnego elementu sprzedaży, że osoba je wykonująca w rzeczywistości dokonuje sprzedaży towarów. Sprawa trafiła do NSA, który oddalił skargę kasacyjną. Zgodnie ze stanowiskiem NSA warunkiem powstania zakładu w formie zależnego przedstawiciela jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: działania osoby w imieniu przedsiębiorstwa oraz posiadanie przez tę osobę pełnomocnictwa do zawierania umów w imieniu przedsiębiorstwa. Nie można jednak utożsamiać pełnomocnictwa z udziałem w negocjacjach czy czynnościami formalnymi zmierzającymi do zawarcia umowy. Uprawnienie do składania oświadczeń woli ma wyraźnie określone granice w prawie polskim i węgierskim i nie można go domniemywać, bo byłoby to sprzeczne z ochroną stabilności obrotu prawnego.

Zakład a obowiązki WHT - przesłanki braku obowiązku poboru WHT

Zgodnie z art. 26 ust. 1d ustawy o CIT, w przypadku wypłat dokonywanych na rzecz zagranicznego przedsiębiorcy prowadzącego w Polsce zakład nie ma konieczności pobrania WHT, o ile należności te są związane z działalnością tego zakładu, co musi być udokumentowane stosownym oświadczeniem przedsiębiorcy. Oświadczenie to powinno zawierać dane identyfikujące podatnika mającego w Polsce zakład (m.in. pełna nazwa, adres, NIP oraz adres zakładu) oraz być podpisane zarówno przez osoby uprawnione do reprezentacji przedsiębiorstwa jak również osoby uprawnione do reprezentacji jego polskiego zakładu (zgodnie z interpretacją Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 21 sierpnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.353.2019.10.S/JC/PP). Konieczne jest także **pozyskanie certyfikatu rezydencji**.

Również w przypadku **wypłat powyżej 2 mln zł dotyczących należności z art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o CIT nie ma obowiązku pobrania WHT**, o ile spełnione są powyższe przesłanki. W tym przypadku, na gruncie art. 26 ust. 3e ustawy o CIT, aktualizuje się jednak konieczność złożenia zawiadomienia do naczelnika urzędu skarbowego (obecnie do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lublinie) o kwocie i rodzaju należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o CIT wypłaconych wskazanemu podatnikowi, od których nie został pobrany podatek. W zawiadomieniu należy podać dane identyfikujące podatnika prowadzącego działalność poprzez położony w Polsce zagraniczny zakład, w szczególności pełną nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej podatnika oraz adres zagranicznego zakładu podatnika. Ustawodawca nie przewidział konkretnego wzoru zawiadomienia. Także Ministerstwo Finansów nie opublikowało przykładowego zawiadomienia, na którym płatnicy mogliby się wzorować.

Termin na złożenie zawiadomienia to 7 dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wypłaty należności ponad 2 mln zł (zgodnie z interpretacją Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 21 sierpnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP2-1.4010.353.2019.10.S/JC/PP). Zawiadomienie to składa się także w przypadku dokonania podatnikowi w roku podatkowym dalszych wypłat należności, od których nie został pobrany podatek, również w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano wypłaty.

W ramach nowelizacji z dniem 1 stycznia 2022 r. dodano w art. 26 ustawy o CIT ust. 3ea, który wprowadza tzw. próg istotności w odniesieniu do zawiadomienia. Zgodnie z tym przepisem zawiadomienia nie składa się, jeżeli kwota wypłaconych należności, od których nie został pobrany podatek, nie przekroczyła w obowiązującym u płatnika roku podatkowym kwoty 500 000 zł (chodzi więc o kwotę pomiędzy 2.000.000 zł a 2.500.000 zł).

Warto odnotować, że takie wypłaty również aktualizują obowiązek złożenia rocznej informacji o dokonanych wypłatach na formularz **IFT-2R lub PIT-8AR**.

Kluczowe wnioski dla praktyki

Podsumowując, ustalenie, czy zagraniczny przedsiębiorca prowadzi zakład podatkowy w Polsce, ma zasadnicze znaczenie dla obowiązków płatnika w zakresie podatku u źródła. Brak zakładu oznacza konieczność poboru WHT, natomiast jego istnienie - przy spełnieniu warunków dokumentacyjnych - zwalnia z tego obowiązku.

Z tego względu każdorazowo należy przeprowadzić szczegółową analizę stanu faktycznego oraz zgromadzić odpowiednie dokumenty (oświadczenie, certyfikat rezydencji), aby uniknąć ryzyka zakwestionowania przez organ podatkowy braku poboru podatku. W przypadku błędnej kwalifikacji i niepobrania WHT płatnik może ponieść odpowiedzialność za podatek wraz z odsetkami (art. 30 § 1 Ordynacji podatkowej), chyba że niepobranie podatku nastąpiło z winy podatnika, np. na skutek nieprawdziwego oświadczenia o związku należności z działalnością zakładu.

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

Maja Fenikowska

Consultant, TPA Poland

Autorzy

Damian Kubiś

Tax advisor
Partner, TPA Poland

damian.kubis@tpa-group.pl
T: +48 604 338 546

Joanna Henzel

Tax advisor
Director, TPA Poland

joanna.henzel@tpa-group.pl
T: +48 663 664 270

Alicja Kornosz

Manager, TPA Poland

alicja.kornosz@tpa-group.pl
T: +48 604 999 370

Sandra Telman

Tax advisor
Supervisor, TPA Poland

sandra.telman@tpa-group.pl
T: +48 532 971 099

Aleksandra Jasińska

Senior Consultant, TPA Poland

aleksandra.jasinska@tpa-group.pl
T: +48 538 510 683

Paulina Komajda

Senior Consultant, TPA Poland
paulina.komajda@tpa-group.pl
T: +48 882 367 211

Anna Piskorek

Senior Consultant, TPA Poland
anna.piskorek@tpa-group.pl
T: +48 539 073 615

Klaudia Sobczyńska

Senior Consultant, TPA Poland
klaudia.sobczynska@tpa-group.pl
T: +48 532 356 055

Kamil Orłowski

Senior Consultant, TPA Poland
kamil.orlowski@tpa-group.pl
T: +48 735 256 763

Mateusz Radziszewski

Senior Consultant, TPA Poland
mateusz.radziszewski@tpa-group.pl
T: +48 539 269 316

Maja Fenikowska

Consultant, TPA Poland

maja.fenikowska@tpa-group.pl

T: +48 735 256 762

Marta Kalka

Consultant, TPA Poland

marta.kalka@tpa-group.pl

T: +48 735 256 885

Olga Vila

Consultant, TPA Poland

olga.vila@tpa-group.pl

T: +48 735 256 807

Filip Wiśniewski

Consultant, TPA Poland

filip.wisniewski@tpa-group.pl

T: +48 538 184 732

Magdalena Jakubowska

Marta Ignasiak

Emilia Bartczak

O nas

STAWIAMY NA DOBRE POŁĄCZENIA

GLOBALNY PARTNER BLISKO CIEBIE

TPA Poland, Baker Tilly TPA, Baker Tilly Legal Poland są jedynymi przedstawicielami Baker Tilly International w Polsce.

Podatki

Outsourcing księgowości i płac

Doradztwo dla sektora nieruchomości

Audyt

Doradztwo biznesowe

Corporate Finance

Doradztwo prawne

O nas

GLOBALNY ZASIĘG POSZERZA HORYZONTY

TPA POLAND

- od 2004
- 3 biura
- 420 ekspertów

TPA GROUP

- 12 krajów
- 30 biur
- 2 050 ekspertów

BAKER TILLY INTERNATIONAL

- 147 krajów
- 754 biura
- 50 400 ekspertów

Kontakt

Warszawa

ul. Przyokopowa 33
01-208 Warszawa
Tel.: +48 22 647 97 00

Poznań

ul. Młyńska
61-730 Poznań
Tel.: +48 61 630 05 00

Katowice

Al. W. Korfantego 138A
40-156 Katowice
Tel.: +48 32 732 00 00

TPA to wiodąca międzynarodowa grupa konsultingowa oferująca kompleksowe usługi doradztwa biznesowego w 12 państwach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej.

W Polsce TPA należy do największych firm doradczych. Zapewniamy międzynarodowym koncernom oraz dużym przedsiębiorstwom krajowym efektywne rozwiązania biznesowe z zakresu doradztwa podatkowego, outsourcingu księgowości i płac, doradztwa dla sektora nieruchomości i doradztwa personalnego, a także audytu i doradztwa biznesowego pod marką Baker Tilly TPA. Naturalnym uzupełnieniem naszych interdyscyplinarnych usług jest obsługa prawna, którą oferujemy pod marką Baker Tilly Legal Poland. TPA Poland, Baker Tilly TPA oraz Baker Tilly Legal Poland są jedynymi reprezentantami Baker Tilly International w Polsce – jednej z największych globalnych sieci niezależnych firm doradczych.

Jako członek Baker Tilly International łączymy zalety zintegrowanej, interdyscyplinarnej obsługi „one-stop-shop” z lokalną ekspertyzą i zasięgiem międzynarodowej grupy doradczej.

www.tpa-group.pl | www.bakertilly-tpa.pl